

**Uchwała Nr 0007.XI.55.2015
Rady Gminy Krzyżanowice**

z dnia 29.09.2015 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Krzyżanowice**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2013.594, ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199, ze zm.), na wniosek Wójta Gminy Krzyżanowice,

Rada Gminy Krzyżanowice, uchwala co następuje:

§ 1

1. Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice przyjętego przez Radę Gminy Krzyżanowice uchwałą Nr XXXVII/79/2009 z dnia 3 grudnia 2009 roku, zwaną w dalszej treści uchwały „zmianą studium”, w zakresie zgodnym z uchwałą Nr 0007.XXXIX.20.2014 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.04.2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.
2. Zmiana studium, o której mowa w ust. 1 zawarta została w ujednoliconym dokumencie obejmującym:
 - 1) część tekstową - tekst jednolity – zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice (z wyróżnieniem wprowadzonych zmian) – załącznik nr 1 do niniejszej uchwały;
 - 2) część graficzną, obejmującą (w formie ujednoliconej, z wyróżnieniem wprowadzonych zmian):
 - a) planszę nr 1 – Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice. Ustalenia studium – kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, skala 1: 10 000 – załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
 - b) planszę nr 2 – Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną konserwatorską na podstawie przepisów odrębnych, skala 1: 10 000 – załącznik nr 3 do niniejszej uchwały,
 - c) planszę nr 3 – Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe, skala 1: 25 000 – załącznik nr 4 do niniejszej uchwały;
 - 3) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany studium – załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzyżanowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199, ze zm.) przedmiotem uchwalenia, przez Radę Gminy Krzyżanowice, jest projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.

Podstawą sporządzenia ww. projektu zmiany studium jest Uchwała Nr 0007.XXXIX.20.2014 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.04.2014 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, został wykonany zgodnie z procedurą sporządzania zmiany studium, ustaloną przepisami art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199, ze zm.) oraz przepisami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235, ze zm.).

Dokumentacja prac planistycznych projektu zmiany studium, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r., w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zawiera:

- 1) uchwałę Rady Gminy Krzyżanowice, w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice;
- 2) ogłoszenie prasowe i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany studium wraz z dowodami ich ogłoszenia;
- 3) zawiadomienia instytucji i organów właściwych do uzgodnienia i opiniowania projektu zmiany studium o przystąpieniu do jego sporządzania, wraz z dowodami ich doręczenia;
- 4) rozstrzygnięcie Wójta Gminy Krzyżanowice w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych przed obligatoryjnym terminem składania wniosków do projektu zmiany studium;
- 5) rozstrzygnięcie Wójta Gminy Krzyżanowice w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych w obligatoryjnym terminie składania wniosków do projektu zmiany studium;
- 6) rozstrzygnięcie Wójta Gminy Krzyżanowice w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych po obligatoryjnym terminie składania wniosków do projektu zmiany studium;
- 7) wykaz wniosków (instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu zmiany studium) złożonych do projektu zmiany studium;
- 8) wykaz materiałów planistycznych sporządzonych (wykorzystanych) na potrzeby projektu zmiany studium wraz z wnioskami wynikającymi z ich analizy;
- 9) wykaz materiałów planistycznych sporządzonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 10) dowody przekazania projektu zmiany studium do opiniowania i uzgodnień;
- 11) wykaz uzgodnień projektu zmiany studium;
- 12) wykaz opinii do projektu zmiany studium;
- 13) wykaz uzgodnienia do projektu zmiany studium - ustawa o ochronie przyrody;
- 14) wykaz opinii do projektu zmiany studium;
- 15) ponowienie etapu opiniowania i uzgadniania projektu zmiany studium, wraz z dowodami ich przekazania;
- 16) ponowny wykaz uzgodnień projektu zmiany studium;
- 17) ponowny wykaz opinii do projektu zmiany studium;
- 18) ogłoszenie prasowe i obwieszczenie o wyłożeniu projektu zmiany studium do publicznego wglądu, wraz z dowodami ich ogłoszenia;
- 19) protokół z przeprowadzenia dyskusji publicznej nad przyjętymi rozwiązaniami w projekcie zmiany studium wraz z listą obecności;
- 20) wykaz uwag wraz z rozstrzygnięciem Wójta Gminy, wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium na podstawie art. 11 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 21) dokumenty z tytułu ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235,j.t., ze. zm.), potwierdzające przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium;
- 22) informację o składzie zespołu autorskiego opracowującego ww. projekt zmiany studium oraz o nabytych uprawnieniach do projektowania w planowaniu przestrzennym a także o posiadaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu urbanisty.

**TEKST JEDNOLITY – ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KRZYŻANOWICE**

(z wyróżnieniem wprowadzonych zmian)

**TEKST JEDNOLITY – ZMIANA STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KRZYŻANOWICE**

(z wyróżnieniem wprowadzonych zmian)

ZALACZNIK NR 1

DO UCHWAŁY NR 0007.XI.55.2015

RADY GMINY KRZYŻANOWICE

Z DNIA 29.09.2015 r.

Krzyżanowice 2015r.

**Tekst jednolity - Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Krzyżanowice**

**Uchwała Nr 0007.XI.55.2015
Rady Gminy Krzyżanowice
z dnia 29.09.2015 r.**

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KRZYŻANOWICE:**

mgr inż. arch. Bożena Orzeł

posiada uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym, nadane przez Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Nr uprawnień 1190/91,

posiada kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów,

mgr Dawid Lamczyk

Elfryda Świerczek

Prognoza oddziaływania na środowisko:

mgr Daria Drobek,

mgr Joanna Karda Biegły nr 0559 z listy MOSZNiL w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Treść Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice została ujęta w następujących rozdziałach:

Spis treści:

I.	WPROWADZENIE	8
1.	Zakres zmiany Studium	8
2.	Podstawa prawna opracowania zmiany Studium	8
3.	Rola i zadania Studium w procesie planistycznym	10
4.	Zakres problemowy Studium	11
5.	Zastosowanie Studium i zakres jego ustaleń	11
6.	Materiały wyjściowe	12
II.	UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	15
1.	Ogólna charakterystyka gminy Krzyżanowice	15
2.	Zasoby kulturowe terenu – tożsamość miejsca	16
2.1.	Zarys historyczny gminy	16
2.2.	Obiekty objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów odrębnych	17
2.3.	Uwarunkowania archeologiczne	29
2.4.	Ewidencja miejsc pamięci na terenie gminy Krzyżanowice	43
2.5.	Cmentarze	46
3.	Charakterystyka i ocena stanu funkcjonowania środowiska	46
3.1.	Położenie geograficzne	46
3.2.	Ukształtowanie terenu	46
3.3.	Budowa geologiczna	47
3.4.	Rzeźba wyżynna	47
3.5.	Rzeźba dolinna	47
3.6.	Uwarunkowania hydrogeologiczne	48
3.7.	Zarys stosunków hydrologicznych	48
3.8.	Warunki glebowo – rolnicze	49
3.9.	Wody powierzchniowe	49
3.10.	Wody podziemne	50
3.11.	Warunki klimatyczne	50
3.12.	Zagrożenia dla środowiska naturalnego	51
3.13.	Walory przyrodniczo – krajobrazowe	52
3.14.	Dolina Odry	54
3.15.	Dolina Psiny	54
3.16.	Dolina Potoku Bełk	54

3.17. Dolina (Młynówki) Przykopy.....	54
3.18. Tereny rolne.....	55
4. Układ komunikacyjny	56
5. Komunikacja kolejowa.	57
6. Zaopatrzenie w wodę.....	57
7. Energia elektryczna.	58
8. Telekomunikacja.....	58
9. Gospodarka komunalna.....	58
10. Przedsięwzięcia publiczne o charakterze ponadlokalnym, w tym w szczególności z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, przewidywane do realizacji na terenie gminy Krzyżanowice.	58
11. Obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.....	61
12. Warunki demograficzne.....	62
12.1. Analiza demograficzna.....	62
12.2. Zmiany liczby ludności.....	62
12.3. Warunki bytowe – jakość życia.....	63
12.4. Warunki mieszkaniowe.....	63
12.5. Problematyka rozwoju usług.....	65
12.6. Standardy obsługi ludności w zakresie finansowym z budżetu gminy lub państwa.....	67
12.7. Przedszkola.....	67
12.8. Szkoły podstawowe.....	68
12.9. Szkoły gimnazjalne.....	69
12.10. Usługi w zakresie zdrowia.....	70
12.11. Handel, gastronomia, rzemiosło.....	71
III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	72
1. Zasady zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.....	72
2. Cele i strategia rozwoju.....	73
3. Cele rozwoju przestrzennego.....	74
4. Kierunki ochrony środowiska kulturowego oraz wytyczne do planów miejscowych.....	74
4.1. Zasady ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego.....	74
4.2. Obiekty wskazane do wpisu do rejestru zabytków.....	75
4.3. Obiekty proponowane do objęcia gminną ewidencją zabytków lub ochrony zapisami planu miejscowego.....	77
4.4. Stefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej.....	79
4.5. Stefa „B” – pośredniej ochrony konserwatorskiej.....	80
4.6. Stefa „E” - ekspozycji (ochrona ekspozycji panoram).....	82
4.7. Stefa „K” – ochrony krajobrazu.....	82
4.8. Zakres ochrony konserwatorskiej na terenach cmentarzy.....	83
4.9. Obiekty oraz zespoły, w tym przemysłowe o walorach zabytkowych.....	84

4.10. Strefa „OW” – ochrony stanowisk archeologicznych.....	84
5. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz wytyczne do planów miejscowych.....	84
5.1. Zasady zagospodarowania przestrzennego gminy.....	84
6. Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	85
7. Kierunki kształtowania terenów leśnych.	86
8. Kierunki rozwoju produkcji i usług.....	86
9. Kierunki rozwoju obszarów dla lokalizacji pozarolniczej (zorganizowanej) działalności inwestycyjnej.	87
10. Kierunki rozwoju rekreacji i turystyki.....	87
11. Kierunki i sposoby zagospodarowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.	88
12. Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego zmianą Studium.....	89
13. Zaopatrzenie w wodę.....	104
14. System odprowadzania i oczyszczania ścieków.....	105
15. Zaopatrzenie w energię elektryczną.	105
16. Zaopatrzenie w gaz.....	106
17. Kierunki rozwoju w zakresie gospodarki odpadami.	107
18. Kierunki rozwoju w zakresie telekomunikacji.	107

IIIA. Zmiana studium.

19. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.....	108
20. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.....	109
21. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a także rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² oraz obszary przestrzeni publicznych.....	109
22. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	110
23. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górnictwa.....	110
24. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	111
25. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.).....	111
26. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.....	111
27. Tereny zamknięte i obszary problemowe.....	111

Uzasadnienie i synteza sporządzone na etapie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku

28. Uzasadnienie. Objasnienia przyjętych rozwiązań.....113

29. Synteza uzasadnień przyjętych rozwiązań.....113

Uzasadnienie , zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń niniejszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, uchwalonej Uchwałą Nr 0007.XI.55.2015 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.09.2015 r. (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy).

30. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych w niniejszej zmianie studium rozwiązań.....115

31. Synteza ustaleń niniejszej zmiany studium.....116

Część graficzną obejmującą plansze w formie ujednoliconej (z wyróżnieniem wprowadzonych zmian):

1. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.
Ustalenia Studium - kierunki rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej.

skala 1: 10 000

plansza nr 1

2. Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną konserwatorską na podstawie przepisów [odrębnych](#).

skala 1 : 10 000

plansza nr 2

3. Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe.

skala 1 : 25 000

plansza nr 3

I. WPROWADZENIE.

1. Zakres zmiany Studium.

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest obok strategii jednym z dwu podstawowych dokumentów planowania strategicznego, służącym określeniu polityki przestrzennej gminy. Stosownie do wymagań określonych w obowiązującej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Studium jest wykładnią tej polityki w odniesieniu do całego obszaru gminy, na podstawie uwarunkowań, celów oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, określonych na tle jej powiązań z otoczeniem.

Studium nie jest przepisem gminnym, a jedynie stanowi akt wewnętrzny dla władz samorządowych gminy. Oznacza to, że uchwalenie Studium, a także jego zmiany zobowiązują władze gminy do działania w sposób określony w odpowiednich uchwałach w sferze zagospodarowania przestrzennego, poprzez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów.

2. Studium wiąże władze gminy przy:
 - sporządzeniu planów miejscowych,
 - wydawaniu decyzji administracyjnych,
 - prowadzeniu analiz zgodności planów miejscowych ze Studium,
 - wykorzystaniu ustaleń Studium do opracowania programów branżowych i koncepcji rozwojowych oraz działań promocyjnych.
3. W związku z wejściem w życie nowej ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i koniecznością uwzględnienia nowych potrzeb rozwojowych gminy, a także wypracowaniem zaktualizowanych podstaw do opracowania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego niezbędne jest opracowanie nowej edycji Studium. W związku z tym Rada Gminy podjęła Uchwałę Nr XVII/22/2008 z dnia 03.04.2008 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium, zgodnie z regulacjami w/w ustawy. Zmiana ta opracowana została przez Pracownię Projektów Urbanistyczno – Architektonicznych RAF - PROJEKT w formie całkowicie nowej redakcji części tekstowej i graficznej dla uzyskania jednorodności i spójności całego dokumentu oraz wyeliminowania nieaktualnych danych z uwzględnieniem wymogów prawnych.

2. Podstawa prawna opracowania zmiany Studium.

1. Uchwała Nr XVII/22/2008 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 kwietnia 2008 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice podjęta została zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokument dotyczący zmiany Studium sporządzony jest w oparciu o ustalenia zawarte w obowiązującym Studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania gminy, zwanego dalej Studium opracowanego przez Pracownię Urbanistyczną AGO – PROJEKT w Raciborzu i zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Nr XVIII/21/2000 z dnia 12 maja 2000 r.

2. Opracowana zmiana Studium kontynuuje główne kierunki polityki przestrzennej gminy. Podstawę prawną opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, [uchwalonej Uchwałą Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009r.](#) stanowią:

- Uchwała Nr XVIII/54/99 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 16 kwietnia 1999 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227),
- Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 24 października 1974 r. prawo wodne (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27/94, poz. 96 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 14/85, poz. 60 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z 1999 r. poz. 430) oraz inne akty prawne.

[2.A. Opracowana kolejna zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice kontynuuje główne kierunki polityki przestrzennej gminy.](#)

[Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, uchwalona Uchwałą Nr 0007.XI.55.2015 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.09.2015 r. została sporządzona zgodnie z przepisami:](#)

- 1) ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹;
- 2) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.²;
- 3) ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko³.

Podstawę formalną prac nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice stanowi:

Uchwała Nr 0007.XXXIX.20.2014 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.04.2014 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.

3. Rola i zadania Studium w procesie planistycznym.

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi instrument sterowania procesami zagospodarowania przestrzeni dla całego obszaru gminy. Podstawowym zadaniem zmiany Studium jest:
 - 1) rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z ich rozwojem,
 - 2) sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej,
 - 3) stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych.
2. Studium stanowi podstawę dla:
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - formułowania gminnych programów rozwojowych w różnych dziedzinach,
 - określenia budżetowych zadań inwestycyjnych gminy,
 - promocji rozwoju obszaru.
3. Zawarta w ustaleniach Studium polityka przestrzenna wskazuje kierunki działań skutkujących w przestrzeni gminy określonych decyzjami Rady Gminy i zgodnych z zasadami:
 - zrównoważonego rozwoju gminy,
 - efektywności realizacji zadań publicznych,
 - kształtowania harmonijnego krajobrazu.

1 Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015.199 j.t., ze zm.).

2 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U.2004.118.1233).

3 Ustawa z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j .Dz. U. 2013.1235 j.t., ze zm.).

4. Zakres problemowy Studium (i kolejnej zmiany Studium).

1. W Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu funkcjonowania środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania udokumentowanych surowców mineralnych,
- występowania udokumentowanych zasobów wód podziemnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

2. Ponadto w Studium wskazuje się:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych,
- obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych, o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

5. Zastosowanie Studium i zakres jego ustaleń.

Studium na mocy obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199 j.t., ze zm.) jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzonym dla całej gminy, zawierającym:

- diagnozę aktualnej sytuacji uwarunkowania rozwoju gminy,
- kierunki rozwoju przestrzennego wraz z zasadami polityki przestrzennej, spójnej z obowiązującą „Strategią Gminy Krzyżanowice”.

6. Materiały wyjściowe.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice uchwalona Uchwałą Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku.

1. Opracowania planistyczne:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, zatwierdzone uchwałą Nr XVIII/21/2000 r. z dnia 12 maja 2000 roku Rady Gminy Krzyżanowice,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/6/05 z dnia 24 lutego 2005 r. przez Radę Gminy Krzyżanowice.

2. Programy i opracowania branżowe:

- Strategia Gminy Krzyżanowice do 2015 r.,
- Plan rozwoju lokalnego Gminy Krzyżanowice na lata 2007 – 2013,
- Strategia integracji i rozwiązania problemów społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2006 – 2013,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Krzyżanowice na lata 2004 – 2015,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Krzyżanowice na lata 2004 – 2015.

3. Opracowania studialne i dokumentacje:

- Ekofizjografia dla gminy Krzyżanowice opracowana przez Biuro Konsultingowe Ochrony Środowiska EKOSYSTEM ŚLĄSK 2003 r.,
- Plan ochrony zabytków gminy Krzyżanowice, maj 2005 r.,
- Plan rozwoju turystyki gminy Krzyżanowice do 2020 r.

4. Opracowania kartograficzno – geodezyjne:

- mapy topograficzne w skali 1:25 000,
- mapy ewidencji gruntów w skali 1:5 000.

5. Inne:

- dane statystyczne,
- raporty Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska z 2007 r.,
- mapy i przewodniki turystyczne.

6.A. Materiały wejściowe.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice uchwalona Uchwałą Nr 0007.XI.55.2015 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.09.2015 r.

1. Opracowania planistyczne:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice zatwierdzone Uchwałą Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice w granicach administracyjnych z wyłączeniem terenu planowanego zbiornika retencyjnego „Racibórz Dolny”, zatwierdzony Uchwałą Nr XLIV/22/2010 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 24 czerwca 2010r.

2. Programy i opracowania branżowe:

- Strategia Gminy Krzyżanowice do 2015 r.,
- Plan rozwoju lokalnego Gminy Krzyżanowice na lata 2007 – 2013,
- Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Krzyżanowice na lata 2006 – 2013,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Krzyżanowice na lata 2004 – 2011, z perspektywą do roku 2015.
- Program ochrony środowiska dla Gminy Krzyżanowice aktualizacja – załącznik do Uchwały Nr XXXIV/54/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 27 sierpnia 2009r.

3. Opracowania studialne i dokumentacje:

- Ekofizjografia dla gminy Krzyżanowice opracowana przez Biuro Konsultingowe Ochrony Środowiska EKOSYSTEM ŚLĄSK 2003 r.,
- Gminna Ewidencja zabytków, w trakcie opracowywania.
- Program rozwoju turystyki i rekreacji w gminie Krzyżanowice do roku 2020.

4. Opracowania kartograficzno – geodezyjne:

- mapy topograficzne w skali 1:25 000,

5. Inne:

- decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji „Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze, woj. śląskie, Wojewody Śląskiego Nr 1/2012 z dnia 26-11-2012r. wraz z załącznikiem graficznym,
- zarządzenie nr 35/2013 Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Stawy Wielokąt i Las Tworkowski PLB240003”,

- mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (opracowane w ramach projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” ISOK, przekazane pismem RZGW w Gliwicach z dnia 11.05.2015r., znak ZP-18/0399/15mzpmp/8583,
- Decyzja Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz.Urz. MliR.2014.25, ze zm.), z załącznikiem – wykazem działek ewidencyjnych przez które przebiegają linie kolejowe uznane jako tereny zamknięte.

II. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Ogólna charakterystyka gminy Krzyżanowice.

Gmina Krzyżanowice położona jest na południowym zachodzie województwa śląskiego, w południowej części powiatu raciborskiego. Graniczy od południa z Republiką Czeską, od wschodu z gminą Gorzyce i Lubomia należącymi do powiatu wodzisławskiego. Od północy z miastem Racibórz, a od północnego zachodu z gminą Krzanowice. Obszar gminy leży w większości w dolinie Odry, która stanowi wschodnią granicę gminy. Gmina Krzyżanowice ma powierzchnię 69,97 km², co stanowi 12,8% powierzchni powiatu raciborskiego. Stan liczebny ludności zamieszkującej gminę w roku 2008 wynosił 11466, jest to 13,8% liczby ludności całego powiatu. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi około 165 osób na km². Najliczniej zaludnione jest sołectwo Tworków, Krzyżanowice i Chałupki, a najmniej mieszkańców zasiedla sołectwo Roszków, Bolesław i Nową Wioskę. W skład gminy wchodzi 10 sołectw, są to następujące jednostki funkcjonalno – przestrzenne:

A – Bieńkowice,

B – Bolesław,

C – Tworków,

D – Krzyżanowice,

E – Nowa Wioska,

F – Owsiszczce,

G – Roszków,

H – Zabełków,

I – Rudyszwałd,

J – Chałupki.

Dane dotyczące jednostek funkcjonalno – przestrzennych:

A – Bieńkowice

Sołectwo położone w północnej części gminy graniczy z Raciborzem; Bieńkowice powstały na przełomie XII i XIII w. Wieś typowo rolnicza o powierzchni 1423 ha z liczbą ludności około 1188 osób.

B – Bolesław

Sołectwo usytuowane jest w zachodniej części gminy. Pierwsza wzmianka o Bolesławie miała miejsce w 1377r. Powierzchnia sołectwa wynosi 378ha, a liczba ludności około 484 osób.

C – Tworków

Sołectwo położone w północno – wschodniej części gminy, graniczy od północy z Bieńkowicami, od południa z Krzyżanowicami. Pierwsze wzmianki o wiosce pochodzą z 1350 r., lecz jej początki sięgają prawdopodobnie 1258 r. Powierzchnia sołectwa wynosi 1715 ha, a liczba mieszkańców wynosi około 2723.

D – Krzyżanowice

Stanowi centrum administracyjne gminy. Początki wsi sięgają XIII w., powierzchnia sołectwa wynosi 805 ha, liczba mieszkańców wynosi około 1987 osób.

E – Nowa Wioska

Nowa Wioska położona jest przy granicy z Czechami. Jest najmniejszą miejscowością gminy, powstała w XIV wieku. Zajmuje powierzchnię 245 ha, liczba ludności wynosi około 340 osób.

F – Owsiszczce

Owsiszczce położone są w malowniczej kotlinie otoczonej wzgórzami, przy granicy z Czechami. Miejscowość powstała prawdopodobnie w XIV w. Powierzchnia sołectwa wynosi 291ha, liczba ludności około 751 osób.

G – Roszków

Roszków to niewielka miejscowość o charakterze rolniczym, położona na południe od Krzyżanowic. Wioska była wzmiankowana już w 1264r. Jej powierzchnia wynosi 642 ha, liczba ludności 470 osób.

H – Zabełków

Zabełków leży w południowej części gminy, powstał w XIV w. Powierzchnia sołectwa wynosi 517ha, liczba ludności wynosi około 863 osób.

I – Rudyszwałd

Rudyszwałd powstał na przełomie XIII i XIV wieku. Jego powierzchnia wynosi 475ha, liczba ludności wynosi około 742 osób.

J – Chałupki

Sołectwo położone jest na lewym brzegu Odry w miejscu, w którym Odra zaczyna swój polski bieg. Wioska powstała na przełomie XIII i XIV wieku. Powierzchnia sołectwa wynosi 440ha, liczba ludności 1661 osób.

2. Zasoby kulturowe terenu – tożsamość miejsca.

2.1. Zarys historyczny gminy.

Na przestrzeni wieków obszar gminy należał na przemian do Polski, Czech, Habsburgów, Prus i Niemiec, a od 1945 roku ponownie do Polski. Złożone dzieje tej ziemi sprawiły, że przybrała ona bogato, wielokulturowy charakter z elementami kultury polskiej, czeskiej i niemieckiej. Znalazło to odbicie w licznych obiektach historycznych i zabytkowych występujących na terenie gminy. Większość zabytków

pochodzi z XVIII wieku, ale istnieją również te pochodzące z XVII wieku. Na szczególną uwagę zasługują zespoły zamkowo – pałacowe w Krzyżanowicach i Chałupkach, kościoły pw. Św. Piotra i Pawła w Tworkowie oraz ruiny zamku w Tworkowie, a także spichlerze w Bolesławiu i Bieńkowicach.

2.2. Obiekty objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów odrębnych.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, ze zm.) uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków – gmina nie posiada gminnej ewidencji zabytków w związku z tym w studium zaproponowano obiekty [do wpisu do gminnej ewidencji zabytków](#);
- 3) parków kulturowych – na terenie gminy nie występują;
- 4) gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami.

2.2.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego:

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Numer rejestru zabytku i data wpisu do rejestru zabytków
1.	Bieńkowice	Kościół parafialny pod wezwaniem Wszystkich Świętych	A/1706/153/98 31.12.1998
2.	Bieńkowice	Plebania kościoła parafialnego pod wezwaniem Wszystkich Świętych	A/OP-1877/66
3.	Bieńkowice	Spichlerz przy ulicy Pomnikowej 35, z XIX wieku, drewniany	A/1707/1810/98 31.12.1998
4.	Bolesław	Spichlerz nr 46, z XIX wieku, drewniany	A/1724/1813/98 31.12.1998
5.	Chałupki	Zamek przy ulicy Bogumińskiej	A/1731/342/98 31.12.1998
6.	Krzyżanowice	Kościół parafialny pod wezwaniem świętej Anny	A/1732/150/98 31.12.1998
7.	Krzyżanowice	Pałac wraz z bramą przy ulicy Kolejowej	A/1733/1043/98 31.12.1998
8.	Tworków	Kościół parafialny pod wezwaniem świętych Piotra i Pawła	A/1735/151/98 31.12.1998
9.	Tworków	Kaplica świętego Urbana	A/Op-620/59
10.	Tworków	Ruina zamku	A/1736/747/98 31.12.1998

2.2.2. Wykaz obiektów proponowanych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków.

/Sporządzony na podstawie danych uzyskanych od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wniosków gminy/

Zweryfikowany na podstawie materiałów opracowywanej Gminnej ewidencji zabytków, przy uwzględnieniu danych uzyskanych od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz dokonanej wizji w terenie (listopad 2014r.).

BIENKOWICE				
L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Czas powstania	Charakterystyka
1.	Były klasztor sióstr Elżbietanek (obecnie min. budynek DFK – Bieńkowice)	ul. Raciborska	2 połowa XIX w.	Zbudowany w 2. Połowie XIX wieku o elementach neogotyckich, piętrowy z poddaszem użytkowym, bryła urozmaicona, dach wielospadowy kryty dachówką ceramiczną – karpiówką, okna ostrołukowe lub łukach odcinkowych i koszowych. Na ścianie szczytowej rzeźba św. Walentyna oraz napis „ST. Valentin – Stift”. Po kapitalnym remoncie – użytkowany.
2.	Cmentarz rzymsko - katolicki	ul. Raciborska	około 1351 r.	Cmentarz, założony prawdopodobnie przed budową obecnego kościoła, otoczony murem z XVII wieku., na nim zlokalizowano m.in. krzyże kamienne, dwie kaplice oraz groby mieszkańców Bieńkowic, księży, mogiła zbiorowa żołnierzy niemieckich poległych w 1945 r. tablice pamiątkowe mieszkańców Bieńkowic poległych podczas wojny.
3.	Kaplica Św. Anny	ul. Raciborska	około 1835 r.	Kaplica pw. św. Anny, wzniesiona w 1835r. w obrębie murów, wewnątrz ołtarzyk barokowy z XVIII/XIX wieku z rzeźbą Św. Anny Samotrzeciej, rzeźby Św. Judy Tadeusza i dwa feretrony z 1 poł. XIX wieku; płyty nagrobne proboszczów ks. Szymona Goldy i ks. Franciszka Marcinka.
4.	Kapliczka kubaturowa	ul. Raciborska 65	około 1890 r.	Kapliczka wzniesiona w roku 1890, neogotycka, fundator Antoni Popela, zbudowana przy użyciu cegły klinkierowej kształtowej i glazurowanej, szczyt falisty ze sterczynami po bokach. Pokryta papą w części cokołowej elewacji frontowej ślady robót remontowych (niefachowo wykonane).
5.	Kapliczka kubaturowa	ul. Pomnikowa 11	około 1890 r.	Kapliczka wzniesiona w roku 1890, neogotycka, fundator Antoni Popela, zbudowana przy użyciu cegły klinkierowej kształtowej i glazurowanej, szczyt falisty ze sterczynami po bokach. Pokryta dachówką w części cokołowej i sterczyn w elewacji frontowej ślady robót remontowych.
6.	Kapliczka kubaturowa	u. Raciborska 25, ul. Wojnowska 1	około 1858 r.	Kaplica klasycystyczna, dach dwuspadowy, kryta dachówką, otynkowana z trójkątnym szczytem z Okiem Opatrzności. Wejście półkoliste, drzwi dwuskrzydłowe. Całość budowli zwieńcza krzyż Bożogrobowców. Wewnątrz figury Matki Boskiej Bolesnej, Św. Jana Nepomucena i św. Jana Ewangelisty.
7.	Kapliczka kubaturowa	ul. Raciborska,	około 1890 r.	Kapliczka wzniesiona w roku 1890, neogotycka, fundator Antoni Popela, zbudowana przy użyciu cegły klinkierowej kształtowej i glazurowanej, szczyt falisty ze sterczynami po bokach, wewnątrz ołtarzyk pseudobarokowa z figurą św. Jana Ewangelisty.
8.	Kapliczka kubaturowa	ul. Raciborska - cmentarz	około 1890 r.	Kaplica na rzucie prostokąta, dach dwuspadowy kryty dachówką bet. barwioną.; neogotycka z cegły klinkierowej, wejście łukowe, drzwi dwuskrzydłowe współczesne. Wszystkie otwory okienne i portal zwieńczone ostrołukiem gotyckim.
9.	Kapliczka słupowa	ul. Raciborska 1	Koniec XVII w.	Kapliczka słupowa (płn. wylot ul. Raciborskiej), wzniesiona pod koniec XVIIw., w szczycie wnęki z namalowanymi wizerunkami świętych śś. Marka, Floriana, Józefa i Izydora Oracza. Słup na rzucie kwadratu z prostym gzymsem okalającym oraz trzystopniowym gzymsem okapowym, daszek mansardowy kryty blachą, zwieńczony stalowym krzyżem. Po renowacji.
10.	Kapliczka słupowa św. Piotra i Pawła	ul. Raciborska	Połowa XIX w.	Kapliczka słupowa czworokątna, z podstawą murowaną - licowaną, w elewacji wschodniej wnęki z obrazem św. Piotra i Pawła malowany na desce z końca XIX w. Daszek dwuspadowy kryty dachówką cementową karpiówką zwieńczony metalowym krzyżem.
11.	Krzyż kamienny	ul. Raciborska - cmentarz	około 1898 r.	Krzyż kamienny (piaskowiec), z postacią Chrystusa ukrzyżowanego, pod krzyżem w niszy półkolistej figura przedstawiająca Najświętszą

				Marię Pannę i relief Oka Opatrzności . Całość osadzona na kolumnie dwuczęściowej z podstawą o przekroju prostokątnym zwieńczonej gzymsem gierowanym; poszczególne części przedzielone wydatnym gzymsem. W części frontowej data 1898 – z tyłu napis – najprawdopodobniej fundatorów – skut. Po renowacji.
12.	Krzyż kamienny Męki Pańskiej - wschód	ul. Raciborska, obok wejścia na cmentarz od strony wschodniej	około 1884 r.	Krzyż kamienny - neogotycki. (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego, pod krzyżem w niszy półkolistej figura przedstawiająca Najświętszą Marię Pannę i relief Oka Opatrzności. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej z podstawą o przekroju prostokątnym zwieńczonej gzymsem kierowanym, poszczególne części przedzielone wydatnym gzymsem. W części frontowej napis Gelobt sie Jesus Christus!; od północy data – 1884; od południa napis - Gewidmet v. Victor u. Juliane Cwik. Po renowacji.
13.	Krzyż kamienny Męki Pańskiej - zachód	ul. Raciborska, obok wejścia na cmentarz od strony zachodniej	Okolo 1882 r.	Krzyż kamienny - neogotycki. (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego, pod krzyżem w niszy półkolistej figura przedstawiająca Najświętszą Marię Pannę i relief Oka Opatrzności. Całość osadzona na kolumnie dwu częściowej z podstawą o przekroju prostokątnym zwieńczonej gzymsem gierowanym; poszczególne części przedzielone wydatnym gzymsem .W części frontowej napis Gegrüßt heiliges Kreuz!; od wschodu fundatorzy - napis Gewidmet von Johann u. Franziska Piela, Po renowacji.
14.	Krzyż kamienny Męki Pańskiej – przy kościele parafialnym	ul. Raciborska, przy kościele parafialnym w elewacji północnej	Okolo 1884 r.	Krzyż kamienny - neogotycki. (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego, pod krzyżem w niszy półkolistej figura przedstawiająca Najświętszą Marię Pannę i relief Oka Opatrzności oraz napisem IHS. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej z podstawą o przekroju prostokątnym zwieńczonej gzymsem gierowanym; poszczególne części przedzielone gzymsem. W części frontowej napis Oto tak umiłował Pan Bóg świat iż syna Jednorodzonego wydał za nas.; Na pamiątkę missy odbytej w Roku 1852 od wschodu fundatorzy - napis Fundowany od Agnieszki Gonska rodz. Barciaga; od zach. – napis 1884. Po renowacji.
15.	Krzyż kamienny wraz z pomnikiem ku czci poległych w wojnie	ul. Raciborska, ul. Pomnikowa	1871 r.	Krzyż kamienny - (piaskowiec) poświęcony poległym i uczestnikom wojny prusko – francuskiej z lat 1870 -71 z postacią Chrystusa ukrzyżowanego. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej z podstawą o przekroju prostokątnym – poszczególne elementy kolumny podzielone wydatnymi gzymсами. Napisy w języku polskim. Teren wokół krzyża ogrodzony- ogrodzenie murowane z polami z stali kutej. W ogrodzeniu osadzono tablice upamiętniające poległych z ostatnich wojen światowych.
16.	Krzyż kamienny	ul. Bojanowska 36	1863 r.	Krzyż kamienny (piaskowiec), z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie dwuczęściowej o przekroju prostokątnym. Kolumna zwieńczona gzymsem gierowanym. W środkowej – wyższej części kolumny figura Matki Boskiej Bolesnej. Fundator Popela.
17.	Krzyż kamienny	ul. Odrzańska 7	?	Krzyż kamienny przydrożny – granit szary - strzegom z postacią Chrystusa ukrzyżowanego. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej z podstawą o przekroju prostokątnym. Podstawa krzyża kamień marmur – prawdopodobnie podstawa po starszym krzyżu –napis „W krzyżu zbawienie”.
18.	Krzyż kamienny	ul. Raciborska / ul. Szkolna	1915 r.	Krzyż kamienny przydrożny – piaskowiec z postacią Chrystusa ukrzyżowanego. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej o przekroju prostokątnym zwieńczonej wystającym gzymsem, z motywami roślinnymi i napisem IHS. Od frontu na marmurowej płycie napis „Im Kreuz Ist Heil”. Krzyż na cokole współczesny z szarego granitu.
19.	Krzyż kamienny	ul. Pomnikowa 39	1899 r.	Krzyż kamienny przydrożny neogotycki – piaskowiec pomalowany z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie dwustopniowej o przekroju prostokątnym z niszą stylizowaną ostrołukiem w której umieszczona jest figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość osadzona na niskim kamiennym cokole datą powstania 1899. Z tyłu cokołu napis; Fundat. Johanna Kubiczek geb. Galda.
20.	Krzyż kamienny	ul. Łąkowa	1935 r.	Krzyż kamienny przydrożny z granitu szarego na cokole podwójnym betonowym. Kolumna podwójna.
21.	Krzyż kamienny	ul. Ogrodowa	1885r.	Krzyż kamienny przydrożny neogotycki – piaskowiec pomalowany

				z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie trójstopniowej o przekroju prostokątnym z niszą stylizowaną ostrołukami w której umieszczona jest figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość osadzona na niskim kamiennym cokole. Napisy zatynkowane na części frontowej. Z tyłu cokołu częściowo skutu napis; <i>Gewidmet von Anton u Johanna Popella</i> r.p 1885.
22.	Krzyż kamienny	ul. Myśliwska / ul. Ogrodowa	1900 r.	Krzyż kamienny przydrożny – podstawa współczesna z kamieni betonowych prefabrykowanych, główna kolumna zdobiona ,wykonana marmuru, krzyż z postacią Chrystusa ukrzyżowanego (współczesny) z szarego granitu.; kolumna główna z podstawą o przekroju prostokątnym ,bogato zdobiona z motywami roślinnymi – profilowana. Do frontowej części cokołu zamocowana współczesna płyta z czarnego granitu z napisem „ W krzyżu zbawienie”.
23.	Krzyż drewniany	Na przedłużeniu ul Odrzańskiej w polu	2005 r.	Krzyż drewniany przydrożny – współczesny z roku 2005, najprawdopodobniej w miejscu starego zniszczonego krzyża – fundowany przez rodz. J.G Franica. Postać Chrystusa i matki Boskiej Bolesnej malowane na blasze stalowej.
24.	Krzyż żeliwny	ul. Wojnowska	Okolo 1900 r.	Krzyż żeliwny – neogotycki, ażurowy na cokole kamiennym – wysokości ok. 2.0 m. W górnej części na krzyżu Chrystus ukrzyżowany, poniżej owalny kartusz zdobiony motywami roślinnymi - napis zamalowany. W dolnej części figura najprawdopodobniej Chrystusa Zmartwychwstałego.
25.	Figura Św. Jana Nepomucena	ul. Raciborska – brama ogrodzenia kościelnego	1744 r.	Figura kamienna – barokowa - nad bramką północną – św. Jan Nepomucen i dwa aniołki po bokach. Stan zachowania średni-wymaga konserwacji.
26.	Budynek mieszkalny	ul. Bojanowska 4	Początek XIX w.	Dom mieszkalny – murowany, parterowy z poddaszem, otynkowany na poziomie stropu nad parterem w elewacji frontowej południowej wydatny gzyms, okna krosnowe. Pokryty płytami falistymi onduline, wydatny okap z obydwu stron, zawilgocony.
27.	Budynek mieszkalny	ul. Pomnikowa 27	Początek XX w.	Dom mieszkalny – murowany, z poddaszem użytkowym, otynkowany na poziomie stropu nad parterem gzyms okalający budynek (kordonowy profilowany), wokół okien obramienia z tynku, stylizowane zworniki nad okna .Dach z wydatnymi okapami ,stylizowany na tyrolski, zdobione miecze i płatwie. Stan zachowania średni, niezamieszkały. Pokryty płytami eternitowymi – płaskimi.
28.	Budynek mieszkalny	ul. Pomnikowa 30	Początek XIX w.	Dom mieszkalny – murowany, z poddaszem nieużytkowym, otynkowany na poziomie. Dach z wydatnymi okapami. Stan zachowania średni, zawilgocony, niezamieszkały. Pokryty płytami eternitowymi – falistymi.
29.	Budynek mieszkalny	ul. Raciborska 57	Początek XX w.	Dom mieszkalny – murowany, z poddaszem nieużytkowym, otynkowany na poziomie. Posiada gzyms okapowy i międzypiętrowy oraz boniowanie. Zamieszkały. Stan zachowania dobry.
30.	Budynek mieszkalny – restauracja plus sala taneczna	ul. Raciborska 65	Druga połowa XIX w.	Dom mieszkalny piętrowy z mieszkalnym poddaszem – restauracja murowany, obejmuje dwa przylegające do siebie budynki, z których wschodni mieści wysoką salę zabawową, ściany w podziałach ramowych, wejścia poprzedzone gankami, okna sali zamknięte półkoliście. Dach sali naczółkowy.
31.	Budynek mieszkalny	ul. Szkolna 21	Druga połowa XIX w.	Dom mieszkalny – parterowy ze strychem nieużytkowym, naroża opięte lizenami z cegły, okna w ścianie szczytowej w dekoracyjnych opaskach z cegły. Gzyms szczytowy i międzypiętrowy z cegły licówki. Gzyms kostkowy. Dach dwuspadowy, pokrycie płyta eternitowa – falista.
32.	Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Szkolna 45, działka nr 28	Początek XX w.	Dom mieszkalno – gospodarczy parterowy ze strychem nieużytkowym, gzyms szczytowy i międzypiętrowy, w gzymsowanym szczycie dwa zamknięte półkoliście okienka. Dach dwuspadowy, wydatne okapy.
33.	Budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Wojnowska 8	Trzecie ćwierćwiecze XIX w.	Dom mieszkalno – gospodarczy parterowy ze strychem nieużytkowym, gzyms szczytowy, okna ujęte opaskami, w szczycie dwa okienka zamknięte półkoliście. Dach dwuspadowy z okapem kryty eternitem płaskim, zawilgocony, nie użytkowany, stan zachowania – zły.

34.	Budynek dawnego młyna	ul. Młyńska 11	2 połowa XIX w.	Młyn górny na zachodnim skraju wsi, pierwotny zbudowany w XVI w, obecny zbudowany w 2 połowie XIX w na miejscu poprzedniego, przebudowany pod koniec XIX w, spalony w 1979, przerobiony na dom mieszkalny, zachowane liczne urządzenia młynarskie. Zabudowa na rzucie wielokąta, 3 –kondygnacyjny.
35.	Stara remiza strażacka	ul. Raciborska	1805 r.	Stara remiza strażacka – murowana z cegły klinkierowej, licówka, dwa wjazdy zamknięte łukiem koszowym, szczyt ze spływami. Odnowiona w 1985 i 2013 r.
BOLESŁAW				
36.	Kościół parafialny p.w. św. Jadwigi	ul. Środkowa 77	kamień węgielny z datą 1874 r.	Murowany
37.	Plebania	ul. Środkowa 44	1913 r.	Murowana
38.	Cmentarz rzymsko - katolicki	ul. Środkowa, przy kościele parafialnym	XX w.	Cmentarz przykościelny z nielicznymi nagrobkami z lat 20-tych i 30-tych XX w., chronić w ramach ogrodzenia z drzewostanem i układem alei.
39.	Grota Matki Boskiej z Lourdes	ul. Środkowa, przy kościele parafialnym	2001 r.	?
40.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 56	Okolo 1925 r.	Z gipsową figurą NSPJ i dwoma aniołkami, żółta z napisem IHS, kryta nową dachówką cementową, fundacji proboszcza Hermanna Heina.
41.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 30	Okolo 1925 r.	Z obrazem Matki Boskiej Fatimskiej, żółta.
42.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 29	Lata 1925 r. – 1927 r.	Z figurą NSPJ i obrazem NSPJ, okres międzywojenny, biała.
43.	Ceglana kapliczka kubaturowa	ul. Główna 37	Koniec XIX w.	Z neogotyckim ołtarzem z figurą św. Józefa z Dzieciątkiem, kryta blachą.
44.	Kapliczka słupowa Św. Urbana	przy drodze do Borucina, przedłużenie ul. Nowej w polu, boczna od przedłużenia ul. Północnej	1 połowa XIX w.	Z cegły z drewnianą? lub gipsową figurą Św. Urbana, w szczycie Oko Opatrzności.
45.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 11	Lata 30-te XX w.	Murowana
46.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 14	?	Murowana
47.	Kapliczka kubaturowa	ul. Główna 52	Lata 30-te XX w.	Murowana
48.	Krzyż kamienny	ul. Środkowa, przy kościele parafialnym	1833 r.	Z płaskorzeźbą Matki Boskiej Bolesnej w niszy, fundacji Antonusa Swobody, wyk. F. Kokes, z przodu wtórna współczesna tablica upamiętniająca proboszcza Bruno Wollika, stan dobry.
49.	Krzyż kamienny	ul. Polna 8	1894 r.	Z figurą Matki Boskiej Bolesnej w niszy, warsztat Kokes z Raciborza "KOKES U S.? RATIBOR", napis z frontu: "WIRBETEN DICH AN/HERR JESUS CHRISTUS/UND PREISEN DICH/DENN DURCH DEIN/HEILIGES KREUZ/HAST DIE DIE/GANZE WELT/ERLOST", na lewym boku: "GESTIFTET/VON/IGNATZ - JOHANNA KOCZY/1894/ALS NACHF. IGNATZ-JOSEFA MOTYKA".
50.	Krzyż kamienny	ul. Środkowa 36	1903 r.	Wyk. G. Siedlaczek z Raciborza, napis: "POJDTE KE MNE VSIEHNI/KTERI JSTE OBTIŽENI/A JA OBCERSTVIM VAS/PROSIM O POBOŽNI OTCE NAS A ZDROWAS ZA DUSZE ZEMRELICH". "FUND. DOMINIK FICHNA I THERESA ZINA 1903" (prawa strona), "VYPRAVEN PRES JOS. FICHNA".
51.	Krzyż kamienny	ul. Tworkowska 24, ul. Kowalowa, zbieg ulic	1914 r.	Z figurą Matki Boskiej Bolesnej w niszy, fundacji Valentina i Marianny Watzlawik, inskrypcja w j. czeskim "TEN KRIZ UFUNDOVALI/RODICE JEHO/VALENTIN A MARJANNA WATZLAWIK.

52.	Nagrobkowy krzyż żeliwny	ul. Śródkowa, przy kościele parafialnym, obok grotty	?	?
53.	Krzyż drewniany	ul. Tworkowska, ul. Główna, zbieg ulic	?	Z figurami Chrystusa i aniołka
54.	Krzyż drewniany	ul. Główna, ul. Śródkowa, zbieg ulic	2002 r.	Z malowaną na blasze figurą Chrystusa, z kielichem malowanym na blasze, krzyż nowy, postacie przemalowane.
55.	Krzyż drewniany	Przy polnej bocznej drodze od ul. Tworkowskiej	krzyż wymieniony w 2000 r.	Z figurą Chrystusa i Matki Bolesnej na blasze.
56.	Krzyż drewniany	Na przedłużeniu ul. Polnej w polu	odnowiony w 1973 r.	Z figurami Chrystusa i Matki Bolesnej na blasze, odnowiony w 1973 r., w miejscu starszego.
57.	Krzyż drewniany	ul. Nowa, ul. Główna, zbieg ulic Nowej i Główniej	odnowiony w 2004 r.	Z malowanymi na blasze figurami Chrystusa i Matki Boskiej Bolesnej.
58.	Pomnik	Ul. Główna, ul. Śródkowa, zbieg ulic	?	„occisorum” upamiętniający poległych w walkach 1914 r. – 1945 r., odnowiony.
59.	Szkoła	ul. Główna 42	Początek XX w.	Murowana
60.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 14	?	?
61.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 16a	?	?
62.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 20	?	?
63.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 42	?	?
64.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 52	?	?
65.	Stodoła	Ul. Główna 4	?	?
66.	Spichlerz	Ul. Główna 40	?	?
67.	Spichlerz	Ul. Główna 42	?	?
68.	Spichlerz	Ul. Główna 52	?	?
69.	Lamus	ul. Główna 43	?	Stan katastrofalny.
70.	Lamus	ul. Główna 30	?	?
CHAŁUPKI				
71.	Kaplica słupowa	ul. Szkolna 6	Koniec XIX w.?	Kaplica słupowa, murowana, otynkowana i pomalowana na biało na rzucie prostokąta. Zwieńczona półkolistym daszkiem przekrytym blachą. W górnej części przeszklona wnęka z figurą Pana Jezusa oraz dwoma mniejszymi figurkami i obrazem.
72.	Krzyż drewniany	ul. Bogumińska	Koniec XIX w.?	
73.	Budynek restauracji	ul. Bogumińska 21	II połowa XIX w.	Budynek piętrowy z poddaszem, murowany, dach dwuspadowy kryty gontem bitumicznym, okna na parterze prostokątne w ozdobnych opaskach, okna piętra wysokie, zamknięte półkoliście nad oknami gzyms z ozdobną sztukateria pod nim (tworząc formę kartusza). Elewacja frontowa podzielona gzymsami międzykondygnacyjnymi i gzymsiem okapowym.
74.	Stodoły podworskie	ul. Zabelkowska	Koniec XIX w.	Budynki znacznych rozmiarów, zbudowane w końcu XIX w., murowane z cegły ceramicznej, piętrowe z dachem dwuspadowym połączone ścianami szczytowymi. Na dzień dzisiejszy zachowały się dwa budynki stodoł - dwa zostały wyburzone (z jednej pozostały tylko ściany boczne do wysokości okapu).
75.	Budynek mieszkalny 9 - 14	Plac Warszawski	1924 r. – 1925 r.	Dawne domki celne, zbudowane w latach 1924 -25 ,kompleks 3 szt. domków, piętrowych poddaszem, w dachach wstawki lub powieki (lukarny) okna w prostokątnych opaskach, wejścia zwieńczone szerokimi łukami w typie oślego grzbietu. Murki ogniowe i attyka lukarny budynku środkowego falowana. Część elementów

				przerobiona bezstylowo.
76.	Budynek mieszkalny 15 - 16	Plac Warszawski	1924 - 1925	Dawne domki celne, zbudowane w latach 1924 -25, piętrowy z poddaszem, w dachu 2 lukarny wejścia zwieńczone szerokimi lukami w półkoliście, dach czterospadowy – kopertowy, kryty ½ gont bitumiczny, reszta oryginalna dachówka karpiówka ceramiczna.
KRZYŻANOWICE				
77.	Założenie parkowe w Krzyżanowicach	ul. Wyzwolenia, ul. Kolejowa	?	?
78.	Cmentarz rzymsko - katolicki	ul. Ogrodowa	?	?
79.	Kaplica kubaturowa	ul. Ogrodowa 72	współczesna	Z figurą św. Floriana
80.	Kaplica kubaturowa	ul. Główna 46	XIX w.	Z figurą NSPJ, kryta papą.
81.	Kapliczka Jana Nepomucena	ul. Główna	XVIII w.	murowana
82.	Kapliczka słupowa	ul. Wyzwolenia, przy rozwidleniu z ul. Moniuszki	Koniec XVIII w. lub XIX w.	Z drewnianą figurą św. Jana Nepomucena z XIX w., chronić z dębem, pokryta blachą.
83.	Obraz ukrzyżowania	ul. Główna 8, we wnęce domu	XIX w. / XX w.	?
84.	Krzyż kamienny	przy ogrodzeniu, od strony wschodniej kościoła	XIX w. / XX w.	Z figurą Matki Boskiej, odnowiony w 2000 r.
85.	Krzyż z białego marmuru	ul. Ogrodowa 74	?	Z figurą Matki Boskiej z Lourdes za szkłem napis: „Któryś za nas cierpiał rany”.
86.	Krzyż kamienny	ul. Tworowska 13	z XIX w. lub 1 ćw. XX w.	Z figurami Chrystusa i Matki Boskiej, napis „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.
87.	Krzyż kamienny	przy ogrodzeniu od strony fasady kościoła	?	Z figurą Matki Boskiej.
88.	Krzyż z lastriko	ul. Moniuszki 24, ul. Powstańców	1956 r.	Figury Chrystusa i Matki Boskiej, starsze z XIXw. napis: "JEZU MÓJ MIŁOSIĘDZIA:/NIE BĄDŹ NAM SĘDZIĄ/LECZ ZBAWICIELEM. Figury przemalowane farbą olejną.
89.	Krzyż kamienny	Przy murze placu kościoła p. w. św. Anny	XIX w.	Z figurami Chrystusa i Matki Boskiej.
90.	Krzyż kamienny	ul. Odrzańska, Łapacz	?	?
91.	Plebania	ul. Główna 50	?	?
92.	Gospoda	ul. Główna 2	1805	?
93.	Budynek mieszkalny	Ul. Główna 38	XIX w.	Murowany.
NOWY DWÓR				
94.	Krzyż kamienny	ul. Spacerowa	1935 r.	Na krzyżu napis: "Gelobt sei Jesus Christus".
NOWA WIOSKA				
95.	krzyż z lastriko	ul. Wrzosowa 6	1962 r	Z gipsową figurą Matki Boskiej z Lourdes.
96.	krzyż marmurowy	ul. Główna 21	wg ustnej informacji z lat 60-tych XX w	Ufundowany w miejscu drewnianego ze składek mieszkańców wioski napis: "KTÓRYŚ CIERPIAŁ/ ZA NAS RANY/ JEZU CHRYSTE/ZMIŁUJ SIĘ NAD NAMI".
OWSISZCZE				
97.	Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Jezusowego	ul. Wojska Polskiego 12	1932 r.	Kościół w ramach ogrodzenia z cmentarzem, murowany.

98.	Cmentarz rzymsko - katolicki	przy kościele parafialnym	?	?
99.	Grota Matki Boskiej z Lourdes	przy kościele	?	?
100.	Dwa krzyże	na cmentarzu przykościelnym	starszy z lat 30-tych XX w.	Na cmentarzu przykościelnym z Chrystusem malowanym na blasze.
101.	Kaplica kubaturowa	zbieg ulic Krzyżanowickiej i Opawskiej	lata 30-te XX w	Z oleodrukiem Matka Boska z Dzieciątkiem, kryta papą.
102.	Kaplica kubaturowa	ul. Opawska 15	1 ćw. XX w.	Z reprodukcją Św. Teresy od Dzieciątka Jezus i gipsową figurką Chrystusa TANTUM ERGO SACRAMENTUM, tynk fakturowany do likwidacji, pokryta blachą - do wymiany, lekka wilgoć.
103.	Kaplica kubaturowa	ul. Wojska Polskiego 7	Lata 30-te XX w.	Z figurą NSPJ i dwoma reprodukcjami ECCE PANIS ANGELORUM.
104.	Kaplica kubaturowa	ul. Krzyżanowicka	?	?
105.	Kapliczka skrzynkowa	ul. Leśna 2	?	Z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej.
106.	Kamienny krzyż	Boczna droga od ul. Głównej, przy rozjeździe na Wydale, w kierunku przejścia granicznego	XIX w.	Napis: "KLANIME SE TOBE/ PANE JEZISI KRISTE/DOBROROCIME TOBE/NEBOT SKRZE SWATY/KRIŽ SWET JSI WYKAUPIL/O MARIA! BEZ POSKWRNY POCETA/PROS ZA NAS, fundacji Franciszka i Marrianny Lassak, wyk. S. Billik z Raciborza.
107.	Kamienny krzyż	ul. Główna, na przeciwko ulicy Sportowej	1899 r.	Napis zakryty współczesną płytą, fundacji Karela i Mariki Bazar "J JSTEM CESTA A PRAWDA/ I ZIWOT ZADEN NEPRICHAZI/K (OCEN?) JEN SKRZMNE SW JAN K XI W 6", wyk. Billik.
108.	Krzyż drewniany	ul. Wojska Polskiego 54	?	Z Chrystusem malowanym na blasze.
109.	Krzyż drewniany	Przy kaplicy, ul. Opawska 15	?	Z Chrystusem.
110.	Pomnik upamiętniający poległych w czasie I wojny światowej	ul. Opawska pomiędzy nr 2 a 4,	Restauracja w 2002 r.	Z mosiężnym tondem z głową Chrystusa w koronie cierniowej.
ROSZKÓW				
111.	Kościół parafialny Najświętszego Serca	ul. Pomnikowa 11	?	Witraże projektu Cupała.
112.	Krzyż kamienny	przy kościele od strony prezbiterium	1916 r.	Neogotycki, górna część nowsza napis: "VON DEN EHELE (??)EN/ FUND. KATHARINA/BUGLA IM 1916" - część źle zachowanego napisu, stan zły.
113.	Krzyż kamienny	przy kościele od strony zachodniej	2 połowa XIX w. (lata 80-te)	Z figurami Chrystusa i Matki Boskiej Bolesnej, napis: 'GEBR. BILLIK RATIBOR". "IM KREUZE IN HEIL!".
114.	Krzyż kamienny	ul. Raciborska 18	1857 r.	Z figurami Chrystusa i Matki Boskiej Bolesnej (płaskorzeźba) fundacji gminy Roszków napis ERRICHTET/VON DER/GEMEINDE ROSCHKAU.
115.	Krzyż drewniany	zbieg ulic Słonecznej i Raciborskiej	krzyż wymieniony w 1997 r.	Z pasyjką ze sztucznego kamienia (ze skrzynką).
116.	Pomnik	zbieg ulic Raciborskiej i Pomnikowej		Upamiętniający zmarłych w latach 1914 r. – 1918 r. oraz powstańców z 1921 r.
RUDYSZWAŁD				
117.	Kościół parafialny p.w. Świętej trójcy	ul. Główna	Okres międzywojenny (starszy rozebrany w 1935 r.)	?
118.	Cmentarz rzymsko - katolicki	ul. Główna, przy kościele parafialnym	?	?

119.	Plebania	ul. Główna	Okres międzywojenny	?
120.	Kaplica kubaturowa	ul. Rakowiec 21	XIX/XX w.	Kryta papą, z barokową figurą Immaculaty, nowe drzwi, lekka wilgoć, wł. P. Opic.
121.	Kaplica kubaturowa	ul. Graniczna 2	Koniec XIX w.	Murowana, odnowiona w 2000 r., z figurą NSPJ, w szczycie oleodruk przedstawiający Chrystusa.
122.	Kaplica kubaturowa św. Jana Nepomucena	ul. Wiejska	O cechach neoklasycystycznych	Z drewnianą figurą św. Jana Nepomucena, z XVIII/XIX w. odnowiona (Zabelkowska 1, przesunięta przed II wojną światową).
123.	Kamienny krzyż (pokutny)	ul. Zabelkowska 1, ul. Wiejska,	?	Krzyż pokutny, po obu stronach posiada wyrytą pionową linię, o wymiarach 90 x 72 x 20 cm, przeniesiony ze środka skrzyżowania 1,80 cm. 80 cm w ziemi 9-12/2 wł. Arnold Gonsior, Zabelkowska 1. Typ łaciński.
TWORKÓW				
124.	Cmentarz rzymsko-katolicki	ul. Główna	Okolo 1339 r.	Cmentarz, założony prawdopodobnie przed budową obecnego kościoła, częściowo otoczony murem z XIX wieku., na nim zlokalizowano m.in. krzyż kamienny grób ks. proboszcza Carla Jurczyk z 1832 r. grób proboszcza największego historyka ziemi śląskiej dr Augustina Weltzel, proboszcza – historyka i działacza społ. Józefa Gregor, proboszcza- tragicznie zmarłego- Konrada Balcer, mogiła zbiorowa żołnierzy niemieckich poległych w 1945 r. tablice pamiątkowe mieszkańców Tworkowa poległych podczas II wojny światowej, grób Bruno Raka – ofiary nazistów, pojedyncze groby przedwojenne i pomnik pokoju.
125.	Kaplica kubaturowa	ul. Główna 1	1946 r. i 1965 r., figura około 1758 r.	Kapliczka domkowa, murowana. otynkowana z półkoliście zamkniętym wejściem w elewacji północno – zachodniej półkoliste okno. Dach dwuspadowy kryty blachą dachówkopodobną. Na ołtarzu ustawiona figura św. Jana Nepomucena. Pierwotnym fundatorem kaplicy i figury był Gottlieb von Eichendorff.
126.	Kaplica kubaturowa	ul. Główna 27	1890 r.	Kapliczka domkowa, murowana z cegły klinkierowej kształtowej, normalnej i glazurowanej. Fasada ujęta pilastrami. Wejście zamknięte półkoliście z oryginalnymi drzwiami dwuskrzydłowymi w stylu neogotyckim. Nad wejściem rozeta ceramiczna z płaskorzeźbą 3 winogron i liści. Fundator: Anton i Joanna Popella z Bieńkowic.
127.	Kaplica kubaturowa	ul. Główna 35	1843 r. (1956 r.)	Kapliczka domkowa, murowana z cegły otynkowana – tynk zmywany. Współczesna – wybudowana vis a vis kapliczki z roku 1843. Fasada ujęta pilastrami ze sterczynami, wejście półkoliste, drzwi dwuskrzydłowe. Wewnątrz malowidła współczesne (ok.1956 – Paweł Witczek). Nad wejściem nisza z płaskorzeźbą – Serce Pana Jezusa. Fundator: Antoni i Gertruda i Walenty Drobny.
128.	Kaplica kubaturowa	ul. Główna 50	1870 r. (1959 r.)	Kapliczka domkowa, murowana z cegły otynkowana –pomalowana. Współczesna (1959) – fasada ujęta pilastrami z boniami i sterczynami, dach wielospadowy kryty dachówką betonową – karpiówka; wejście półkoliste, drzwi dwuskrzydłowe Nad wejściem płaskorzeźba w hostia z promieniami i krzyżem.Poświęcona pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Fundator: Antoni i Alojzy Morawiec.
129.	Kaplica słupowa	ul. Odrzańska 4	Koniec XVII w., początek XIX w.	Kapliczka słupowa zbudowana na początku w XVII - XIXw, dwukondygnacyjna z przyczółkiem i krzyżem w zwieńczeniu; przedzielona wydatnymi gzymsami, przekrycie dachówka karpiówka ceramiczna, barwiona, daszek dwuspadowy, otynkowana – stan dobry. Ozdobiona w niszach świętami.
130.	Kaplica słupowa	ul. Karola Miarki 12, działka nr 1642 (róg ul. Ogrodowej)	Początek XIX w.	Kapliczka słupowa zbudowana na początku XIXw, dwukondygnacyjna z przyczółkiem i krzyżem w zwieńczeniu, przedzielona wydatnymi gzymsami, przekrycie dachówka karpiówka cementowa, barwiona, daszek dwuspadowy, otynkowana po renowacji. Ozdobiona w niszach świętami.
131.	Figura św. Floriana	ul. Główna, przy kościele parafialnym pw. św. Piotra i Pawła (dojście do kościoła – elewacja	1751 r.	Figura św. Floriana – Barokowa. Kamienna (piaskowiec). Na szerokim cokole, oprofilowany, filar z kartuszem, na nim rzeźba św. Floriana. Wzniesiona w 1751 roku; fundator proboszcz Paul Petrus Sluchalius. Odnowiona w roku 1867 i w roku 2000. Podczas prac konserwatorskich w roku 2000 zmieniono pierwotny napis – St.Florian na św.Florian.

		frontowa)		
132.	Krzyż betonowy - lastryko	ul. Główna 73	1960 r.	Krzyż z lastryka - z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie trzyczęściowej o przekroju prostokątnym, przedzielonej gzymсами. W środkowej – wyższej części kolumny w niszy trójlistnie zamkniętej figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość umieszczona na płycie cokołowej z lastryka. W dolnej części kolumny relief w czarnym granicie ukazujący Najświętsze Serce Pana Jezusa a pod nim napis - KRZYŻOWI TWOJEMU PANIE CZEŚĆ ODDAJEMY: Fundator Krzykała Wincenty
133.	Krzyż betonowy - lastryko	ul. Raciborska 54	1956 r. (1878 r.)	Krzyż z lastryka - z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie trzyczęściowej o przekroju prostokątnym. W górnej – wyższej części kolumny w niszy figura Matki Boskiej Bolesnej. Poniżej na płycie marmurowej napis „W Krzyżu zbawienie” Całość umieszczona na płycie cokołowej z lastryka. W dolnej części kolumny daty 1878 i 1956 (rok budowy krzyża zniszczonego podczas II wojny światowej i rok bud. obecnego krzyża: Fundator Maria i Józef Pawlik, (fundatorem krzyża z roku 1878 był Theodor Pawlowsky).
134.	Krzyż kamienny	Brzeziny, Urbanek, pld. – 10ln. od miejscowości Tworków	1874 r. (1867 r.)	Krzyż kamienny, (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego, pod krzyżem trzy figury przedstawiające Najświętszą Marię Pannę, Marię Magdalenę i umiłowanego ucznia – Jana. Całość osadzona na kolumnie dwuczęściowej o przekroju prostokątnym zwieńczonej gzymsem kierowanym, pod gzymsem z czterech stron płaskorzeźba gwiazdy ośmioramienną, z każdej strony kolumny lizeny, całość umieszczona na niskim cokole. Wokół cokołu nawierzchnia z kostki granitowej. Z tyłu na niższej części cokołu współczesny odtworzony napis: Fundator Joseph i Marianna Wollnik w roku 1874.
135.	Krzyż kamienny	ul. Główna, teren cmentarza – obok wejścia od strony północnej	1874 r.	Krzyż kamienny (marmur) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie trójstopniowej o przekroju prostokątnym, z niszą półokrągłą w której umieszczona jest figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość osadzona na niskim kamiennym cokole. Widoczne uszkodzenia i ubytki po działaniach wojennych z roku 1945. Inskrypcja na stronie frontowej :Któryś cierpiał za nas rany Jezu Chryste zmiłuj się nad nami ; Proszę o pobożny Ojczy nasz i Zdrowaś Marja. Strona tylna: Fundator Joseph i Marianna Wollnik w roku 1874, ornament roślinny w kształcie wieńca z symbolami wiary, nadziei i miłości. Na cokole dolnym – strona tylna - nazwa firmy wykonującej krzyż F.Kokes.
136.	Krzyż kamienny	ul. Bolesławska, w sąsiedztwie działki nr 1143	1833 r.	Krzyż kamienny (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie o przekroju prostokątnym na niskim cokole granitowym (współczesny). Wzmocnienie stalowe z tyłu. Odrestaurowany w roku 2004. Inskrypcja na stronie frontowej: Florian Siekatzek Stworkowa. Fundator Marianna Siekatczkova 1833. Pod płaskorzeźbą Chrystusa ukrzyżowanego napis IHS
137.	Krzyż kamienny	ul. Krzyżanowska 19, działka nr 313/1	1864 r.	Krzyż kamienny (piaskowiec), z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie dwuczęściowej o przekroju prostokątnym. Kolumna zwieńczona gzymsem kierowanym. W środkowej – wyższej części kolumny figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość umieszczona na płycie cokołowej z piaskowca. Pod gzymsem z czterech stron płaskorzeźba gwiazdy ośmioramienną. Pomalowany farbą olejną i emulsiyjną – wymaga renowacji. Inskrypcja na stronie frontowej: Jeżeli będę podwyższon ziemię pociągnę wszystkich do siebie Jan 12 32 (błędy powstały podczas kolejnych prób odnawiania). Napis z tyłu K Johan Krzikala Johanna 1864 (do odtworzenia po licznych próbach- błędy w tekście).
138.	Krzyż kamienny	ul. Zamkowa	1911 r.	Krzyż kamienny (marmur) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie dwuczęściowej o przekroju prostokątnym z niszą w której umieszczona jest figura Matki Boskiej Bolesnej. Kolumna zwieńczona gzymsem kierowanym. Niszę okala motyw roślinny ukształtowany na wzór baldachimu. Pod niszą relief z symbolami: wiara- krzyż, nadzieja – kotwica, miłość – serce. Napisy na cokole: lewa strona –O pobożną modlitwę proszą fundatorzy ;strona frontowa – Kłaniam Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie, żeś przez krzyż i mękę swoją odkupił świat – prawa strona – fundatorzy - Karl u. Beata Zajac 1911.
139.	Krzyż kamienny	ul. Główna, przy kościele parafialnym pw.	1863 r.	Krzyż kamienny (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego na kolumnie dwuczęściowej o przekroju prostokątnym. Kolumna zwieńczona gzymsem kierowanym .W środkowej – wyższej części

		św. Piotra i Pawła (dojście do kościoła – elewacja frontowa)		kolumny figura Matki Boskiej Bolesnej. Całość umieszczona na współczesnym trójstopniowym cokole wykonanym z kostki granitowej. Odrestaurowany w roku 2000. Inskrypcja na stronie frontowej: Patrzcie jaka boleść moja. Grzesznicy nie krzyczącie mnie więcej. <u>Podkreślnik</u> w (nieczytelne). Fundator – mieszkańcy wsi Tworków.
140.	Krzyż kamienny	Skrzyżowanie ulic Główna, Krzyżanowska	1879 r. (2011 r.)	Krzyż kamienny (piaskowiec) z postacią Chrystusa ukrzyżowanego. Całość osadzona na kolumnie trzyczęściowej o przekroju prostokątnym zwieńczonej wystającym gzymsem; nad gzymsem z czterech stron płaskorzeźba – od frontu i tyłu liście dębu na elewacjach bocznych gwiazda ośmioramienna; Front - w zagłębieniu płaskorzeźba - wieniec laurowy, hełm pruski i dwie skrzyżowane szable oraz krzyż żelazny i ornament roślinny ,napis: W cierpliwości bieżmy do boju nam wystawionego Św. Paweł do Żydów 12.1 , str. zach. Fundator wojskowe towarzystwo z Tworkowa i z Ligoty + nazwiska i imiona poległych. Tył – Carl Graf Saurma Jeltsch auf Tworkau + nazwiska i imiona poległych, wsch.- nazwiska i imiona poległych. Ponowne ustawienie i renowacja w roku 2011.
141.	Krzyż kamienny – granit czarny	ul. Karola Miarki	1984 r.	Krzyż kamienny – (granit czarny- cokół bet. i lastryko.) – z postacią Chrystusa osadzony na trójstopniowej kolumnie o przekroju prostokątnym: całość spoczywa na lastrykowym cokole. Strona frontowa – inskrypcje – IN CRUCE SALUS, poniżej A.D. 1984 .Fundator : Ernest Świerczek.
142.	Budynek mieszkalny	ul. Dworcowa 2	1850 r.	Dom mieszkalny – parterowy ze strychem ,murowany systemem tradycyjnym, dach dwuspadowy z wydatnymi okapami z ścianą ogniową w elewacji wschodniej kryty eternitem płaskim i papą, otynkowany. W ścianie szczytowej – elewacja zachodnia wydatny gzyms profilowany tworzący rodzaj przyczółka. Stan zachowania – dobry, zamieszkały.
143.	Budynek mieszkalny	ul. Główna 13	1910 r.	Dom mieszkalny – parterowy ze strychem ,murowany systemem tradycyjnym, dach dwuspadowy z wydatnymi okapami kryty płytami eternitowymi falistymi, otynkowany. W ścianie szczytowej – elewacja zachodnia wydatny gzyms profilowany tworzący rodzaj przyczółka poniżej boniowanie i mniejszy gzyms spinający budynek w elewacji zachodniej i południowej. Pomiędzy oknami w elewacji frontowej – nisza zamknięta półkolistą (kapliczka).Od str. elewacji płn. budynek wsparty na kilkumetrowej ścianie murowanej z cegły klinkierowej Stan zachowania – dobry, zamieszkały.
144.	Budynek mieszkalny i obora	ul. Główna 23	1830 r.	Dom mieszkalny – parterowy ze strychem, murowany systemem tradycyjnym, dach dwuspadowy z wydatnymi okapami kryty łupkiem, otynkowany. W ścianie szczytowej – elewacja zachodnia dwie pary symetrycznie rozmieszczonych okien. Od str. elewacji płd. wejście z zachowanym gankiem – dojściem tzw. nospa lub pohradka Stan zachowania – średni – zawilgocony, budynek po licznych przeróbkach – dotyczy to głównie elewacji, zamieszkały. Obora – zachowana częściowo z tyłu budynku jako pomieszczenia gospodarcze – część wyburzona.
145.	Budynek mieszkalny i obora	ul. Główna 37	1910 r.	Dom mieszkalny – piętrowy ze strychem ,murowany systemem tradycyjnym, dach jednospadowy, tynkowany – tynk gładki i pomalowany. W elewacji zach. front wydatny gzyms koronujący, a w elewacji płd. i zach. gzyms międzypiętrowy – kordonowy i gzyms podokienny. Stan zachowania – dobry – zawilgocony ;budynek po licznych przeróbkach – dotyczy to głównie elewacji, zamieszkały. Obora – przebudowana na pomieszczenia garażowe, dach dwuspadowy kryty dachówka betonową.
146.	Budynek mieszkalny	ul. św. Jana	Koniec XIX w.	Dom mieszkalny – parterowy ze strychem, murowany systemem tradycyjnym, dach dwuspadowy z wydatnymi okapami kryty dachówką cementową – karpiówką. Otynkowany z licznymi zdobieniami z cegły glazurowanej (obramowanie okien, gzymsy - kostkowy, ściana szczytowa elewacji frontowej). W ścianie szczytowej – elewacja wschodnia wydatny gzyms profilowany tworzący rodzaj przyczółka. Okna parteru zamknięte ozdobnym sklepieniem łukowym. Stan zachowania – dobry, zamieszkały.
147.	Stajnia	ul. Dworcowa	W połowie XIX w.	Zbudowana II połowie XIX wieku. Murowana cegła klinkierowa elewacyjna. Na rzucie prostokąta z przybudówką parterową kotłowni

				w elewacji wschodniej. Nad przyziemem sklepienia krzyżowe ceglane wsparte na stalowych (żeliwnych) słupach w kierunku pld. – pln. Dach dwuspadowy o konstrukcji drewnianej kryty dachówką karpówką.
148.	Młyn	ul. Młyńska 7	1914 r.	Murowany, licowany cegłą klinkierową na rzucie prostokąta, trzykondygnacyjny, podpiwniczony. Dach jednospadowy ze spadkiem w kierunku wschodnim. Na poziomie stropu pomiędzy piętrem i parterem w elewacji gzyms kostkowy. Od strony elewacji frontowej – południowej attyka o układzie schodkowym na tejże elewacji (w szczycie) data budowy – 1914. Obiekt czynny. Ślady działań wojennych na elewacji. 70 % maszyn jest z okresu przedwojennego (1914 – 1928).
149.	Komin murowany	ul. Dworcowa	Koniec XIX w.	Komin murowany – pozostałość po starej gorzelni. Czworokątny, murowany z cegły klinkierowej na kwadratowej podstawie. Na przejściu pomiędzy komorą – (podstawą) a kominem gzyms kostkowy. Uszkodzony podczas działań II wojny światowej. Wyremontowany. Stan dobry.
ZABŁKÓW				
150.	Kościół parafialny p.w. św. Jadwigi	ul. Nowa 13	?	?
151.	Cmentarz rzymsko - katolicki	ul. Rymera	?	Z zachowanym nagrobkiem proboszcza.
152.	Plebania	ul. Rymera	?	przebudowana
153.	Gipsowa figura Piety	przy tylnej elewacji kościoła	?	?
154.	Kamienna figura św. Jana Nepomucena	ul. św. Jana 1, ul. Długa	ok. 1870 r.	Z ok. 1870 r. Fundacji Josef Kupka, Karol Studnicz, Karol Wolnik, Franciszek Czesła, Jan Kischka, Maciej Mokry, Ignacy Swoboda i inni parafianie, napis "ST. NEPOMUK ORA PRO NOBIS", przemalowany farbą olejną, wł. Pelagia Klon.
155.	Kapliczka kubaturowa p.w. św. Floriana	ul. Zagumnie, przy torze kolejowym	1870 r.	"SANCTE FLORIAN ORA PRO NOBIS" z figurą św. Floriana (starsza), Matki Boskiej Fatimskiej i reprodukcją NSPJ, chronić ze starodrzewem (kasztanowiec).
156.	Kapliczka skrzynkowa	ul. Odrzańska, w polu	?	?
157.	Kamienny krzyż	ul. Długa 58	1935 r.	Z białego marmuru, cokół z łamanego kamienia, metalowa pasyjka opiekunka Małgorzata Smycek "GESTIFTET VON FAMILIE STUDNITZEK 1935" "GELOBT - SEI JESUS - CHRISTUS!".
158.	Kamienny krzyż	na starym cmentarzu przy ul. Rymera	1866 r.	Kamienny krzyż na starym cmentarzu, z płaskorzeźbą Matki Boskiej w niszy i metalową figurką Chrystusa "FUNDATORZI JOSEF RICH I INNI PARAFIANIE".
159.	Kamienny krzyż	ul. Rymera 4	ów. XIX - pocz. XX w.	?
160.	Kamienny krzyż	na cmentarzu przy ul. Nowej	1897 r.	Kamienny krzyż na cmentarzu, fundacji Karla i Johanny Warlo, przemalowany Kokes i Jungbluth.
161.	Krzyż drewniany	ul. Odrzańska 24, na rozwidleniu dróg	współczesny	?
162.	Pomnik	na cmentarzu przy ul. Rymera	?	Pomnik upamiętniający poległych podczas II wojny światowej.
163.	Budynek mieszkalny	ul. Rymera 13	Koniec XIX w.	Murowany.
164.	Budynek mieszkalny	ul. Rymera 14	Koniec XIX w.	Gospoda, murowany.

2.3. Uwarunkowania archeologiczne.

Obszar Gminy Krzyżanowice to jeden z bogatszych w materiały archeologiczne regionów województwa śląskiego. W omawianym obszarze zlokalizowano wiele stanowisk archeologicznych od pradziejów, epokę kamienia, okres wpływów rzymskich, okres wczesnośredniowieczny, średniowiecze i czasy nowożytne wymienionych w poniższym wykazie.

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego.

I.p.	Miejscowość	Stanowisko	Numer rejestru zabytku i data wpisu do rejestru zabytków
1.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu datowane na epokę kamienia	A/1708/110/98 31.12.1998
2.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1709/111/98 31.12.1998
3.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1710/112/98 31.12.1998
4.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1711/113/98 31.12.1998
5.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1712/114/98 31.12.1998
6.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1713/115/98 31.12.1998
7.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1714/116/98 31.12.1998
8.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1715/117/98 31.12.1998
9.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1716/118/98 31.12.1998
10.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1717/119/98 31.12.1998
11.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1718/120/98 31.12.1998
12.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1719/121/98 31.12.1998
13.	Bieńkowice	Osada - kultura łużycka	A/1720/122/98 31.12.1998
14.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1721/123/98 31.12.1998
15.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1722/124/98 31.12.1998
16.	Bieńkowice	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu	A/1723/125/98 31.12.1998
17.	Bolesław	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu - neolit położone około 850 metrów na południowy zachód od wsi, na południowo-wschodnim stoku wzniesienia 241,3,	A/1725/130/98 31.12.1998
18.	Bolesław	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu – neolit usytuowane na zachodnim stoku doliny, w której leży wieś Bolesław, około 350 metrów na zachód od wsi	A/1726/131/98 31.12.1998
19.	Bolesław	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu – neolit usytuowane na wysokim brzegu doliny rzeki Cyny, około 770 metrów na zachód od południowo-zachodnich zabudowań wsi, na wschodnim stoku wzniesienia 236,3	A/1727/132/98 31.12.1998
20.	Bolesław	Osada datowana na młodszy okres epoki kamienia i na epokę brązu (neolit, kultura łużycka) usytuowana w rejonie żwirowni, na wysokim brzegu doliny rzeki Cyny, na południe od drogi Bolesław-Borucin, na stoku wzniesienia 236,3	A/1728/133/98 31.12.1998

21.	Bolesław	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu – neolit usytuowane na wschód od północnego krańca wsi, na wysokim brzegu doliny rzeki Cyny, na południe od drogi Bolesław-Tworków	A/1729/134/98 31.12.1998
22.	Bolesław	Stanowisko archeologiczne nieokreślonego typu – epoka żelaza i okres halszacki epoki żelaza (kultura łużycka) usytuowane na wysokim brzegu rzeki Cyny, na południe od drogi Bolesław-Tworków, w rejonie żwirowni	A/1730/135/98 31.12.1998
23.	Owsiszczce	Stanowisko archeologiczne – znajdujące się około 300 metrów od północnego skraju wsi, około 400 metrów na zachód od drogi polnej Owsiszczce – Bolesław, na paśmie znacznych wzniesień nad doliną rzeki Psiny.	A/1734/1043/98 31.12.1998r.

Wykaz stanowisk archeologicznych (nie rejestrowych), sporządzony na podstawie materiałów uzyskanych od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora w Katowicach (listopad 2014r.)

Miejscowość	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości	funkcja	kultura	chronologia
spis stanowisk na obszarze AZP 105 – 41					
Rudyszwałd	1	13	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Rudyszwałd	2	14	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa	łużycka	
			śląd osadnictwa		Pradzieje(?)
Rudyszwałd	3	15	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Rudyszwałd	4	16	osada		późne średniowiecze
Rudyszwałd	5	17	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa	przeworska	późny okres wpływów rzymskich
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Rudyszwałd	6	18	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Rudyszwałd	7	19	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze, X-XIII w.
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Rudyszwałd	8	20	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Zabelków	9	2	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Zabelków	10	3	śląd osadnictwa	paleolit?	
			śląd osadnictwa	neolit – wczesny okres epoki brązu	
Zabelków	11	4	śląd osadnictwa	przeworska	
			śląd osadnictwa		pradzieje
Zabelków	12	5	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Zabelków	13	6	punkt osadniczy		pradzieje
Zabelków	14	7	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Zabelków	15	8	śląd osadnictwa	łużycka?	
Zabelków	16	9	osada		późne średniowiecze
Zabelków	17	10	śląd osadnictwa		pradzieje
			osada		późne średniowiecze

Zabelków	18	11	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
			śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	późne średniowiecze	
Zabelków	19	12	śląd osadnictwa		mezolit(?)
Zabelków	20	13	osada		późne średniowiecze
Zabelków	21	14	osada		późne średniowiecze
Zabelków	22	15	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Zabelków	23	16	śląd osadnictwa		neolit
Zabelków	24	17	śląd osadnictwa		neolit
Zabelków	25	18	śląd osadnictwa		Neolit
Zabelków	26	19	grodzisko	?	?
Zabelków	27	20	wieś?		późne średniowiecze?
Chałupki	42a	1a	grodzisko? zamek?	?	średniowiecze?
Chałupki	42b	1b	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Chałupki	42c	1c	śląd osadnictwa		czasy nowożytnie
Chałupki	42d	1d	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze, XIV w.
Chałupki	42e	1e	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		pradzieje
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze, XIV w.
Chałupki	42f	1f	śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV w.
Chałupki	42g	1g	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			osada		późne średniowiecze
Chałupki	42h	1h	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze(?), X-XIII w.(?)
			wieś(?)		późne średniowiecze i nowożytność
Chałupki	43	2	osada	?	?
Chałupki	44	3	śląd osadnictwa		neolit/wczesny brąz
Chałupki	45	4	śląd osadnictwa		epoka brązu?
Chałupki	46	5	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			osada		późne średniowiecze
Chałupki	47	6	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze, X-XIII w.
			osada		późne średniowiecze
Chałupki	48	7	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
Chałupki	49	8	śląd osadnictwa		neolit ?
			śląd osadnictwa		epoka kamienia
			osada		późne średniowiecze i nowożytność
Chałupki	50	9	osada		późne średniowiecze

Chałupki	51	10	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Chałupki	52	11	osada		późne średniowiecze

Miejscowość	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości	funkcja	kultura	chronologia
spis stanowisk na obszarze AZP 105 – 40					
Rudyszwałd	1	1	śląd osadnictwa		starsza epoka kamienia
			punkt osadniczy		neolit
Rudyszwałd	2	2	śląd osadniczy		neolit
Rudyszwałd	3	3	śląd osadnictwa		średniowiecze
Rudyszwałd	4	4	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Rudyszwałd	5	5	śląd osadniczy		neolit?
Rudyszwałd	6	6	śląd osadniczy		neolit
Rudyszwałd	7	7	śląd osadniczy		neolit
Rudyszwałd	8	8	śląd osadniczy		epoka kamienia
Rudyszwałd	9	9	śląd osadniczy		epoka kamienia
Rudyszwałd	10	10	śląd osadniczy		epoka kamienia?
Rudyszwałd	11	11	śląd osadniczy		pradzieje
Rudyszwałd	12	12	śląd osadniczy		epoka kamienia?

Miejscowość	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości	funkcja	kultura	chronologia
spis stanowisk na obszarze AZP 103 – 40					
Bieńkowice	1	21	archiwum:?		paleolit
			?		neolit
			?	średniowiecze	
Bieńkowice	2	19	nieokreślone	neolit	
			nieokreślone	schyłek późnej fazy wczesnego średniowiecza	
			archiwum:?		neolit
			?		okres rzymski
			?		średniowiecze
Bieńkowice	3	37	nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	4	40	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Bieńkowice	5	13	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze?	
			śląd osadnictwa	średniowiecze?	
			archiwum:?	neolit	
Bieńkowice	6	23	nieokreślone	lendzielska?	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze?	

			nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	7	12	archiwum:?		neolit
Bieńkowice	8	14	nieokreślone	neolit	
			archiwum:?	neolit	
Bieńkowice	9	7	śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	
			archiwum: ?	amfor kulistych neolit,	
			archiwum: ?	wczesne średniowiecze	
			archiwum: ?	średniowiecze	
Bieńkowice	10	24	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	11	25	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	12	26	nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	13	49	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Bieńkowice	14	28	śląd osadnictwa	przeworska	III-IVw.
Bieńkowice	15	30	śląd osadnictwa		pradzieje
			śląd osadnictwa	pucharów lejkowatych	neolit
			osada otwarta	łużycka	epoka brązu/epoka żelaza
			śląd osadnictwa	przeworska	okres wpływów rzymskich
			śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
			śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		nowożytność
Bieńkowice	16	46	nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	17	45	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	18	18	archiwum:?	neolit	
Bieńkowice	19	41	nieokreślone	przeworska	okres rzymski?
			nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	20	15	archiwum:?	neolit	
Bieńkowice	21	33	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Bieńkowice	22	11	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
			śląd osadnictwa	średniowiecze	
			archiwum: ?	neolit	
Bieńkowice	23	27	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	24	31	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	25	4	archiwum: ?		neolit
Bieńkowice	26	3	nieokreślone	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
			nieokreślone	średniowiecze	
			archiwum: ?	wczesne średniowiecze	
			archiwum: ?	średniowiecze	

Bieńkowice	26	3	śląd osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia
			śląd osadnictwa	nieokreślona	neolit
			osada	łużycka	epoka brązu- halsztat
			śląd osadnictwa	przeworska	późny okres wpływów rzymskich
			śląd osadnictwa	nieokreślona	pradzieje
			osada		wczesne średniowiecze (IX-X w.)
			śląd osadnictwa		średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
Bieńkowice	27	48	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Bieńkowice	28	44	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Bieńkowice	29	2	śląd osadnictwa	średniowiecze	
			śląd osadnictwa	pradzieje	
			archiwum: ?	?	neolit ?
Bieńkowice	30	34	śląd osadnictwa		średniowiecze
Bieńkowice	31	20	archiwum: pracownia ?	neolit	
Bieńkowice	32	36	śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	średniowiecze	
Bieńkowice	33	16	śląd osadnictwa	neolit	
			archiwum: ?	neolit	
			archiwum: ?	średniowiecze	XIV-XV w.
Bieńkowice	34	42	nieokreślone		
			śląd osadnictwa	pradzieje	
Bieńkowice	35	10	nieokreślone	pradzieje	
			śląd osadnictwa		XIII w.
			archiwum: ?	neolit	
Bieńkowice	36	17	nieokreślone		średniowiecze
			archiwum: ?	neolit	
			nieokreślone	wczesne średniowiecze	XI w.
Bieńkowice	37	5	osada ?	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
			osada ?	średniowiecze	
			archiwum: ?	neolit	
			archiwum: ?	wczesne średniowiecze	
			archiwum: ?	średniowiecze	
Bieńkowice	38	32	nieokreślona	pradzieje	
			nieokreślona	nieokreślona	neolit/ epoka brązu
			nieokreślona		okres nowożytny
Bieńkowice	39	47	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
Bieńkowice	40	1	archiwum: ?		dolny paleolit
			osada, jamy	lendzielska	neolit
			osada, chata	łużycka	III okres, epoka brązu

Bieńkowice	41	39	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
Bieńkowice	42	43	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Bieńkowice	43	22	archiwum: ?	paleolit środkowy	
Bieńkowice	44	6	nieokreślona	łużycka	
			archiwum: ?	neolit	
			?	średniowiecze	
Bieńkowice	45	35	nieokreślone	pradzieje	
			nieokreślone	średniowiecze	
Bieńkowice	46	8	nieokreślone		epoka kamienia
			nieokreślone	łużycka	halsztat
			archiwum: ?	łużycka	epoka brązu - halsztat
Bieńkowice	47	9	nieokreślone	średniowiecze	XIII – XIV w.
			archiwum: ?		neolit
Bieńkowice	48	38	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
			śląd osadnictwa	średniowiecze ?	
Bieńkowice	50	50	śląd osadnictwa	pucharów lejkowatych	neolit
Bieńkowice	51	51	archiwum: ?	mezolit	
Bieńkowice	52	52	archiwum: ?		
Bieńkowice	53	53	archiwum: ?		
Bieńkowice	54	54	archiwum: ?	przeworska	późny okres rzymski
Bieńkowice	55	55	archiwum: ?		XIII w.
Bolesław	70	17	nieokreślone	mezolit ?	
Bolesław	71	14	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bolesław	72	10	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bolesław	73	6	śląd osadnictwa		epoka kamienia ?
			śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	średniowiecze ?	
Bolesław	74	16	śląd osadnictwa	pradzieje ?	
Bolesław	75	5	śląd osadnictwa	?	
			śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
			nieokreślone	średniowiecze	
			archiwum: ?		
Bolesław	76	8	nieokreślona	średniowiecze	
			archiwum: pracownia	lendzielska	
			krzemieniarska		
Bolesław	77	9	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
Bolesław	78	11	śląd osadnictwa	pradzieje	
Bolesław	79	12	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
Bolesław	80	13	śląd osadnictwa	epoka kamienia	

			śląd osadnictwa	łużycka	
Bolesław	81	15	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Bolesław	82	3	archiwum: ?	przeworska ?	późny okres rzymski
Bolesław	83	4	archiwum: ?		paleolit
			osada: ?	wczesne średniowiecze	VI-IX w.
Bolesław	84	18	archiwum: ?		paleolit
Bolesław	85	19	archiwum: ?		mezolit
Bolesław	86	20	Archiwum: ?		neolit
Bolesław	87	21	archiwum: ?		
Bolesław	88	22	archiwum: ?	wczesne średniowiecze	
Tworów	89	24	archiwum: ?		paleolit?
Tworów	90	7	archiwum: ?		neolit
			archiwum: ?	łużycka	
			archiwum: ?	wczesne średniowiecze	XII – XIII w.
Tworów	91	28	cmentarzysko ?		I okres epoki brązu ?
Tworów	92	8	nieokreślone	łużycka	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
			nieokreślone	średniowiecze	XIV - XVw.
			archiwum: ?		neolit ?
			archiwum: ?	przeworska	okres rzymski
Tworów	93	9	archiwum: ?	wczesne średniowiecze	
			nieokreślone	łużycka	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	VII – X w.
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
Tworów	94	29	archiwum: ?	wielokulturowe	
Tworów	95	40	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
Tworów	96	41	śląd osadnictwa	epoka kamienia ?	
			śląd osadnictwa	pradzieje	
			śląd osadnictwa	średniowiecze	
Tworów	97	39	śląd osadnictwa	epoka kamienia ?	
Tworów	98	20	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
			archiwum: ?	przeworska	okres rzymski
Tworów	99	22	śląd osadnictwa	pucharów lejkowatych?	neolit?
			śląd osadnictwa	łużycka	neolit
			archiwum: ?		epoka brązu
			archiwum: ?	Łużycka	XIV – XVw.
			archiwum: ?	średniowiecze	

Tworków	100	14	archiwum: ?		paleolit
			archiwum: ?		mezolit
			archiwum: ?		neolit
Tworków	101	16	archiwum: ?		paleolit
			osada ?		neolit
Tworków	102	30	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Tworków	103	26	osada ?	Łużycka	
			archiwum: ?		neolit
Tworków	104	10	?	?	neolit
			?	Przeworska	okres wpływów rzymskich
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
			?	?	nieokreślona
Tworków	105	32	nieokreślone	wczesne średniowiecze	XIII w.
Tworków	106	17	śląd osadnictwa	epoka kamienia ?	?
			archiwum: pracownia	pucharów lejkowatych	
Tworków	107	18	archiwum: ?	łużycka	halsztat
Tworków	108	38	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Tworków	109	21	archiwum: osada?		neolit
			osada ?	wczesne średniowiecze	
Tworków	110	34	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Tworków	111	37	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
Tworków	112	23	nieokreślone	przeworska	wpływy rzymskie
			archiwum: ?		Neolit
			archiwum: ?	średniowiecze	
Tworków	113	27	nieokreślone	epoka kamienia	
			śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X – XIII w.
			śląd osadnictwa	średniowiecze	
			archiwum: ?		paleolit
Tworków	114	31	śląd osadnictwa		epoka kamienia ?
Tworków	115	36	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	X-XIII w.
Tworków	116	35	śląd osadnictwa	średniowiecze	
Tworków	117	33	nieokreślone	średniowiecze	
Tworków	118	19	nieokreślone	epoka kamienia ?	
			archiwum: ?	paleolit	
Tworków	119	25	archiwum: ?		?
Tworków	120	2	archiwum: ?		paleolit
			archiwum: ?		?
Tworków	121	4	archiwum: ?	paleolit	
			archiwum: ?	paleolit	
Tworków	122	5	archiwum: ?		paleolit

			archiwum: ?		neolit
Tworków	123	6/7	archiwum: ?		?
Tworków	124	11	archiwum: ?	celtycka ?	
			archiwum: ?	przeworska	późny Rzym
			archiwum: ?	wczesne średniowiecze	XII – XIII w.
Tworków	125	13	archiwum, osada ?		neolit
Tworków	126	15	archiwum: ?		paleolit
			archiwum: ?		mezolit
			archiwum: ?		neolit
Tworków	127	42	archiwum: ?	?	paleolit
Tworków	128	43	archiwum: ?		neolit
Tworków	129	44	archiwum: ?		neolit ?
Tworków	130	45	archiwum: ?		neolit
Tworków	131	46	archiwum: ?		neolit ?
Tworków	132	47	archiwum: cmentarzysko popielnicowe	?	?
Tworków	133	48	archiwum: ?		III okres epoki brązu
Tworków	134	49	archiwum: ?	łużycka	
Tworków	135	50	archiwum: znal. luźne	przeworska	IV w.
Tworków	136	51	archiwum: ?	przeworska	okres wpływów rzymskich
Miejscowość	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości	funkcja	kultura	chronologia
spis stanowisk na obszarze AZP 104 – 41					
Roszków	25	20	osada	kultura pucharów lejkowatych	neolit
			osada	kultura przeworska	późny okres wpływów rzymskich
			osada		późne średniowiecze XIII – XIV w.
			punkt osadniczy		okres nowożytny
Roszków	26	21	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
Roszków	27	22	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
Roszków	28	23	punkt osadniczy		okres nowożytny
Roszków	29	24	śląd osadnictwa		epoka kamienia
			śląd osadnictwa		okres nowożytny
Roszków	30	25	punkt osadniczy		okres nowożytny
Miejscowość	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości	funkcja	kultura	chronologia
spis stanowisk na obszarze AZP 104 – 40					
Krzyżanowice	1	2	śląd osadniczy		późne średniowiecze
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Krzyżanowice	2	3	śląd osadniczy		późne średniowiecze

			śląd osadniczy		okres nowożytny
Krzyżanowice	3	4	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Krzyżanowice	4	5	śląd osadniczy		neolit
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Owsiszczce	5	35	śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	6	3	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	7	4	śląd osadniczy		epoka kamienia
Owsiszczce	8	5	osada		epoka kamienia
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Owsiszczce	9	6	śląd osadniczy		neolit
Owsiszczce	10	7	osada	kultura pucharów lejkowatych	neolit
Owsiszczce	11	8	osada		neolit
Owsiszczce	12	9	śląd osadniczy	kultura ceramiki wstęgowej rytej	wczesny neolit
			śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
			osada		neolit
Owsiszczce	13	10	osada		średniowy neolit
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Owsiszczce	14	11	osada		paleolit środkowy? Neolit ?
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	15	1	obozowisko	kultura aszelska	paleolit środkowy
			osada		średniowy neolit
Owsiszczce	16	12	śląd osadniczy		neolit
Owsiszczce	17	13	śląd osadniczy		neolit
Owsiszczce	18	14	osada		wczesny neolit
			śląd osadniczy		neolit
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	19	15	osada		neolit środkowy
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	20	16	osada		epoka kamienia
Owsiszczce	21	17	osada		późne średniowiecze
Owsiszczce	22	18	śląd osadniczy		paleolit ?
Owsiszczce	23	19	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		pradzieje
Owsiszczce	24	20	śląd osadniczy		epoka kamienia
Owsiszczce	25	21	śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	26	22	śląd osadniczy		neolit
			śląd osadniczy		późne średniowiecze, okres nowożytny

Owsiszczce	27	23	osada	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Owsiszczce	28	24	osada		neolit
			śląd osadniczy		pradzieje
			śląd osadniczy		średniowiecze/ okres nowożytny
Owsiszczce	29	25	osada		epoka kamienia
			osada		pradzieje
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	30	26	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	31	2	osada	kultura pucharów lejkowatych	neolit
Tworów	32	52	śląd osadniczy	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
Tworów	33	53	osada		neolit średniowy
			śląd osadniczy	kultura łużycka	
Tworów	34	54	osada	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
Tworów	35	55	osada	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
Tworów	36	56	śląd osadniczy	kultura łużycka, kultura przeworska	epoka żelaza
Tworów	37	57	osada	kultura pucharów lejkowatych	średniowy neolit
Tworów	38	58	śląd osadniczy		epoka kamienia
Tworów	39	59	śląd osadniczy		neolit
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Tworów	40	60	śląd osadniczy		późne średniowiecze
Tworów	41	61	śląd osadniczy		epoka kamienia
Tworów	42	62	śląd osadniczy		okres nowożytny
Krzyżanowice	43	6	śląd osadniczy		neolit średniowy
Krzyżanowice	44	7	osada		neolit średniowy
Krzyżanowice	45	8	osada		neolit średniowy
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Krzyżanowice	46	9	śląd osadniczy		epoka kamienia
Krzyżanowice	47	10	śląd osadniczy		epoka kamienia
Krzyżanowice	48	11	śląd osadniczy		neolit wczesny
			osada	kultura łużycka	okres halszacki
Krzyżanowice	49	12	osada	kultura łużycka	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza
Krzyżanowice	50	13	śląd osadniczy		neolit średniowy
			osada	kultura łużycka	
Krzyżanowice	51	14	osada	kultura lendzińska	neolit

			osada	kultura łużycka	epoka brązu/ okres halsztacki
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Krzyżanowice	52	15	śląd osadniczy	kultura lendzielska	neolit
			osada		późny okres lateński
			śląd osadniczy	barok	okres nowożytny
Krzyżanowice	53	16	śląd osadniczy	kultura łużycka	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza
Krzyżanowice	54	17	śląd osadniczy		neolit środkowy
			osada	kultura łużycka	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza
Krzyżanowice	55	18	osada	kultura łużycka	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza
Krzyżanowice	56	19	śląd osadniczy	paleolit górny? wczesny neolit ?	
Roszków	57	1	śląd osadniczy		paleolit środkowy ?
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Roszków	58	2	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Roszków	59	3	śląd osadniczy		pradzieje
Roszków	60	4	śląd osadniczy		pradzieje
Roszków	61	5	śląd osadniczy		neolit
Roszków	62	6	śląd osadniczy		neolit ?
Bolesław	63	29	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Bolesław	64	30	śląd osadniczy	kultura łużycka	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Bolesław	65	31	śląd osadniczy		epoka kamienia
Bolesław	66	32	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Bolesław	67	33	śląd osadniczy		epoka kamienia
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Krzyżanowice	68	20	śląd osadniczy		epoka kamienia
Krzyżanowice	69	21	śląd osadniczy		późne średniowiecze
Krzyżanowice	70	22	śląd osadniczy		mezolit? neolit?
Krzyżanowice	71	23	śląd osadniczy		późne średniowiecze
Roszków	72	7	śląd osadniczy		neolit ?
Roszków	73	8	śląd osadniczy		epoka kamienia
Roszków	74	9	osada	kultura lendzielska	neolit środkowy
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Roszków	75	10	osada		neolit środkowy
Roszków	76	11	śląd osadniczy		neolit
Krzyżanowice	77	24	śląd osadniczy		wczesne średniowiecze
Krzyżanowice	78	25	śląd osadniczy		okres nowożytny

Krzyżanowice	79	26	śląd osadniczy		epoka kamienia
Krzyżanowice	80	27	śląd osadniczy		epoka kamienia
Owsiszczce	81	27	osada		neolit
			osada		późne średniowiecze
			śląd osadniczy		okres nowożytny
Owsiszczce	82	28	osada	kultura pucharów lejkowatych	średniowiecze
			śląd osadniczy		późne średniowiecze
Owsiszczce	83	29	osada	kultura lendzielska	neolit średniowiecze
			śląd osadniczy		średniowiecze/ okres nowożytny
Krzyżanowice	84	28	śląd osadniczy	kultura ceramiki wstęgowej rytej	neolit
Roszków	85	12	?	kultura łużycka	epoka brązu
Krzyżanowice	86	29	śląd osadniczy		neolit
Krzyżanowice	87	1	cmentarzysko	kultura łużycka	epoka brązu
Owsiszczce	88	30	osada		neolit
Owsiszczce	89	31	śląd osadniczy		paleolit
Owsiszczce	90	32	śląd osadniczy		paleolit
Owsiszczce	91	33	śląd osadniczy		paleolit
Owsiszczce	92	34	cmentarzysko		epoka brązu/ epoka żelaza
Krzyżanowice	93	30	śląd osadniczy		paleolit
Krzyżanowice	94	31	osada	„cykl południowy”	neolit
Krzyżanowice	95	32	śląd osadniczy		neolit
Krzyżanowice	96	33	?		epoka brązu
Krzyżanowice	97	34	osada ?	kultura łużycka	epoka brązu
Krzyżanowice	98	35	śląd osadniczy		okres wpływów rzymskich
Krzyżanowice	99	36	osada	kultura łużycka	epoka brązu
Krzyżanowice	100	37	?	kultura łużycka	epoka brązu
Krzyżanowice	101	38	śląd osadniczy	?	pradzieje? średniowiecze?
Krzyżanowice	102	39	śląd osadniczy		pradzieje
Roszków	103	13	most ?	XVI-XVII wiek	okres nowożytny
Roszków	104	14	osada?	kultura przeworska	okres wpływów rzymskich
Roszków	105	15	śląd osadniczy	kultura przeworska	okres wpływów rzymskich
Roszków	106	16	grodzisko domniemane		średniowiecze
Roszków	107	17	?		okres wpływów rzymskich
Roszków	108	18	grób szkieletowy?	kultura przeworska	okres wpływów rzymskich
Roszków	109	19	cmentarzysko	kultura łużycka	epoka brązu

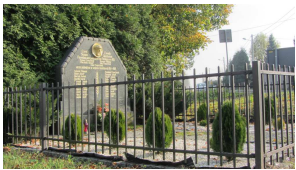
Na podkładzie mapowym oznaczono symbolem \/\ obszary o nieustalonej lokalizacji

Wytyczne archeologiczne:

W zakresie ochrony zabytków obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003.162.1568, ze zm.).

2.4. Ewidencja miejsc pamięci na terenie gminy Krzyżanowice

66/01	Pomnik Powstańców Śląskich	Krzyżanowice - Zabełków,	
66/02	Płyta upamiętniająca Stefana Vajdy oficera Czechosłowackiej Brygady Pancernej poległego w kwietniu 1945 roku podczas wyzwolenia Tworkowa	Krzyżanowice-Tworków,	
66/03	Pomnik ku czci poległych w czasie I i II wojny światowej	Krzyżanowice-Owsiszcze, ul. Opawska	
66/04	Grób zbiorowy wojenny uczestników III Powstania Śląskiego: Franciszka Rymera, Franciszka Hena, Franciszka Klona, Wiktora Rymera i Karola Piechnika - pom.nagr.	Krzyżanowice, ul. Ogrodowa, cmentarz parafialny	
66/05	Mogiła zbiorowa wojenna około 65 żołnierzy niemieckich poległych w czasie II wojny światowej -	Krzyżanowice-Owsiszcze, ul. Wojska Polskiego cmentarz parafialny	
66/06	Grób wojenny Bruno Raka polskiego robotnika przymusowego, zginął przez powieszenie 9 października 1942 roku –pom.nagr.	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, cmentarz parafialny	
66/07	Pomnik ku czci poległych w czasie I wojny światowej	Krzyżanowice-Bieńkowice, skrzyżowanie ul. Raciborskiej z ul. Pomnikową	

66/08	Cmentarz w Zabelkowie: -pomnik ku czci poległych w I wojnie światowej, -mogila z I wojny światowej, -mogila z II wojny światowej, -mogily ważnych osobistości dla sołectwa	Krzyżanowice-Zabelków, ul. Rymera, cmentarz parafialny	
66/09	Pomnik - epitafium ku czci poległych w III Powstaniu Śląskim oraz w czasie I wojny światowej	Krzyżanowice-Roszków, skrzyżowanie ul. Raciborskiej z ul. Pomnikową	
66/10	Pomnik i poległych w czasie I i II wojny światowej	Krzyżanowice-Bolesław, skrzyżowanie ul. Głównej z Kościelną	
66/13	Grób zbiorowy wojenny 110 żołnierzy poległych w walkach w latach 1939-45 - pom. nagr. – 75 nazwisk	Krzyżanowice-Roszków, ul. Nowa, cmentarz parafialny	
66/14	Grób zbiorowy wojenny nieznanymi żołnierzami niemieckimi poległymi w II wojnie światowej – pom.nagr. oraz grób wojenny Georga Klingmanna żołnierza niemieckiego poległego w kwietniu 1945 roku	Krzyżanowice, ul. Ogrodowa, cmentarz parafialny	
66/15	Kapliczka przydrożna upamiętniająca poległych w czasie I wojny światowej na froncie francuskim	Krzyżanowice- Owsiszcze, ul. Opawska	
66/16	Tablica na budynku, w którym w latach 1923-24 mieściła się polska szkoła mniejszościowa. Tablica odsłonięta w XV rocznicę powrotu Śląska do Macierzy	Krzyżanowice-Zabelków, ul. Rymera, Szkoła Podstawowa	
66/17	Krzyż przydrożny wzniesiony w 1916 roku przez Walentyna i Marcjanę Wacławik na pamiątkę syna, który zginął na froncie 4 września 1916 roku	Krzyżanowice-Bolesław, ul. Tworowska	
66/18	Krzyż - pomnik ku czci mieszkańców Bieńkowic poległych w czasie wojny francusko-pruskiej 1870-71	Krzyżanowice- Bieńkowice, skrzyżowanie ul. Pomnikowej z ul. Raciborską	

66/19	Kaplica przydrożna wewnątrz figura św.Jana Nepomucena z 1758 roku fundacji hr. Leopolda von Eichendorffa	Krzyżanowice-Tworków, skrzyżowanie ul. Raciborskiej z ul. Dworcową	
66/20	Mogiła zbiorowa wojenna poległych w czasie II wojny światowej	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, cmentarz parafialny	
66/21	Grób księdza Józefa Gregora, proboszcza parafii pw św.Piotra i Pawła, (autora mapy Górnego Śląska wydanej w 1904 roku, autora „Hymnu Śląskiego”, działacza narodowego - pom.nagr.)	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, cmentarz parafialny	
66/22	Grób księdza dr Augustyna Weltzela proboszcza parafii pw św. Piotra i Pawła, (autora licznych opracowań historycznych dotyczących Ziemi Hulczyńskiej, Raciborskiej i Opolskiej zawartych w 5 książkach - pom. nagr.)	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, cmentarz parafialny	
66/23	Grób proboszcza parafii pw św. Anny - pom.nagr.	Krzyżanowice, ul. Główna, obok Kościoła pw św. Anny	brak fotografii
66/24	Grób księdza Karola Jurczyka, proboszcza parafii pw św. Piotra i Pawła - pom. nagr.	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, cmentarz parafialny	brak fotografii
66/25	Grób księdza Brunona Edlera, proboszcza parafii pw św. Anny - pom. nagr.	Krzyżanowice-Tworków, ul. Główna, obok Kościoła pw św. Anny	brak fotografii

2.5. Cmentarze.

- 1) Cmentarz parafialny przy parafii rzymsko – katolickiej Wszystkich Świętych, ul. Raciborska, Bieńkowice, 47-451 Tworków;
- 2) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Św. Jadwigi, ul. Środkowa 44, 47-451 Bolesław; (cmentarz przykościelny z nielicznymi nagrobkami z lat 20-tych i 30 –tych XX w., ochrona w ramach ogrodzenia z drzewostanem i układem alei);
- 3) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Najświętszego Serca, ul. Nowa 16, 47-450 Roszków;
- 4) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Świętej Trójcy, ul. Wiejska 23, Rudyszwałd;
- 5) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Św. Piotra i Pawła, ul. Główna 19, 47-451 Tworków;
- 6) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Najświętszego Serca Jezusowego, ul. Wojska Polskiego 10, 47-450 Owsiszcze, z 1932 r., (kościół w ramach ogrodzenia z cmentarzem);
- 7) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Św. Anny, [ul. Szkolna](#) 47-460 Chałupki;
- 8) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej Św. Jadwigi, ul. Nowa, Zabełków, 47-460 Chałupki;
- 9) Cmentarz przy parafii rzymsko – katolickiej p.w. Św. Anny, [ul. Ogrodowa](#), 47-450 Krzyżanowice.

3. Charakterystyka i ocena stanu funkcjonowania środowiska.

3.1. Położenie geograficzne.

W regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego z 1998 r. obszar gminy Krzyżanowice leży w obrębie dwóch mezoregionów, są to:

- Kotlina Raciborska i sąsiadujący z zachodu Płaskowyż Głubczycki, należący częściowo do Czech wydzielone w ramach makroregionu Nizin Śląskich,
- Kotlina Raciborska jest najdalej na południe wysuniętą częścią Niziny Śląskiej. Od wschodu graniczy z Kotliną Raciborską, od południa z doliną Opawy i Kotliną Ostrawską.

3.2. Ukształtowanie terenu.

Pod względem morfogenetycznym Kotlina Raciborska jest tektonicznym zapadliskiem górnej Odry powstałym w trzeciorzędzie, wyraźnie zaznaczając się w rzeźbie terenu. Od zachodu jest ograniczona wyniesionym Płaskowyżem Głubczyckim, od wschodu Płaskowyżem Rybnickim. Wybitnie tektoniczny charakter granicy rysuje się na wschód od Odry. Od Płaskowyżu Rybnickiego oddziela ją wysoki i stromy stok uskoku. W kierunku zachodnim na obszarze gminy jest mniej widoczny tektoniczny charakter zapadliska. Rzędne wysokości Kotliny Raciborskiej w granicach gminy wahają się od 187 m n.p.m. do 200 m n.p.m. w rejonie ujścia rzeki Psiny.

3.3. Budowa geologiczna.

Pod względem geologicznym gmina Krzyżanowice zlokalizowana jest na południowo – zachodnich obrzeżach niecki górnośląskiej. Niecka ta jest najmłodszą częścią struktury śląsko – morawskiej, położona w jej wschodniej części i zbudowana ze skał górnego karbonu. Obszar gminy leży w zasięgu występowania osadów karbońskich. Bezpośrednio na utworach karbońskich zalegają trzeciorzędowe osady miocenu. Są to ilaste osady frakcji morskiej z kawałkami mułków i piaskowców, określane jako warstwy grabowieckie. W/w osady pokrywają cały obszar gminy Krzyżanowice, a ich strop zalega na głębokości od ok. 170 m n.p.m., na północy w rejonie Biełkowic do ponad 200 m n.p.m.

3.4. Rzeźba wyżynna.

Obszar Płaskowyżu Głubczyckiego znajdujący się w granicach gminy, charakteryzuje się łagodnymi wyniesieniami o dużych powierzchniach. Jedynie w rejonie Nowej Wioski i Owsiszczu formy terenowe są śmiałe i wyraziste.

Deniwelacje wahają się tu od 10 do 15 metrów na niewielkich odcinkach. Na części Płaskowyżu Głubczyckiego zalegają utwory pyłowe, miejscami przemieszczone w procesach spęływania i spłukiwania. Wierzchołki są łagodnie pofalowane o niewielkich nachyleniach nie przekraczających zwykle 3 stopni, dopiero na stokach nachylenia te wyrastają nawet od 10 – 12 stopni.

3.5. Rzeźba dolinna.

Dno doliny Odry jest zasadniczo płaskie, wyraźnie urozmaicone w jej części południowej na wysokości Krzyżanowic i Roszkowa. Zasadniczo koryto Odry zostało uregulowane na większości obszaru gminy. Tylko w południowej części gminy w sołectwie Zabełków i Chałupki Odra zachowała naturalny charakter koryta. Rzeka meandruje tu dużymi zatokami, występują zarośnięte i podmokłe starorzecza.

Spośród naturalnych form rzeźby terenu w dolinie Odry, można wyróżnić znacznie szerszą trasę zalewową (holoceńską) i wyraźnie węższą nadzalewową (plejstocieńską). Do form antropogenicznych występujących w dolinie Odry zalicza się regularne wały przeciwpowodziowe oraz wyrobiska i nasypy pochodzące z eksploatacji żwirów. Wiele z nich jest obecnie wypełnionych wodą. Formy związane z działalnością wydobywczą występują od rejonu Roszkowa i ciągną się na północ do rejonu Krzyżanowic. Większość z nich znajduje się w granicach polderu Buków.

Koryta mniejszych cieków między innymi Potoku Bełk, płynących po trasach zalewowych i nadzalewowych w dolinie Odry są regulowane.

Dolina Psiny jest boczną, lewostronną doliną w stosunku do Odry. W granicach gminy dolina ma przekrój poprzeczny skrzynkowy o szerokości dna od 800 do 1300 m. Od północy i południa ograniczają ją brzeżne wyniesienia Płaskowyżu Głubczyckiego. Dno doliny jest płaskie, jednak bez wyraźnego wyróżnienia trasy zalewowej i nadzalewowej.

Koryto obecnie w większości jest uregulowane z tendencją do kształtowania koryta krętego co widoczne w ujściowym odcinku Psiny do Odry. [Dolina Młynówki](#) (Przykopy) mimo niewielkich rozmiarów samego cieku jest bardzo mocno wcięta w podłoże. Płynie ona w całości już w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego tworząc wyraźną formę terenową.

W sąsiedztwie koryta rzadko spotyka się niewielkie zagłębienia uzupełnione wodą gruntową. Nie są to pozostałości starego koryta potoku a są to stare formy antropologiczne.

3.6. Uwarunkowania hydrogeologiczne.

Obszar gminy Krzyżanowice leży w zasięgu hydrogeologicznym Odry i jej dopływów: potoku Bełk, Psiny ([Cyny](#)) oraz mniejszych [potoków](#) i cieków o charakterze rowów melioracyjnych. Sieć rzeczna na terenie gminy jest dość gęsta z dopływami Odry II i III rzędowymi. Wszystkie płynące tu cieki mają charakter nizinny o powolnym przepływie i tendencji do meandrowania lub przynajmniej wyraźnie krętego koryta. Występujące w obszarze gminy cieki można zaliczyć do rzek o wyrównanym wezbraniu wiosennym i letnim oraz zasilaniu gruntowo deszczowym.

Obszar gminy charakteryzuje się dość znacznym udziałem powierzchniowym zbiorników wodnych.

Są one jednak związane głównie z antropogeniczną działalnością człowieka, odkrywkową eksploatacją żwirów w dolinie Odry w rejonie Tworkowa i Bieńkowic.

Innym rodzajem zbiorników wodnych jest [niewielki staw hodowlany i rekreacyjny w Tworkowie, w sąsiedztwie ruin zamku w Tworkowie](#).

3.7. Zarys stosunków hydrologicznych.

W ujęciu regionalizacji hydrologicznej obszar gminy Krzyżanowice znajduje się w makroregionie środkowo płaskim. Teren ten wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrologicznego, podregionu XXII – 7 przedkarpackiego – śląskiego.

Czwartorzędowy poziom wodonośny doliny Odry stanowią piaszczysto – żwirowe aluwia holoceni. Poziom ten jest ciągły w obrębie całej doliny z przewagą zwierciadła swobodnego a jedynie lokalne ułożenie jest uzależnione od stanu wody w Odrze. Miąższość tej warstwy wodonośnej jest niewielka i wynosi na ogół od kilka do kilkunastu metrów, a wodonośność szacowana jest na 2 – 5m³/h. Głębokość zalegania pierwszego zwierciadła wód podziemnych w dolinie Odry jest zróżnicowana od kilkunastu centymetrów na równinach zalewowych do ponad 2m p.p.t. na holocenijskich tarasach nadzalewowych. Na tarasach plejstocenijskich głębokość ta maleje do prawie 7m p.p.t.

Poza doliną Odry stwierdzona głębokość zwierciadła waha się od 4 m p.p.t. w rejonie Chałupiek do ok. 17 m p.p.t. w rejonie Owsiszczy.

3.8. Warunki glebowo – rolnicze.

Pokrywą glebową obszaru tej części doliny Odry, w której znajduje się teren gminy stanowią mady lekkie, średnie i ciężkie oraz piaski rzeczne. Do najważniejszych gleb wytworzonych z występujących na Płaskowyżu Głubczyckim lessów, należą czarnoziemy zdegradowane oraz gleby brunatne i mady. Gleby czarnoziemne zajmują wierzchowne oraz słabo nachylone stoki, gdzie spływ powierzchniowy nie powoduje nadmiernego spustoszenia w warstwach powierzchniowych, najbardziej zasobnych w próchnicę.

Gleby brunatne w szczególności występują na stokach lessowych gdzie znacznie pogarszają się warunki glebowo – wodne oraz stopień wykształcenia profilu. Zawartość próchnicy w warstwie jest bardzo niska i dochodzi często do 0,7%. Mady występują w dolinach płynących tu cieków powierzchniowych potoku Bełk, Krzyżanowickiego, Psiny i innych. W ich skład wchodzi również osady zmyte z powierzchni stoków. Są one znacznie zasobniejsze w próchnicę w porównaniu z pozostałymi glebami i potencjalnie bardziej żyzne.

Na większości obszaru gminy występują gleby II i III klasy bonitacyjnej. Są to grunty zaliczone do chronionych na podstawie Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Niewielki udział mają tu także gleby IV klasy bonitacyjnej.

Większe powierzchnie tych gleb występują:

- w dolinie Psiny między Tworkowem, Bolesławiem i Bieńkowicami,
- w dolinie [Młynówki \(Przykopy\)](#) w Owsiszczach,
- w dolinie Odry na Północ od Zabełkowa.

Gleby najslabsze zaliczone do V i VI klasy bonitacyjnej występują w dużym rozproszeniu na całym obszarze gminy zajmując bardzo małe powierzchnie. Największy udział mają w dolinie Psiny między Tworkowem, Bolesławiem i Bieńkowicami.

3.9. Wody powierzchniowe.

Wody powierzchniowe na terenie gminy Krzyżanowice są szczególnie podatne na zanieczyszczenia i zmiany hydrologiczne. Jest to związane z zrzutami ścieków komunalnych i kopalnianych do Odry i jej dopływów, zarówno po stronie czeskiej jak i polskiej. Są to oddziaływania zewnętrzne, których źródło znajduje się poza granicami gminy. Brak jest danych na temat stanu czystości wód potoku Bełk i Młynówki (Przykopy), przepływających przez gminę. Brak kanalizacji to jeden z dwóch aspektów oddziaływań wewnętrznych gminy na jakość wód powierzchniowych, a drugim jest wpływ rolnictwa. Rolnicze użytkowanie terenu stwarza zagrożenie pośrednie, związane z migracją zanieczyszczeń organicznych (nawozy sztuczne i naturalne, środki ochrony roślin) do wód gruntowych.

3.10. Wody podziemne.

W obszarze gminy Krzyżanowice działalność człowieka spowodowała znaczne zmiany stosunków wodnych wynikających z eksploatacji żwiru w dolinie Odry. Obecnie niekiedy poeksploatacyjne zalane są wodą. Zgodnie z mapą warunków występowania i ochrony wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeża teren gminy Krzyżanowice położony jest w obrębie czwartorzędowych zbiorników wód podziemnych, są to:

- użytkowy poziom wód podziemnych QII Rejonu Górnej Odry,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych Q5 Racibórz nr 332 (północna część gminy), dla którego zaprojektowana została również strefa ochronna.

Wymienione wyżej GZWP i UPWP są zbiornikami przepływowymi głównie jednopoziomowymi. Są to zbiorniki w przeważającej części swej powierzchni hydrologicznie odkryte. Zwierciadło wody jest swobodne i zalega na głębokości od 1 – 2m, w dolinach rzecznych do głębokości 5 – 10 m. Zbiorniki te zasilane są przez infiltrację odpadów atmosferycznych, na całym obszarze gminy. Podstawę drenażu stanowią cieki powierzchniowe (głównie Odry i Psiny) oraz eksploatowane piaskownie i ujęcia wód. Spływ wód podziemnych następuje w kierunku Odry lub jej większych odpływów, a także lokalnie w kierunku większych ujęć wód podziemnych (ujęcie w Rudyszwałdzie).

Obszar gminy pod względem hydrologicznym należy do zlewni Odry, w drugim rzędzie do zlewni Psiny, Bełku i innych dościsłych cieków bezimiennych.

W hydrografii terenu występują ponadto elementy i zjawiska takie jak kanały, rowy, małe zbiorniki wodne pochodzenia naturalnego i antropogenicznego.

Dolina Odry i Psiny stanowi, na terenie gminy, obszar o dużej zasobności wód w utworach czwartorzędowych, a pozostały obszar zaliczany jest do średniej zasobności wód.

3.11. Warunki klimatyczne.

1. Gmina Krzyżanowice leży we wschodniej części podsudeckiej dzielnicy klimatycznej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,8 stopni przy średniej dla stycznia – 2,5 stopnia i średniej lipca 18,5 stopnia. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0 stopnia – około 65 dni, dla średniej dobowej powyżej 15 stopni – ponad sto dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych zmierzona w latach 1961 – 86 na posterunku opadowym w Chałupkach wynosiła 638 mm. W tym samym punkcie w roku wilgotnym zanotowano 929 mm, a w roku suchym 493 mm. W kierunku północnym ilość opadów nieznacznie wzrasta. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1mm wynosi około 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 – 45 dni, średni czas zalegania szaty śnieżnej 60 – 70dni. Największy udział mają tu wiatry słabe do 2m/s stanowiące 42% w roku, ilość ciszy wynosi 7,4%. Wiatry silne o prędkości 10 – 15 m/s stanowią około 1% w roku. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2. Zasoby i walory środowiska.

Na terenie gminy Krzyżanowice występowanie surowców mineralnych wiąże się ściśle z budową geologiczną, a wśród nich najważniejsze są rozległe złoża piasków i żwirów usytuowane w dolinie Odry.

- Spośród surowców mineralnych występują następujące złoża żwirów:
 - złoża kruszywa naturalnego „Bieńkowice – Wschód” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Bieńkowice – Zachód” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Bieńkowice – Zachód I” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Bieńkowice I” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Krzyżanowice – Tworków” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Tworków I” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Racibórz – Zbiornik Górny” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Racibórz – Roszków” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Racibórz I Zbiornik” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Racibórz IV Zbiornik” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Zabełków” (dolina Odry),
 - złoża kruszywa naturalnego „Racibórz III Zbiornik” (dolina Psiny).

Na terenie gminy Krzyżanowice zostały ustanowione następujące obszary górnicze, tożsame z terenami górniczymi:

- Bieńkowice Wschód,
- Krzyżanowice – Tworków I Pole A,
- Krzyżanowice – Tworków I Pole B,
- Krzyżanowice – Tworków II.

3.12. Zagrożenia dla środowiska naturalnego.

1. Zagrożenia dla powietrza atmosferycznego:

Stan sanitarny powietrza w gminie Krzyżanowice kształtowany jest przez lokalną emisję gazów i pyłów, na który mają wpływ paleniska w indywidualnych gospodarstwach domowych. Dodatkowym źródłem zanieczyszczeń jest sieć komunikacyjna przez emisję samochodowych spalin.

2. Stan klimatu akustycznego:

Klimat akustyczny gminy Krzyżanowice wynika z emisji hałasu z następujących źródeł: usług na poziomie lokalnym, maszyn i urządzeń rolniczych, źródeł przemysłowych i komunikacyjnych.

Hałas komunikacyjny w rejonie omawianego terenu związany jest z ruchem i transportem drogowym koncentrującym się na głównej drodze prowadzącej z północy na południowy – wschód oraz linią

kolejową.

Mniejszy i okresowy jest wpływ rolnictwa, który obejmuje pracę maszyn i urządzeń stosowanych w pracach polowych, a hałas przemysłowy dotyczy zakładów znajdujących się poza terenem Krzyżanowic.

3. Stosunki wodne:

Stosunki wodne uległy dużym przekształceniom. Monitoring w zakresie czystości wód powierzchniowych wykazuje tendencje ograniczenia oddziaływania na wody źródeł przemysłowych oraz zwiększenia ujemnego znaczenia ścieków bytowo – gospodarczych. [Na szczególną uwagę, w kontekście zanieczyszczenia wód powierzchniowych, zasługuje realizowany program ochrony rzek, którego celem jest ochrona rzek przed nadmiernym zasoleniem poprzez wykorzystanie retencyjno – dozującego systemu opracowanego dla Górnej Odry wraz z dopływami prawostronnymi oraz rzeki Pszczynki \(zlewnia Wisły\).](#)

Omawiany teren podatny jest na degradację antropogeniczną przejawiającą się zagrożeniem infiltracji różnorodnych zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego i komunalnego do wód podziemnych. Na obszarach bezleśnych i bez pokrywy utworów izolujących występuje wysoki stopień zagrożenia antropogenicznego. Głównie chodzi o dolinę Odry i Psiny.

Bezpośrednimi źródłami zanieczyszczeń są większe skupiska ludności, stosowanie środków ochrony roślin i nawożenia.

Poważnym zagrożeniem dla wód podziemnych są szamba.

4. Gospodarka odpadami:

Na strukturę stałych odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Krzyżanowice składają się głównie odpady z gospodarstw domowych, zwane odpadami gospodarczymi, pochodzące z obiektów handlu i administracji, zaplecza socjalnego, zakładów przemysłowych, odpady roślinne z terenów zielonych oraz odpady mineralne (gruz i ziemia).

Podstawowym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi w gminie pozostaje ich składowanie.

[Na dzień uchwalenia niniejszej zmiany studium zebrane odpady komunalne niesegregowane deponowane są w ramach instalacji regionalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.](#)

3.13. Walory przyrodniczo – krajobrazowe.

Pod względem przyrodniczym obszar gminy Krzyżanowice charakteryzuje się bardzo zróżnicowanymi walorami. Czynnikiem wpływającym na obniżenie jakości środowiska i krajobrazu jest intensywne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na skalę przemysłową, eksploatacja żwirów w dolinie Odry oraz istniejąca silnie skupiona zabudowa mieszkaniowa.

Do pozytywów zalicza się natomiast lokalnie duży udział zwartych powierzchni zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz nadrzecznych i nad potokami. Obszary bogate przyrodniczo skupione są w dolinach rzek i potoków.

- Prawne formy ochrony przyrody na terenie gminy Krzyżanowice:
 - Specjalny Obszar Ochrony NATURA 2000 „Graniczny Meander Odry”, kod obszaru PLH240013 (100% obszaru w granicach gminy – powierzchnia 156,63ha),
 - Specjalny Obszar Ochrony NATURA 2000 „Las koło Tworkowa”, kod obszaru PLH240040 (100% obszaru w granicach gminy – powierzchnia 115,10ha), w opinii ekspertów – autorów raportu oddziaływania na środowisko budowy zbiornika „Racibórz Dolny”, ww. inwestycja w perspektywie co najmniej 50 lat nie będzie stanowić zagrożenia dla ww. obszaru Natura 2000,
 - Specjalny Obszar Ochrony NATURA 2000 „Stawy Wielokąt i Las Tworkowski”, kod obszaru PLB 240003 (powierzchnia 914,50ha, w granicach gminy około 120ha),
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Meandry rzeki Odry” (100% obszaru w granicach gminy – powierzchnia ok. 162ha), zatwierdzony rozporządzeniem Nr 78/04 Wojewody Śląskiego z dnia 29 października 2004r., zmiana rozporządzenie Nr 7/09 Wojewody Śląskiego z dnia 07 maja 2009r. (Dz.Urz. Woj. Śl. Nr 82, poz. 1803). W ramach ww. Obszaru Chronionego Krajobrazu została wytyczona „ścieżka przyrodnicza” o długości około 3,5km (zbiegająca się z trasami oznaczonych ścieżek rowerowych).
 - Pomniki przyrody:

L.p.	Nazwa, rodzaj obiektu	Lokalizacja	Poz. rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Katowicach	Kategoria obiektu
1	Dąb szypułkowy	Tworków, ul. Drzymały 10	Zaktualizowano Rozporządzeniem Nr 22/05 Wojewody Śląskiego z dnia 24 czerwca 2005r.	Pojedyncze drzewo wolnostojące
2	Dąb szypułkowy	Tworków, ul. Parkowa	Zaktualizowano Rozporządzeniem Nr 23/05 Wojewody Śląskiego z dnia 24 czerwca 2005r.	Pojedyncze drzewo wolnostojące
3	Dąb szypułkowy – 2 sztuki	Tworków, ul. Parkowa	Zaktualizowano Rozporządzeniem Nr 30/05 Wojewody Śląskiego z dnia 24 czerwca 2005r.	Grupa drzew (jednogatunkowa)

- Proponowane formy ochrony przyrody na terenie gminy Krzyżanowice.

L.p.	Nazwa, rodzaj obiektu	Forma ochrony	Lokalizacja
1	Ścieżka „Hroza”	Użytek ekologiczny	Bieńkowice i Tworków
2	Grupa lip drobnolistnych	Pomnik przyrody ożywionej (grupa drzew)	Otoczenie kościoła p.w. św. Urbana w Tworkowie
3	Grupa drzew (wierzby, lipy, topole czarne, kasztanowce, dęby szypułkowe)	Pomnik przyrody ożywionej (grupa drzew)	Bolesław – przy drodze do Bieńkowic
4	Aleja drzew – jesiony wyniosłe	Pomnik przyrody ożywionej (aleja drzew)	Zespół pałacowo – parkowy w Chałupkach
5	Aleja drzew (ok. 300 sztuk: topole, lipy, kasztanowce, dęby i buki odm. Purpurowa)	Pomnik przyrody ożywionej (aleja drzew)	Aleja drzew obok ruin zamku w Tworkowie
6	Grupa drzew (lipy, klony i dęby szypułkowe)	Pomnik przyrody ożywionej (grupa drzew)	Na terenie pomiędzy ruinami zamku i młynem w Tworkowie
7	Grupa drzew (wielogatunkowa)	Pomnik przyrody ożywionej (grupa drzew)	Tworków – grobla w kierunku Bieńkowic
8	Grupa drzew (dęby szypułkowe)	Pomnik przyrody ożywionej (grupa drzew)	Tworków – droga w kierunku stacji PKP
9	Aleja drzew – lipy drobnolistne	Pomnik przyrody ożywionej (aleja drzew)	Nowa Wioska

10	Głaz narzutowy	Pomnik przyrody nie ożywionej	Tworów – wzgórze, okolice „Urbanka”
11	Kasztanowiec zwyczajny	Pomnik przyrody ożywionej (pojedyncze drzewo wolnostojące)	Chałupki, ul. Bogumińska
12	Topola czarna	Pomnik przyrody ożywionej (pojedyncze drzewo wolnostojące)	Roszków, ul. Wiejska

3.14. Dolina Odry.

Brak zagospodarowania jest niezwykle korzystny z uwagi na fakt, że Odra stanowi korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej, gdzie najbardziej cennym jest stopień naturalności siedlisk.

Korytarze ekologiczne są to obszary mające szczególne znaczenie dla przemieszczania się i występowania naturalnych form flory i fauny. Dolina Odry została ujęta w ramach stref ochrony ekosystemu. Jest również uwzględniona w koncepcji ECONET_PL jako korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej. Skarpy koryta po obu stronach porasta rdest sachaliński. Występujące w dolinie Odry wyrobiska eksploatacyjne żwirów stanowią obecnie zróżnicowane siedliska pod względem walorów przyrodniczych. Lokalnie występują tu warunki dla egzystencji ptaków wodno – błotnych.

3.15. Dolina Psiny.

Dolina Psiny w granicach gminy Krzyżanowice charakteryzuje się płaskim dnem. Przy dużej żyzności gleb, w przeszłości wymusiło to regulację rzeki i rolnicze zagospodarowanie doliny.

W rejonie na zachód od Bieńkowic zachowały się niewielkie, zarastające pozostałości meandrów rzeki, znajdujące się w obrębie istniejących zadrzewień łęgowych, dla rzadkich gatunków ptaków.

3.16. Dolina Potoku Belk.

Dolina Potoku Belk na znacznym odcinku zachowała stosunkowo duży walor krajobrazowy. Potok został uregulowany i pozbawiony naturalnych zbiorowisk łęgowych.

3.17. Dolina **Młynówki** (Przykopy).

W dolinie **Młynówki** (Przykopy) poza zbiorowiskami łęgowymi, zwracają uwagę gęste i zwarte miejscami zadrzewienia przykorytowe.

Na terenie gminy Krzyżanowice zachowały się 3 zespoły parkowe o założeniach historycznych. Jest to park ze stawem przy ruinach zamku w Tworowie, park przy zespole klasztorno – zamkowym w Krzyżanowicach oraz niewielki park przy zameczku w Chałupkach.

W Tworowie znajduje się zespół parkowo – wodny, co potencjalnie sprzyja kształtowaniu się różnorodności biologicznej w obrębie siedlisk, ponadto są to miejsca występowania starodrzew. Istnieje tu możliwość rozrodu i bytowania płazów, w mniejszym stopniu ptactwa wodnego, z uwagi na brak dobrze wykształconej strefy brzegowej. Atrakcję estetyczną stanowią wierzby białe (odmiany płaczącej) otaczające staw.

Park w Krzyżanowicach jest starannie pielęgnowanym obszarem o wielogatunkowej strukturze drzew i krzewów.

3.18. Tereny rolne.

Gmina Krzyżanowice posiada znaczny zasób powierzchniowy gleb bardzo dobrej jakości I – III klasy bonitacyjnej, szczególnie przydatnych dla rozwoju rolnictwa. Sprzyja temu również stosunkowo łagodne ukształtowanie terenu brzeżnej części Płaskowyżu Głubczyńskiego. Dolina Odry i Psiny jest intensywnie użytkowana rolniczo, co spowodowane jest korzystnymi warunkami wodnymi i płaskim dnem dolin.

Powoduje to maksymalizację wykorzystania terenu i lokalnie całkowity brak zadrzewień i zakrzewień śródpolnych. Ten typ krajobrazu występuje na całym obszarze, w szczególności na północy od Bieńkowic oraz na zachód od drogi [krajowej nr 45](#) na odcinku między Bieńkowicami i Chałupkami. Brak zadrzewień śródpolnych sprawia, że różnorodność gatunkowa, występujących zwierząt w obszarze gminy, jest mocno ograniczona.

Zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz nadpotokowe, znajdują się w północno – wschodniej, wschodniej i południowo – wschodniej części gminy. Są to obszary między Bieńkowicami i Krzyżanowicami na wschód od linii kolejowej Chałupki – Racibórz, przekształcane w związku z realizacją zbiornika Racibórz Dolny oraz rejonu meandrów Odry na wschód od Zabełkowa i Chałupek. Gleby czarnoziemne zajmują słabo nachylone stoki, gdzie wpływ powierzchniowy nie powoduje nadmiernego spłukania w warstwach powierzchniowych, najbardziej zasobnych w próchnicę.

Gleby brunatne w szczególności występują na stokach lessowych, gdzie znacznie pogarszają się warunki gruntowo – wodne oraz stopień wykształcenia profilu. Zawartość próchnicy w warstwie ziemi jest bardzo niska i dochodzi często do 0,7%. Świadczy to o bardzo dużym znaczeniu degradującym spływów powierzchniowych.

Mady występują w dolinach płynących cieków powierzchniowych: potoku Belk, potoku ~~Krzyżanowskiego~~ płynącego przez Krzyżanowice i rzeki Psiny. W ich skład wchodzi również osady zmyte z powierzchni stoków. Są one znacznie zasobniejsze w próchnicę a tym samym potencjalnie bardzo żyzne w porównaniu z pozostałymi glebami. Na większości obszaru gminy występują gleby II i III klasy bonitacyjnej.

Są to grunty zaliczone do chronionych na podstawie Ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16 poz. 78 z późn. zmianami).

Niewielki udział mają także gleby IV klasy bonitacyjnej. Większe płaty tych gleb występują:

- w dolinie Psiny między Tworkowem, Bolesławiem i Bieńkowicami,
- w dolinie Młynówki ([Przykopy](#)) w Owsiszczech,
- w dolinie Odry na północ od Zabełkowa.

Gleby najslabsze zaliczone do V i VI klasy bonitacyjnej występują w dużym rozproszeniu na całym obszarze gminy i zajmują bardzo małe powierzchnie. Największy udział mają w dolinie Psiny między Tworkowem, Bolesławem i Bieńkowicami.

4. Układ komunikacyjny.

Przez obszar gminy przebiegają drogi krajowe, o łącznej długości 20.859km, będące w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach Rejon Dróg w Gliwicach:

- 45 Racibórz – Zabełków,
- 45a od skrzyżowania z DK 78a do DK 45 w Zabełkowie,
- 78 Gliwice – Zabełków,
- 78a od granicy państwa do DK 78.

Ponadto przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie o łącznej długości 2.692km zarządzane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach:

- Nr 936 Wodzisław Śl. – Krzyżanowice,
- Nr 917 Racibórz – granica państwa.

Na terenie gminy istnieje osiem dróg powiatowych klasy zbiorczej o łącznej długości 21.369km. Zarządcą tych dróg jest Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu, są to:

- S 3507 Tworków – granica państwa Hat,
- S 3511 Owsiszczce do DK45,
- S 3515 Przejście przez Bieńkowice,
- S 3516 przejście przez Tworków,
- S 3529 Krzanowice – Tworków,
- S 3531 Bojanów – Bieńkowice (474)
- S 3517 Tworków – dojazd do PKP,
- S 3532 Chałupki – Rudyszwałd.

Szerokość w liniach rozgraniczających dla dróg zbiorczych wynosi 20 m.

Pozostałe drogi należą do kategorii dróg gminnych, ich łączna długość wynosi około 84,3 km. Drogi gminne stanowią uzupełnienie układu podstawowego sieci dróg powiatowych gminy i stanowią ważny element w kołowej komunikacji wewnętrznej. Umożliwiają połączenie pomiędzy wsiami, stanowią równocześnie trasy transportu płodów rolnych. Drogi gminne stanowią drogi klasy lokalnej, dojazdowej i wewnętrznej.

Przez gminę przebiegają linie komunikacyjne PKS łączące gminę z Raciborzem i powiatem raciborskim oraz miejscowościami: Gliwice, Rybnik, Wodzisław.

Trasy rowerowe.

Przez tereny gminy Krzyżanowice prowadzą trasy rowerowe: R4, 9, 24, 39, 341, 347, 348, 355 – o łącznej długości prawie 74km, o przebiegu zgodnym z ramową koncepcją tras rowerowych wersja 3.4. z grudnia 1999r., opracowaną dla Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Katowicach w ramach projektu Rowerem po Śląsku, a następnie uzupełnioną dla Klubu Znakarzy Tras Turystycznych PTTK w Pyskowicach:

- 1) trasa nr 9 stanowi fragment trasy dalekobieżnej Kraków – Pszczyna – Olza – Krzyżanowice – Racibórz – Opole – Wrocław;
- 2) trasa nr 24 stanowi polską część pętli Euroregionu Śląsk Cieszyński;
- 3) trasy nr 24 i R4 prowadzą od przejścia granicznego w Chałupkach do zjazdu za mostem na Olzie;
- 4) trasa nr 39 rozpoczyna się nieopodal kościoła w Tworkowie i biegnie wraz z trasą nr 9 do pomnika czeskiego oficera, dalej prowadzi na południe przez kolonię Hanowiec do przejścia granicznego Tworków-Hat, gdzie napotyka trasy nr 347 i 348;
- 5) trasa nr 341 prowadzi od Tworkowie i Bolesławia do Borucina;
- 6) trasa nr 347 prowadzi do Bojanowa do połączenia się z trasą nr 6 relacji Racibórz – Krzanowice;
- 7) trasa nr 348 zaczyna się w gminie Lubomia i wchodzi do gminy Krzyżanowice od strony Bukowa- dalej przez Krzyżanowice biegnie do przejścia granicznego Owsiszczce – Pišt;
- 8) trasa nr 355 jest pętlą wokół Chałupek, Rudyszwałdu i Zabelkót, krzyżującą się z trasą nr 24;
- 9) trasa „Hacka Cesta” Krzyżanowice, ul. Moniuszki – granica PL/CZ, połączona z trasą po stronie czeskiej do Hat`.

Ww. trasy, o charakterze turystycznym, prowadzą obok interesujących zabytków, stacji kolejowych i obiektów noclegowych, rekreacyjnych, a także terenami leśnymi, o dużych walorach przyrodniczych.

5. Komunikacja kolejowa.

Przez teren gminy Krzyżanowice przebiegają linie kolejowe nr 151 relacji: Kędzierzyn Koźle – Bohumin oraz linia nr 158 relacji: Rybnik Towarowy - Chałupki.

6. Zaopatrzenie w wodę.

Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę ze Stacji Uzdatniania Wody w Borucinie - utrzymywanej i eksploatowanej wspólnie z gminą Krzanowice. Stacja Uzdatniania Wody w Rudyszwałdzie stanowi zasilanie rezerwowe w przypadku awarii lub niedoboru wody na SUW Borucin dla sołectw: Chałupki, Rudyszwałd, Zabelków. Dostawa wody do poszczególnych odbiorców odbywa się na bieżąco, bez większych zakłóceń. Utrzymanie w należytym stanie technicznym, konserwacja bieżąca sieci wodociągowej oraz prowadzenie remontów bieżących leży w gestii Przedsiębiorstwa Wodociągowo – Kanalizacyjnego „Górna Odra” Sp. z o.o. z siedzibą w Roszkowie. PWK "Górna Odra" sp. z o.o. to podmiot, który powstał w celu unormowania gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin Krzyżanowice

i Kornowac. Obecnie spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na całym obszarze gminy Krzyżanowice. Gmina Krzyżanowice jest zaopatrywana w wodę z SUW Borucin (gmina Krzanowice) przy pomocy przepompowni wody w Tworkowie Hanowcu, zbiorników wody w Owsiszczech – Wydal, przepompowni wód w Owsiszczech, zestawów hydroforowych w wyższych partiach gminy oraz zbiornika i przepompowni na SUW Rudyszwałd. Południowa część gminy, tj. miejscowości Chałupki, Zabelków i Rudyszwałd posiadają rezerwowe zasilanie z własnego ujęcia w Rudyszwałdzie poprzez SUW Rudyszwałd.

7. Energia elektryczna.

Gmina Krzyżanowice jest całkowicie zelektryfikowana. Zasilanie odbiorców odbywa się z GZP Racibórz – Stuzienna 110/15 liniami napowietrznymi i kablowymi o średnim napięciu 15kV. Powyższe linie energetyczne poprzez transformatory dostarczają energię elektryczną do wszystkich gospodarstw domowych. Ogółem na terenie gminy rozlokowanych jest około 50 transformatorów. Istnieje możliwość zwiększenia poboru mocy elektrycznej na sieć napięcia 15 kV bez konieczności znacznych nakładów inwestycyjnych. W przypadku wzrostu zapotrzebowania na moc, jednostki transformatorowe będą wymieniane na większe oraz budowane nowe stacje transformatorowe.

8. Telekomunikacja.

Obecnie telefon stacjonarny posiada 97% gospodarstw domowych. Ponadto na terenie gminy znajdują się ogólnodostępne aparaty telefoniczne. Istniejący stan gmina zawdzięcza przeprowadzanej w latach 1994 – 2000 rozbudowie sieci telefonicznej, w wyniku której zaspokojono 100% wniosków mieszkańców. Dodatkowo obszar gminy objęty jest zasięgiem sieci telefonii komórkowych GSM: Era, Plus, Orange.

9. Gospodarka komunalna.

Na dzień uchwalenia niniejszej zmiany studium zebrane odpady komunalne niesegregowane deponowane są w ramach instalacji regionalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W zakresie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Krzyżanowice istnieje kanalizacja deszczowa i burzowa o przekrojach od Ø300 do Ø1000, ponadto wykonano kanalizację w Rudyszwałdzie na ul. Słonecznej o łącznej długości 479m.

10. Przedsięwzięcia publiczne o charakterze ponadlokalnym, w tym w szczególności z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, przewidywane do realizacji na terenie gminy Krzyżanowice.

1. Sukcesywna realizacja systemu ochrony przed powodzią dorzecza górnej i środkowej Odry w tym również gminy Krzyżanowice, w ramach projektowanego zbiornika Racibórz Dolny na rzece Odrze poprzez:

- 1) „Budowę zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze, woj. śląskie” w skojarzeniu z eksploatacją kruszyw naturalnych,
- 2) rozwiązanie odwodnienia terenów potencjalnego zalewu w rejonie wsi Roszków i Krzyżanowice,
2. modernizacja drogi krajowej Racibórz – Krzyżanowice – Chałupki, w tym realizacja układu obwodnic.
3. Zadania o znaczeniu ponadlokalnym uwzględnione w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub Sejmik Województwa:
 - 1) „Budowa kanału Odra – Dunaj”,
 - 2) „Budowa Zbiornika Racibórz”
4. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, uwzględnione w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra:
 - 1) „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty, Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą”.

(Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego Dz. U. Woj. Śl. Nr 68, poz. 2049 z dnia 27 lipca 2004 r., zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego Dz. U. Woj. Śl. Nr 237, poz. 3534 z dnia 22 września 2010 r.).
5. Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Kędzierzyn Hat (Czechy), w ramach specustawy „terminalowej” tj. ustawy z dnia 30 maja 2014r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z dnia 9 lipca 2014r. poz. 906).
- 10.A. Przedsięwzięcia publiczne o charakterze lokalnym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, realizowane na terenie gminy Krzyżanowice:

ochrona przed powodzią i suszą: miejscowości Owsiszczce poprzez budowę zbiorników małej retencji (celem unormowania stosunków wodnych związanych z nagłymi opadami atmosferycznymi) oraz miejscowości Roszków, Nowa Wioska, Tworków, Krzyżanowice.

11. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

- 1) **Zagrożenie powodziowe** – w dniu 15 kwietnia 2015 roku na Hydroportalu KZGW zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (po sprawdzeniu i weryfikacji kompletności), sporządzone na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2012r., poz. 145, ze zm.) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012r. w sprawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2013r., poz.104). Mapy w formie cyfrowej zostaną przekazane jednostkom administracji publicznej do stosowania, zgodnie z art.88f ust. 3 i 4 ustawy

Prawo wodne (Wójtowi Gminy Krzyżanowice zostały przekazane pismem z dnia 11.05.2015r. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, znak ZP-18/0399/15/mzpmrp/8583).

Na mapach zagrożenia powodziowego zostały uwzględnione obszary szczególnego zagrożenia powodzią (do których zalicza się, zgodnie z art.9 pkt 6c ustawy Prawo wodne: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat, obszary, pomiędzy linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18 ustawy Prawo wodne, stanowiące działki ewidencyjne).

W niniejszej zmianie studium zostały uwzględnione, dla rzeki Odry i rzeki Psiny, obszary szczególnego zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% (raz na 100 lat, w których zawierają się obszary szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 lat).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art.88l ust.1 ustawy Prawo wodne, tj. wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów określonych w ust. 1, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią (ust.2);

- 2) **Hałas** – emisja hałasu i jego uciążliwość związana jest przede wszystkim z komunikacją (w szczególności przebiegiem dróg publicznych krajowych, przebiegiem linii kolejowych) i przemysłem (w szczególności wydobywczym), a także sezonową pracą maszyn rolniczych. W związku z powyższym, na terenie gminy istnieją obszary, na których hałas przenikający do środowiska kształtuje klimat akustyczny, co determinuje, w szczególności, ochronę terenów narażonych na hałas. (dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone wskaźnikami hałasu dla terenów o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, określają przepisy odrębne i przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy je ustalić).
- 3) **Oddziaływanie pól elektromagnetycznych** – na terenie gminy Krzyżanowice są zlokalizowane stacje bazowe telefonii komórkowej, nie jest zlokalizowana żadna stacja elektroenergetyczna 110kV, oraz przez teren gminy nie przebiegają linie energetyczne o napięciu 110kV lub większym. Zasilanie odbiorców odbywa się z GZP Racibórz – Studzienna 110/15 liniami napowietrznymi i kablowymi o średnim napięciu 15kV. Zadania na poziomie gminy obejmują preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego oraz przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnienie zagrożeń promieniowaniem niejonizującym.

12. Obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Na terenie gminy Krzyżanowice zostało rozpoznanych i zarejestrowanych 5 osuwisk. Osuwiska wykształciły się w przewarstwionych soczewkami piaszczystymi i pylastymi glinach zwałowych zlodowacenia środkowopolskiego i charakteryzują się niewielką powierzchnią (poniżej 0,2ha). Dwa nieaktywne (nr 1/Ky, 2/Ky) położone są w okolicy miejscowości Owsiszcz. Trzy niewielkie, lecz aktywne osuwiska (nr 3Ky, 4Ky i 5Ky) zarejestrowano w Krzyżanowicach na południowym zboczu doliny potoku przepływającego przez centralną część miejscowości. Szczególne zagrożenie dla znajdujących się w pobliżu budynków i infrastruktury stwarza osuwisko nr 5/Ky.

Niezwłocznego podjęcia prac inżynierskich mających na celu zabezpieczenie szkód oraz stabilizację i odwodnienie zbocza wymaga aktywne osuwisko nr 5/Ky. Osuwanie się jego koluwium powoduje zasypywanie podwórza położonego niżej gospodarstwa i zagraża dostępowi do posesji znajdującej się przed jego czołem oraz położonym na niej budynkom. Ponadto zauważono pęknięcia budynku położonego powyżej skarpy głównej osuwiska. Zagrożone są także porastające górną część koluwium wysokie drzewa oraz infrastruktura (chodnik przebiegający w pobliżu skarpy głównej).

Ponadto na terenie gminy Krzyżanowice zidentyfikowano jeden teren zagrożony ruchami masowymi (nr 3Ky/tz, rejon Brzeziny – Owsiszcz), oraz pięć terenów predysponowanych do wystąpienia ruchów masowych (jeden w rejonie Bieńkowic – nr 1Ky, jeden w rejonie Bolesławia nr 2Ky, trzy w rejonie Owsiszcz, nr 4Ky, 5Ky, 6Ky). Rozpoznany teren zagrożony ruchami masowymi (3Ky/tz) jest rejonem, w którym dopuszcza się możliwość rozwoju osuwisk. Ich negatywne wpływy na działalność człowieka nie są obecnie rejestrowane. Wynika to przede wszystkim z dwóch podstawowych faktów:

- braku intensywnego czynnika naturalnego, który byłby inicjatorem rozwoju ruchów masowych na większą skalę, powierzchnie utrwalone są szatą roślinną, która ogranicza rozwój procesów stokowych,
- braku zabudowy oraz infrastruktury inżynierskiej narażonej na poważne zagrożenia wynikające z rozwoju ruchów masowych, towarzyszące terenom obiekty posiadają zabezpieczenia poprawiające statykę stoku oraz krążenie wód powierzchniowych i podziemnych.

Na terenach zagrożonych ruchami masowymi (z wyłączeniem osuwisk i terenów około osuwiskowych) nie zaleca się prowadzenia okresowych obserwacji.

Ponadto w w/w dokumencie, w części dotyczącej diagnozy środowiska stwierdza się, co następuje:

„Intensywne użytkowanie rolnicze i wykształcenie litologiczne Płaskowyżu Głubczyckiego w postaci lessów i utworów lessopodobnych, w połączeniu z miejscami wyraźnymi deniwelacjami, stwarza potencjalnie duże zagrożenie powierzchni ziemi erozją i spływem powierzchniowym. Zagrożenie to jest tym większe, że obszar gminy ze względu na znaczny potencjał jakościowy gleby, wykorzystywany jest rolniczo w stopniu niemal przemysłowym. Oznacza to okresowy brak porwy roślinnej, która mogłaby zabezpieczyć obszar przed tymi zjawiskami. Mimo to, nie spotyka się tu form erozyjnych. Być może jest to związane ze zwiększoną odpornością litologiczną lessów głubczyckich. Zapewne wysoki poziom rolnictwa

i dobre tradycje w tym zakresie dość skutecznie zabezpieczają obszar przed powstawaniem takich form. Nie było możliwe określenie intensywności spływu powierzchniowego lub faktu spalania gruntu.

W pierwszym przypadku potrzebne były specjalistyczne badania, gdyż prace rolnicze skutecznie zacierają wszelkie możliwe do powstania ślady. Mimo to, podczas wizji terenowej stwierdzono miejscami prowadzenie orki równoległe do stoku (np. w dolinie Przykopy), co sprzyja spływowi powierzchniowemu, ale i bruzdowemu. W przypadku spalania gruntu potencjalnie możliwe jest stwierdzenie występowania takiego zjawiska np. w postaci pochylonych słupów, drzew, przesuniętych kamieni granicznych. Brak jest jednak na obszarach najsilniej narażonych (stoki płaskowyżu) obiektów pozwalających na jego identyfikację” (pkt 3 pkt 3.1 w/w dokumentu).

Zwraca się także uwagę, że w studium nie wyznacza się zasadniczo nowych terenów pod budownictwo, których kwestie mogłyby dotyczyć m.in. osuwania się mas ziemnych.

13. Warunki demograficzne.

13.1. Analiza demograficzna.

Analiza demograficzna rozwoju gminy stanowi podstawę budowy koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Współczesna sytuacja demograficzna gminy wraz z jej prognozą do 2015 roku stanowi przed koncepcjami zagospodarowania przestrzennego szereg złożonych zagadnień, które należy rozpatrywać z punktu widzenia szans i zagrożeń rozwoju.

Do podstawowych zagadnień koncepcji rozwoju gminy Krzyżanowice należy ruch naturalny (urodzenia, zgony oraz liczba zawieranych małżeństw), procesy migracyjne i źródła utrzymania ludności. W planie perspektywicznym do 2015 roku w województwie śląskim przyjęto utrzymanie dotychczasowych tendencji rozwojowych z bardzo niewielkim wzrostem ludności, w zasadzie na poziomie przyrostu naturalnego.

Uwarunkowania demograficzne nie są zbyt korzystne dla perspektywnego rozwoju gminy. Procesowi reprodukcji towarzyszy stała tendencja spadkowa w porównaniu ze średnią spadkową przyrostu naturalnego w granicach województwa.

13.2. Zmiany liczby ludności.

Według danych z grudnia 2014 roku liczba mieszkańców gminy wynosiła 11 209 osób, co oznacza, że przeciętna gęstość zaludnienia w gminie wynosi 160 osoby na km². Najliczniej zaludnione są sołectwa: Tworków, Krzyżanowice i Chałupki, a najmniej mieszkańców zasiedla sołectwo Roszków, Bolesław i Nowa Wioska. Szczegółowe zestawienie liczby ludności obrazuje poniższa tabela.

LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE SOŁECTWA:

L.p.	Sołectwo	Rok 1998	Rok 2002	Rok 2006	Rok 2014
1.	Bieńkowice	1 180	1 166	1 174	1188
2.	Bolesław	524	518	500	484
3.	Tworków	2 929	2 799	2 792	2723
4.	Owsiszczce	835	815	795	751
5.	Nowa Wioska	339	339	345	340

6.	Krzyżanowice	2 113	2 028	2 030	1987
7.	Roszków	492	470	475	470
8.	Rudyszwałd	784	782	768	742
9.	Zabelków	928	899	871	863
10.	Chałupki	1 704	1 710	1 717	1661
	Razem	11 828	11 528	11 466	11 209

- Analizując powyższą tabelę w poszczególnych sołectwach można stwierdzić, że tylko w sołectwie Bieńkowiec liczba mieszkańców minimalnie wzrosła, natomiast w pozostałych sołectwach liczba mieszkańców zmalała, z zastrzeżeniem sołectwa Nowa Wioska, gdzie liczba mieszkańców generalnie utrzymała się na tym samym poziomie.

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ W 2004, 2005, 2006, 2012 ROKU.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn	Rok
		ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²		
Gmina Krzyżanowice	70	11 492	5 506	5 986	164	108,7	2004
	70	11 509	5 500	6 009	165	109,3	2005
	70	11 466	5 492	5 974	165	108,8	2006
	70	11439	5523	5916	164	107,1	2012r. Stan na 31.XII

Liczba ludności zamieszkująca gminę w 2014r. w stosunku do 2006r. zmalała o niecały 1%, jest to zjawisko postępujące, jednakże już w połowie wolniejszym tempie w porównaniu z latami 2004-2006. (w latach 2004-2006 nastąpił spadek liczby ludności gminy również o niecały 1%).

13.3. Warunki bytowe – jakość życia.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym wymienia jakość życia jako jedno z uwarunkowań uwzględnianych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Dla określenia jakości życia mieszkańców przyjęto jako główne zagadnienia:

- warunki mieszkaniowe ludności,
- zaspokojenia potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej,
- stan i dostępność do infrastruktury społecznej,
- dostępność do dóbr konsumpcyjnych,
- stan środowiska przyrodniczego.

W/w aspekty uzależnione są od władz lokalnych, od środków pozostawionych do dyspozycji, przyjętej polityki działania w zakresie potrzeb i wartości. Dotyczy to głównie rozmieszczenia i funkcjonowania placówek infrastruktury społecznej, efektywności funkcjonowania infrastruktury technicznej, po części również stanu środowiska przyrodniczego.

13.4. Warunki mieszkaniowe.

Warunki mieszkaniowe ludności obok infrastruktury społecznej stanowią jeden z głównych czynników decydujących o jakości życia, na co składają się:

- 1) samodzielne zamieszkania (gospodarstwa domowe posiadające samodzielne mieszkania),

- 2) wiek i stan techniczny zasobów mieszkaniowych,
- 3) standardy mieszkań pod względem wielkości i zagęszczenia,
- 4) wyposażenie mieszkań w instalacje.

Zmiany zasobów mieszkaniowych na analizowanym obszarze na przestrzeni lat 2004 – 2006 przedstawiają się następująco:

ZASOBY MIESZKANIOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna					rok
				liczba izb w mieszkaniu	liczba osób na		powierzchnia użytkowa w m ²		
					1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę	
Krzyżanowice	3054	17230	338,8	5,64	3,76	0,67	110,9	29,5	2004
	3058	17267	339,7	5,65	3,76	0,67	106,0	30,1	2005
	3061	17293	340,4	5,65	3,75	0,66	112,2	29,7	2006
województwo – gminy wiejskie	--	--	--	--	3,68	0,86	82,1	22,3	
Krzyżanowice	3076	17733	353,075	5,76	3,72	0,65	114,8	30,9	2012r. stan31.XII
Powiat raciborski				4,45	3,09	0,69	83,9	27,1	2012r. stan31.XII

W okresie trzech ostatnich lat liczba mieszkań oraz ich powierzchnia użytkowa wykazały tendencje wzrostowe. Stan ten pozwala stwierdzić, że realizowana była głównie rozbudowa istniejących budynków mieszkalnych oraz budowa nowych, o znacznej liczbie izb i powierzchni użytkowej. W porównaniu ze średnimi wskaźnikami województwa śląskiego wyniki obrazujące poziom zamieszkania w gminie są korzystne. W 2007 roku na 1000 mieszkańców gminy przypadło 266,9 mieszkań. W okresie 1999 – 2006r. – nastąpiła poprawa ogólnych warunków mieszkaniowych, zarysowująca się wyraźniej w zakresie przeciętnej wielkości mieszkań. Dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego największą przeszkodę stwarza niewielka możliwość płatnicza ludności.

Analiza wskaźników w zakresie zasobów mieszkaniowych na rok 2012 wskazuje na powolny, jednakże sukcesywny wzrost mieszkań i izb w mieszkaniach w gminie, a także poprawę pozostałych wskaźników, które w zakresie przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania oraz powierzchni użytkowej na 1 osobę są znacznie korzystniejsze w porównaniu ze średnimi wskaźnikami w tym zakresie w Powiecie raciborskim.

Prognoza potrzeb mieszkaniowych na terenie gminy wskazuje na zwiększoną ilość modernizacji i remontów istniejących budynków mieszkalnych oraz budowę nowych zabudowy jednorodzinnej. W związku powyższym Studium ustala nowe tereny mieszkaniowe dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy i poza gminą. Ustalane tereny posiadają łatwy dostęp do komunikacji i infrastruktury technicznej. Tereny wyznaczone pod nową zabudowę mieszkaniową obejmują wszystkie sołectwa.

W ramach niniejszej zmiany Studium ustala się kolejne tereny mieszkaniowe (głównie w aspekcie składanych wniosków), będące kontynuacją każdorazowo terenów zabudowy wsi (istniejących i projektowanych).

13.5. Problematyka rozwoju usług.

1. Gmina Krzyżanowice jest wyposażona w usługi na poziomie zadowalającym. Lokalny ośrodek administracyjno – usługowy stanowi miejscowość Krzyżanowice z szerokim wachlarzem usług podstawowych. Pomocniczymi ośrodkami są pozostałe sołectwa.
2. Spółdzielnie rolnicze oraz inne przedsiębiorstwa rolnicze działające na terenie gminy Krzyżanowice:
 - 1) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Bieńkowicach,
 - 2) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Zabełkowie,
 - 3) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Krzyżanowicach,
 - 4) Spółdzielnia Usług Wielobranżowych SKROK w Krzyżanowicach,
 - 5) Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska [w Krzyżanowicach](#).
 - 6) AGRO – MAX – Przedsiębiorstwo Rolniczo – Produkcyjne Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu.
3. Przedsiębiorstwa produkcyjne:
 - 1) "UTEX TERRA" Sp. Z o.o., Roszków ul. Raciborska 42
4. Obiekty i instytucje pełniące czynności administracyjne w zakresie obsługi gminy oraz służące bezpieczeństwu publicznemu:
 - 1) Urząd Gminy Krzyżanowice,
 - 2) Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu – Posterunek Policji Krzyżanowice,
 - 3) Ochotnicza Straż Pożarna we wszystkich sołectwach.
5. Gminny Zespół Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki z siedzibą w Tworkowie – [Centrum Kultury w Tworkowie – koordynuje działalność kulturalną w gminie Krzyżanowice, poza codzienną pracą świetlicową z dziećmi organizuje liczne imprezy o zasięgu gminnym, bierze udział w przeglądach, festiwalach, plenerach, wystawach oraz imprezach poza granicami kraju, ul. Zamkowa 48, 47-451 Tworków,](#)
6. Świetlice wiejskie:
 - 1) Świetlica w Tworkowie, ul. Zamkowa 48, 47-451 Tworków,
 - 2) Świetlica w Zabełkowie, ul. Rymera 7, 47-460 Zabełków,
 - 3) Świetlica w Rudyszwałdzie, ul. Główna 18, 47-460 Rudyszwałd,
 - 4) Świetlica w Roszkowie, ul. Nowa 20, 47-450 Roszków,
 - 5) Świetlica w Nowej Wiosce, ul. Główna 13, 47-450 Nowa Wioska,
 - 6) Świetlica w Owsiszczech, ul. Wojska Polskiego 2, 47-450 Owsiszcze,
 - 7) Świetlica w Bolesławiu, ul. Główna 40, 47-451 Bolesław,
 - 8) Świetlica w Bieńkowicach, ul. Szkolna 1, 47-451 Bieńkowice,
 - 9) Świetlica w Chałupkach, ul. Fabryczna, 47-460 Chałupki,
 - 10) Świetlica w Krzyżanowicach, ul. Wyzwolenia.

7. Biblioteki:

Sieć biblioteczną na terenie gminy Krzyżanowice tworzy pięć bibliotek: Gminna Biblioteka Publiczna w Krzyżanowicach wraz z filiami bibliotecznymi w Tworkowie, Bieńkowicach, Zabelkowie i Chałupkach. Oprócz wypożyczeń oraz udostępniania książek w czytelnich pracownicy bibliotek organizują: konkursy czytelnicze i plastyczne na temat czytelnictwa, stałe kompozycje książkowe, wystawy książek, itp.

8. Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Zamkowa 50, 47-451 Tworków,

9. Kluby sportowe:

- 1) LKS Bieńkowice, ul. Raciborska 86, 47-451 Bieńkowice,
- 2) LKS Bolesław, ul. Społeczna 12, 47-451 Bolesław,
- 3) LKS Chałupki, ul. Powstańców Śląskich 26, 47-460 Chałupki,
- 4) LKS Krzyżanowice, ul. Dworcowa 12 a, 47-450 Krzyżanowice,
- 5) LKS Owsiszczce, ul. Sportowa 2, 47-450 Owsiszczce,
- 6) LKS Tworków, ul. Główna, 47-451 Tworków,
- 7) LKS Zabelków, ul. Raciborska, 47-460 Zabelków.

10. Obiekty sportowe:

- Boiska do piłki nożnej:
 - ul. Raciborska, 47-460, Zabelków zarządca obiektu: LKS Zabelków,
 - ul. Powstańców Śląskich 26, 47-460 Chałupki, zarządca obiektu: LKS Chałupki,
 - ul. Główna, 47-460 Rudyszwałd, zarządca obiektu: LKS Chałupki,
 - ul. Sportowa 2, 47-450 Owsiszczce, zarządca obiektu: LKS Owsiszczce,
 - ul. Dworcowa 12 a, 47-450 Krzyżanowice, zarządca obiektu: LKS Krzyżanowice,
 - ul. Kolejowa, 47-450 Roszków, zarządca obiektu: [LKS Krzyżanowice](#),
 - ul. Główna, 47-451 Tworków, zarządca obiektu: LKS Tworków,
 - ul. Tworkowska, 47-451 Bolesław, zarządca obiektu: LKS Bolesław,
 - ul. Raciborska 86, 47-451 Bieńkowice, zarządca obiektu: LKS Bieńkowice.
- [Boisko wielofunkcyjne, ul. Łąkowa, 47-450 Krzyżanowice, zarządca: ZSO Krzyżanowice.](#)
- [Kompleks sportowy ORLIK 2012, ul. Polna 47-451 Tworków \(obejmuje boisko do piłki nożnej oraz boisko wielofunkcyjne\).](#)
- Korty tenisowe:
 - ul. Raciborska, 47-460 Zabelków, zarządca obiektu: GZOKSiT,
 - ul. Szkolna, 47-451 Bieńkowice.
- Boisko do siatkówki plażowej:
 - ul. Raciborska, 47-460 Zabelków, zarządca obiektu: LKS Zabelków.
- [Skate Park Wiejskie Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach, ul. Fabryczna, 47-460 Chałupki, zarządca obiektu: sołectwo Chałupki.](#)

- Siłownia na świeżym powietrzu – Park Zdrowia na Granicy, Wiejskie Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach, zarządca obiektu: sołectwo Chałupki.
- Basen otwarty
 - ul. Parkowa, 47-451 Tworków, zarządca obiektu: GZOKSiT.
- Sale sportowe z widownią:
 - Szkoła Podstawowa w Bieńkowicach, ul. Szkolna 1, 47-451 Bieńkowice,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie, ul. Zamkowa 13, 47-451 Tworków,
 - Zespół Szkół Ogólnokształcących w Chałupkach, ul. Szkolna 7, 47-460 Chałupki,
 - Szkoła Podstawowa w Zabelkowie, ul. Rymera 7, 47-460 Zabelków.

13.6. Standardy obsługi ludności w zakresie finansowym z budżetu gminy lub państwa.

Celem analizy jest wskazanie kierunków rozwoju usług w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy dla osiągnięcia pożądaných warunków i standardów obsługi mieszkańców.

13.7. Przedszkola.

Przedszkola stanowią element wyposażenia na terenie zabudowy mieszkaniowej.

W roku 2007 dysponowały one łącznie 409 miejscami, uczęszczało do nich 320 dzieci.

W roku szkolnym 2012/2013 dysponowały one łącznie 395 miejscami, uczęszczało do nich 322 dzieci

Według stanu na wrzesień 2014 funkcjonuje 6 przedszkoli publicznych z 4 oddziałami zamiejscowymi.

WYKAZ PLACÓWEK PRZEDSZKOLNYCH NA TERENIE GMINY, STAN WRZESIEŃ 2014 R.

L.p.	Nazwa placówki, adres	Liczba bud. Liczba sal	Liczba wychowan ków oddziałów przedszkol nych	Ilość oddziałów ogółem
1.	• Publiczne Przedszkole w Chałupkach - ul. Fabryczna 1 47-450 Chałupki	1 budynek 2 sale	39	2 – oddziałowe
2.	• Publiczne Przedszkole w Krzyżanowicach- ul. Wyzwolenia 1 47-450 Krzyżanowice • Oddział zamiejscowy w Roszkowie, ul. Kolejowa 1 47-450 Roszków, • Oddział zamiejscowy W Nowej Wiosce ul. Młodzieżowa 5 47-450 Nowa Wioska	3 budynki 6 sal	65 10 14	2 – oddziałowe z możliwościami lokalowymi dla trzeciego oddziału, z dwoma oddziałami zamiejscowymi
3.	• Przedszkole publiczne im. Kubusia Puchatka w Zabelkowie, ul. J. Rymera 7 47-460 Zabelków, • oddział zamiejscowy w Rudyszwałdzie, ul. Główna 31 47-460 Zabelków	2 budynki 5 sal	36 11	2 – oddziałowe 1 – oddziałowe
4.	• Publiczne przedszkole w Tworkowie, ul. Zamkowa 13 47-451 Tworków	1 budynek	63	3 – oddziałowe
5.	• Publiczne przedszkole w Bieńkowicach ul. Raciborska 70 47-451 Bieńkowice, • oddział zamiejscowy w Bolesławiu, ul. Główna 24 47-451 Bolesław	2 budynki 3 sale	35 25	2 – oddziałowe z oddziałem zamiejscowym

6.	Publiczne przedszkole w Owsiszczech ul. Szkolna 1 47-450 Owsiszcze (w ramach Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Owsiszczech)	1 budynek	23	1 oddziałowe
----	--	-----------	----	--------------

Ogólny stopień wykorzystania miejsc w placówkach przedszkolnych jest w skali gminy wystarczający. Przy wysokim wskaźniku uczęszczalności dzieci do przedszkoli kształtuje się on na poziomie około 78% na terenie całej gminy (na jeden oddział przypada w gminie ogółem 18,6 dzieci (średnia dla miasta i gmin wiejskich w województwie wynosi 20,8 dzieci). Prognoza ilości dzieci na rok 2015 wskazuje, że hipotetyczna liczba dzieci w tej grupie wiekowej utrzyma się na poziomie około 370 – 380 osób.

Biorąc pod uwagę rok szkolny 2012/2013 to na jeden oddział przedszkola w gminie przypadało ok. 17 dzieci (średnia dla powiatu raciborskiego w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła ok. 22 dzieci na oddział). Wskaźnik dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2012/2013 kształtował się na poziomie ok. 91%.

Analizując rok szkolny 2012/2013 i okres bieży (lata 2004-2007) można uznać iż utrzymuje się w gminie wysoki wskaźnik dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, a liczba miejsc, jakimi dysponują placówki przedszkolne pozwala wychowaniem przedszkolnym objąć wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE.

	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Oddziały		Dzieci		Rok
	ogółem	W tym przedszkola		ogółem	w tym przedszkola	ogółem	w tym w przedszkolach	
Gmina Krzyżanowice	4	4	225	8	8	141	141	2004
	7	6	405	18	17	310	300	2005
	7	6	416	16	15	326	324	2006
	10	10	409	17	17	320	317	2007
	8	6	395	19	17	352	322	rok szkolny 2012/2013

13.8. Szkoły podstawowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty gmina Krzyżanowice jest organem prowadzącym publiczne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja oraz szkoły szkolno – gimnazjalne. W gminie Krzyżanowice w roku szkolnym 2007/2008 funkcjonowało 8 szkół podstawowych (sześćcioletnie) finansowanych z budżetu gminy, dysponowały one łącznie 51 oddziałami, a uczęszczało do nich 642 dzieci, w grupie wiekowej od 7 – 14 lat.

W roku szkolnym 2012/2013 funkcjonowało 8 szkół podstawowych (w tym oddziały filialne), dysponowały łącznie 36 oddziałami, a uczęszczało do nich 597 dzieci, w grupie wiekowej od 7 – 14 lat.

SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2012/2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Pomieszczenia szkolne	Oddziały	Uczniowie	Absolwenci	Rok
Krzyżanowice	8	78	36	597	96	2012/13

WYKAZ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH NA TERENIE GMINY KRZYŻANOWICE (stan na 2014 r.)

L.p	Nazwa placówki, adres	Ilość budynków, sal lekcyjnych	Ilość uczniów	Ilość oddziałów szkolnych
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bieńkowicach - Szkoła podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Bieńkowicach, ul. Szkolna 1 47-451 Bieńkowice, - Szkolny Punkt Filialny, ul. Główna 42 47-451 Bolesław	1 budynek 10 sal lekcyjnych + sala gimnastyczna 1 budynek 2 sale lekcyjne	81 49	6 3
2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie: Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie, ul. Zamkowa 13 47-451 Tworków	1 budynek 16 sal lekcyjnych	130	6
3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Krzyżanowicach: Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach ul. Łąkowa 12 47-450 Krzyżanowice	1 budynek 26 sal lekcyjnych	180	7
3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Chałupkach: Szkoła Podstawowa im. majora Henryka Sucharskiego, ul. Szkolna 7 47-460 Chałupki	1 budynek 11 sal lekcyjnych	134	6
4.	- Szkoła Podstawowa im. Józefa Rymera w Zabelkowie ul. Rymera 7 1 47-460 Zabelków, - Szkoła Filialna w Rudyszwałdzie. ul. Główna 31 47-460 Rudyszwałd	1 budynek 6 sal lekcyjnych, pracow. kom. 1 budynek 3 sale lekcyjne	93 16	6 2
5.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Owsiszczech: Szkoła Podstawowa w Owsiszczech, ul. Szkolna 1 47-450 Owsiszcze	1 budynek 5 sal lekcyjnych	8	1

Ogólny standard zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie szkolnictwa podstawowego wyrażony wskaźnikiem liczby uczniów na jedno pomieszczenie do nauki w roku szkolnym 2012/2013 kształtował się w gminie na poziomie ok. 16,5 ucznia i był porównywalny z ww. wskaźnikiem Powiecie raciborskim.

13.9. Szkoły gimnazjalne.

Na terenie gminy funkcjonują 4 szkoły gimnazjalne, są to:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Bieńkowicach Gimnazjum w Bieńkowicach, ul. Szkolna 1, 47-451 Bieńkowice
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie, Gimnazjum w Tworkowie, ul. Zamkowa 13, 47-451 Tworków,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Krzyżanowicach
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Chałupkach Gimnazjum Chałupkach ul. Szkolna 7, 47-460 Chałupki

Gimnazja zlokalizowane są w budynkach Szkół Podstawowych. Stan budynków ww. szkół gimnazjalnych pod względem technicznym jest zadowalający.

GIMNAZJA.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Pomieszczenia szkolne	Oddziały	Uczniowie	Absolwenci	Rok
Krzyżanowice	4	25	20	435	163	2004/05
	4	24	19	422	144	2005/06
	4	24	17	386	141	2006/07
	4	24	17	333	140	2007/08
	4	17	17	276	109	2012/2013

WYKAZ SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH NA TERENIE GMINY KRZYŻANOWICE (stan na 2014 r.)

L.p.	Nazwa szkoły, adres	Liczba		Inne istotne informacje
		uczniów	Oddziałów szkolnych	
1.	ZSO Gimnazjum w Bieńkowicach ul. Szkolna 1 47-450 Bieńkowice	49	3	Gimnazjum zlokalizowane w budynku szkoły podstawowej, pomieszczenia do nauki i izby lekcyjne wykazano przy szkołach podstawowych
	ZSO Gimnazjum w Tworkowie ul. Zamkowa 13 47-451 Tworków	80	3	j.w.
2.	ZSO Gimnazjum w Krzyżanowicach ul. Łąkowa 13 47-350 Krzyżanowice	137	6	j.w.
4.	ZSO Gimnazjum w Chałupkach ul. Szkolna 7 47-460 Chałupki	100	4	j.w.

13.10. Usługi w zakresie zdrowia.

Wypożyczenie gminy w obiekty z zakresu służby zdrowia jest na średnim poziomie. Zapewniona jest obsługa mieszkańców w zakresie leczenia otwartego i częściowo specjalistycznego. W zakresie podstawowym ochrony zdrowia 11 442 mieszkańców obsługiwanych jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego, w ramach którego funkcjonują 3 Ośrodki Zdrowia: w Krzyżanowicach, Tworkowie i Chałupkach.

- Ośrodek Zdrowia w Krzyżanowicach obsługuje miejscowości: Krzyżanowice, Owsiszcze, Nową Wioskę, Roszków.
- Ośrodek Zdrowia w Tworkowie – obsługuje miejscowości: Tworków, Bieńkowice i Bolesław.
- Ośrodek Zdrowia w Chałupkach obsługuje mieszkańców miejscowości: Chałupki, Rudyszwałd, Zabełków.

W zakresie leczenia zamkniętego mieszkańców gminy obsługuje Szpital Powiatowy w Raciborzu oraz szpitale specjalistyczne w województwie śląskim.

13.11. Handel, gastronomia, rzemiosło.

Poziom wyposażenia gminy w obiekty handlu detalicznego należy uznać za zadowalający. Przewiduje się możliwość poszerzenia istniejącej sieci sklepów i usług w zespołach zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem nie stworzenia uciążliwości i zapewnienia możliwości parkowania. Na terenie gminy działalność gastronomiczna prowadzona jest w restauracjach, barach i obiektach małej gastronomii. Zakłady rzemieślnicze prezentują całe spektrum rzemiosła usługowego i produkcyjnego.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

1. Zasady zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice.

1. Osiągnięcie założonego poziomu i celów rozwoju gminy możliwe będzie m.in. poprzez ukierunkowanie następujących działań związanych z jakościowymi zmianami struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy:
 - 1) wyznaczenie w gminie obszarów dla lokalizacji pozarolniczej działalności inwestycyjnej wspomagającej modernizację rolnictwa, a w szczególności:
 - zakładów produkcyjnych i przetwórczych,
 - drobnej wytwórczości,
 - obiektów i urządzeń związanych z obsługą gospodarczą i komunalną,
 - usług handlu.
 2. wyznaczenie w gminie obszarów dla lokalizacji rolniczej działalności – produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.
 3. Ukształtowanie w gminie terenów otwartych i dążenia do zachowania ekologicznego systemu tych terenów, w tym przy uwzględnieniu inwestycji „Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze, woj. śląskie, w szczególności:
 - wyznaczenie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączonej z zabudowy,
 - uwzględnienie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z przyjęcia racjonalnych rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, zapewniających warunki do zachowania szczególnie cennych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego doliny Odry i rzeki Psiny oraz umożliwiających rozwój turystyki i rekreacji (tworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej, głównie o charakterze sezonowym).
 4. Budowa kanalizacji dla obszaru gminy Krzyżanowice i odprowadzenie ścieków sanitarnych poprzez system grawitacyjno – tłoczny i pompowni ścieków do oczyszczalni ścieków przewidzianych do realizacji na terenie gminy Krzyżanowice: oczyszczalni w części południowej gminy (na terenie jednego z sołectw: Zabełków, Rudyszwałd, Chałupki) oraz oczyszczalni (co najmniej jednej) w części północnej gminy (na terenie jednego z sołectw Krzyżanowice, Tworów, Bieńkowice, Owsiszczce). Dopuszcza się również oczyszczanie ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach ścieków i oczyszczanie ścieków bytowych i technologicznych w oczyszczalniach sytuowanych w ramach lokalizowanych funkcji usługowych i przemysłowych („lokalne oczyszczalnie ścieków”). W sytuacji zrealizowania jednego z rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków (dla obszaru gminy lub części gminy), dopuszcza się utrzymanie „lokalnych oczyszczalni ścieków”, jak również przydomowych oczyszczalni ścieków (w kontekście racjonalności i opłacalności prowadzenia przewodów i urządzeń w ramach przyjętego rozwiązania).

5. Sukcesywne wyposażanie terenów wskazanych dla nowej zabudowy w urządzenia infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.
6. Lokalizacja usług (w szczególności handlu, gastronomii, rzemiosła, hotelarstwa, sportu i rekreacji, opieki społecznej) powiązanych z istniejącymi i projektowanymi drogami tranzytowymi oraz stworzenie warunków dalszego jakościowego systemu usług, w zakresie handlu, gastronomii i rzemiosła na poziomie lokalnym, w tym w centralnych rejonach poszczególnych sołectw.
7. Realizacja budownictwa mieszkaniowego, a także intensyfikacja w ramach uzupełniania istniejącej struktury osadniczej.
8. Modernizacja drogi publicznej krajowej DK45 Racibórz – Zabelków, w tym realizacja układu obwodnic wsi, modernizacja pozostałych dróg (w tym budowa ekranów akustycznych, gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych).
9. Budowa nowych dróg rowerowych i modernizacja istniejących.

2. Cele i strategia rozwoju.

1. Głównym celem strategicznym dla gminy Krzyżanowice do 2030 roku uznaje się zrównoważony i zharmonizowany rozwój przestrzenny stwarzający optymalne warunki bytowania dla mieszkańców gminy. Cele rozwoju gminy:
 - 1) sprawna komunikacja i rozbudowa infrastruktury technicznej,
 - 2) czyste środowisko – zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych,
 - 3) rozwinięte budownictwo mieszkaniowe i sieć usługowa,
 - 4) małe bezrobocie,
 - 5) dobra opieka zdrowotna i socjalna,
 - 6) rozwinięta baza szkolnictwa,
 - 7) rozwinięta baza turystyczno – rekreacyjna.
2. Strategia rozwoju przestrzennego do 2030 r. zakłada:
 - 1) wyeliminowanie ruchu przelotowego polegające na odcinkowej budowie obwodnicy Krzyżanowice, Roszków, poprzez:
 - usprawnienie ruchu lokalnego,
 - podjęcie działań związanych z modernizacją i rozbudową pozostałego istniejącego układu drogowego gminy,
 - 2) rozbudowę, modernizację i optymalizację systemów infrastruktury technicznej,
 - 3) ochronę i kształtowanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych,
 - 4) ochronę posiadanych wartości kulturowych,
 - 5) wspieranie rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego,

- 6) rozbudowę bazy usług podstawowych,
- 7) aktywizację gospodarczą i tworzenie nowych miejsc pracy,
- 8) zagospodarowanie terenów turystyczno – rekreacyjnych.
- 9) poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich poprzez wspieranie gospodarowania gruntami, wspieranie gospodarstw rolnych.

3. Cele rozwoju przestrzennego.

Podstawowym celem rozwoju przestrzennego gminy jest uzyskanie takiej struktury funkcjonalno – przestrzennej, która w harmonijny i zrównoważony sposób wykorzysta istniejące walory przyrodniczo – krajobrazowe i kulturowe dla potrzeb zrównoważonego rozwoju oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Na realizację tego celu składają się:

- 1) ochrona wartości środowiska przyrodniczego krajobrazu, powiązana z utrzymaniem równowagi ekologicznej i istniejącym systemem terenów chronionych oraz wskazaniem możliwości jego rozwoju,
- 2) ochrona wartości środowiska kulturowego oraz zabytkowych obiektów i ich udostępnienie,
- 3) wykorzystanie walorów położenia i powiązań z głównymi szlakami komunikacyjnymi dla wielofunkcyjnego rozwoju gminy i aktywizacji ich funkcji gospodarczych,
- 4) rozwój struktury funkcjonalno – przestrzennej i racjonalne wykorzystanie jej zasobów dla poprawy standardów i warunków zamieszkania, pracy i wypoczynku,
- 5) rozwój przestrzenny gminy w zakresie inwestycji mieszkaniowo – usługowych i produkcyjnych, związanych z obsługą mieszkańców,
- 6) wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich z koncentracją inwestycji przy ciągach komunikacyjnych,
- 7) aktywizacja gospodarcza i rozwój bazy produkcyjno – usługowej oraz przedsiębiorczości lokalnej na terenach gminy,
- 8) rozwój funkcji turystycznej,
- 9) rozwój sieci i urządzeń komunikacji głównych dróg tranzytowych oraz infrastruktury technicznej w tym zwłaszcza kanalizacji sanitarnej,
- 10) rozwój wyspecjalizowanych form produkcji rolniczej i przetwórstwa rolno – spożywczego.

4. Kierunki ochrony środowiska kulturowego oraz wytyczne do planów miejscowych.

4.1. Zasady ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego.

Występujące w gminie zasoby kulturowe obejmują: obiekty, zespoły zabytkowe i obszary cenne ze względu na wartości historyczne, architektoniczne, urbanistyczne i krajobrazowe, chronione, bądź

przeznaczone do ochrony, przeznaczane do ochrony i eksponowania w istniejących i przyszłych formach zagospodarowania przestrzeni gminy poprzez:

- 1) wpis do rejestru zabytków obiektów wraz z otoczeniem;
- 2) wpis do gminnej ewidencji zabytków – studium wskazuje zarówno obiekty znajdujące się na liście wojewódzkiej ewidencji zabytków, jak i proponowane do wpisu do gminnej ewidencji zabytków – [lista została zweryfikowana w kontekście materiałów z prac nad gminną ewidencją zabytków i wizji w terenie](#);
- 3) wyznaczenie terenów objętych strefą ochrony konserwatorskiej i określenie ich granic,
- 4) objęcie strefą ochrony terenów stanowisk archeologicznych,
- 5) wprowadzenie strefy ochrony ekspozycji w celu zachowania i podkreślenia wartościowych układów kompozycyjnych, osi i przedpoli widokowych itp.,
- 6) wprowadzenie zasady zrównoważonego rozwoju, w wyniku której nowoprojektowana zabudowa mieszkaniowa i usługowa rozwijana będzie przede wszystkim w sąsiedztwie istniejących terenów zurbanizowanych i zabudowanych, celem ochrony terenów obrzeżnych i otwartych,
- 7) ukierunkowanie zasad kształtowania struktury i formy nowych założeń urbanistyczno – architektonicznych oraz wytycznych kształtowania zabudowy ze względu na: specyfikę miejsca, ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego, wartości układu urbanistycznego oraz ochronę poszczególnych budowli i obiektów,
- 8) zachowanie ładu przestrzennego, przy maksymalnej lecz zrównoważonej koncentracji zabudowy, chroniąc tym samym wartościowe grunty rolne, leśne i tereny zielone,
- 9) ochronę naturalnych i historycznych form krajobrazowych, kształtowanie nowo powstających elementów zabudowy i nowego zagospodarowania terenów w harmonii z istniejącym krajobrazem naturalnym i kulturowym,
- 10) ustalenie wymaganych standardów dla zabudowy oraz zasad stosowania indywidualnych rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych pod warunkiem ich uzgodnienia w fazie koncepcji.

4.2. Obiekty wskazane do wpisu do rejestru zabytków.

Studium wskazuje proponowane do wpisu do rejestru zabytków:

- 1) założenie parkowe w Tworkowie,
- 2) założenie parkowe w Krzyżanowicach,
- 3) założenie parkowe Chałupkach,

Obiekty wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków [ujęte w pkt. 2.4. „Obiekty proponowane do wpisu do gminnej ewidencji zabytków”](#):

- 1) kamienny krzyż przy zbiegu ul. Tworkowskiej 24 i Kowalowej Bolesławiu z 1914 r. z figurą Matki Boskiej Bolesnej w niszy, fundacji Valentina i Marianny Watzlawik, inskrypcja w j. czeskim "TEN KRIZ UFUNDOVALI/RODICE JEHO/VALENTIN A MARJANNA WATZLAWIK",
- 2) kaplica kubaturowa przy ul. Głównej przy nr 46 w Krzyżanowicach z XIX w. z figurą NSPJ, kryta papą
- 3) kamienny krzyż boczna droga od ul. Głównej Owiszczu przy rozjeździe na Wydale w kierunku przejścia granicznego z XIX w. napis: "KLANIME SE TOBE/ PANE JEZISI KRISTE/DOBRORECIME TOBE/NEBOT SKRZE SWATY/KRIŽ SWET JSI WYKAUPIL/O MARIA! BEZ POSKWRNY POCETA/PROS ZA NAS, fundacji Franciszka i Marianny Lassak, wyk. S. Billik z Raciborza,
- 4) kamienny krzyż ul. Głównej naprzeciwko ulicy Sportowej Owiszczu z 1899 r., napis zakryty współczesną płytą, fundacji Karela i Mariki Bazar "J JSTEM CESTA A PRAWDA/ I ZIWOT ZADEN NEPRICHAZI/K (OCEN) JEN SKRZMNE SW JAN K XI W 6", wyk. Billik,
- 5) kaplica kubaturowa, Św. Jana Nepomucena przy ul. Wiejskiej Rudyszwałd o cechach neoklasycyzmu drewnianą figurą Św. Jana Nepomucena z XVIII/XIX w., odnowiona Zabełkowska 1, przesunięta przed II wojną światową,
- 6) kamienny krzyż ul. Zabełkowskiej 1, Wiejskiej (obok tablicy z nazwą miejscowości), Rudyszwałd,
- 7) krzyż pokutny, po obu stronach posiada wyrytą pionową linię, o wymiarach 90 x 72 x 20 cm, przeniesiony ze środka skrzyżowania 1,80 cm. 80 cm w ziemi 9-12/2 wł. Arnold Gonsior, Zabełkowska 1,
- 8) figura Św. Floriana przy kościele p.w. ŚŚ. Piotra i Pawła w Tworkowie z 1751 r.,
- 9) krzyż przy ul. Krzyżanowskiej 19 w Tworkowie fundacji Johana i Jahanny krzykalla JEŽELI BĘDĘ/PODWYŽSZON GDZIEMI?/POCIĄGNĘ WSZYSTKICH/DO SIEBIE/ JAN 12.32, przemalowany farbą emulsyjną, figurka Chrystusa wtórna,
- 10) krzyż kamienny przy kościele p.w. Piotra i Pawła od strony pd w Tworkowie z lat 60-tych XIX w. napis: PATRZCIE JAKA BOLEŚĆ MOJA/GRZESZNICY NIE KRZYŻUJCIE/MIĘ WIĘCEJ,
- 11) kamienna figura Św. Jana Nepomucena przy ul. Św. Jana 1/Długa Zabełków z ok. 1870 r. z ok. 1870 r. Fundacji Josef Kupka, Karol Studnicz, Karol Wolnik, Franciszek Czesła, Jan Kischka, Maciej Mokry, Ignacy Swoboda i inni parafianie; napis " ST. NEPOMUK ORA PRO NOBIS", przemalowany farbą olejną; wł. Pelagia Klon, Św. Jana 1,
- 12) kapliczka kubaturowa p.w. Św. Floriana przy ul. Zagumnie przy torze kolejowym Zabełków z 1870 r. "SANCTE FLORIAN ORA PRO NOBIS" z figurą św. Floriana (starsza), Matki Boskiej Fatimskiej reprodukcją NSPJ, chronić ze starodrzewem (kasztanowiec),
- 13) kamienny krzyż przy ul. Rymera 4, Zabełków ów. XIX - pocz. XX w.

Dla ww. obiektów proponowanych do wpisu do rejestru zabytków nieruchomych:

- 1) **Należy dążyć do działań mających na celu (nakazy do ustalenia w planie miejscowym):**

- a) zachowania i rewaloryzacji zabytkowego sposobu zagospodarowania terenu, w których winny dominować działania o charakterze konserwatorskim i rekompozycyjnym zmierzające do utrwalenia historycznie ukształtowanych walorów miejsca,
- b) zachowania lub odtworzenia historycznej kompozycji założeń zielonych z zaleceniem stosowania przy odtwarzaniu kompozycji roślinnych gatunków preferowanych w czasie powstania założenia lub w czasie jego generalnej przebudowy,
- c) przy rewaloryzacji założeń zieleni stosowania gatunków zgodnych z tendencjami doboru roślin z czasu powstania lub generalnej historycznej rekompozycji założenia,

2) Dopuszczenia do określenia w planie miejscowym:

- a) wprowadzenia nowych obiektów dostosowanych do historycznej kompozycji założenia, w zakresie lokalizacji, funkcji, skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni muru i otworów, zewnętrznych materiałów budowlanych, ilości i wysokości kondygnacji, wysokości kalenicy, kształtu dachu,
- b) sezonowej lokalizacji obiektów tymczasowych, np. ogródków piwnych, kawiarni, etc. w ramach założeń zieleni przypałacowej, lub obiektów związanych z organizacją wystaw tematycznych, dni pamięci, etc. na wszystkich terenach,

3) Nie należy dążyć do działań mających na celu (zakazy do ustalenia w planie miejscowym):

- a) stosowania w elementach zewnętrznych takich jak elewacje i zadaszenia, ogrodzenia, nawierzchnie współczesnych materiałów elewacyjnych niezgodnych z charakterem historycznej zabudowy – w szczególności elementów prefabrykowanych betonowych, sidingu, pokryć dachowych z blachy, papy i tym podobnych,
- b) lokalizacji reklam wielkoformatowych, za wyjątkiem sezonowych, tj. nie ekspozycyjnych przez czas dłuższy niż 6 miesięcy,
- c) lokalizacji obiektów uciążliwych lub sprzecznych kulturowo z charakterem zagospodarowania w obszarze i sąsiedztwie cmentarzy i kościołów, w obszarze 100 metrów od granic obszaru wpisanego decyzją do rejestru.

W sytuacji wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego, w zakresie ochrony obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2014.1446 j.t.).

4.3. Obiekty proponowane do objęcia gminną ewidencją zabytków.

Na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami należy utworzyć gminną ewidencję zabytków, dla której podstawą powinna być ewidencja zabytków nieruchomych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach. Studium wskazuje obiekty zalecane do wpisu do gminnej ewidencji zabytków (punkt 2.2. w części uwarunkowań) lub ochrony zapisami planu miejscowego. Lista ta nie jest

zamknięta, w trakcie tworzenia gminnej ewidencji zabytków i gminnego programu opieki nad zabytkami może ulegać zmianom, których uwzględnienie w planie miejscowym nie narusza zgodności ze studium.

Dla obiektów zalecanych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków lub ochrony zapisami planu miejscowego:

1) **należy dążyć do działań mających na celu (nakazy do ustalenia w planie miejscowym):**

- a) zachowania, konserwacji i ochrony, odtworzenia, utrzymania w dobrym stanie technicznym, utrzymania lub przywrócenia historycznej zewnętrznej i wewnętrznej formy, w szczególności zakres ochrony konserwatorskiej winien obejmować: bryłę, spadki dachów, detal architektoniczny i historyczną stolarkę, z możliwością jej wymiany na analogiczną,
- b) utrzymania funkcji zgodnej z historyczną, lub stanowiącej jej kontynuację,
- c) utrzymanie kolorystyki i detalu elewacji zgodnych ze stylem poszczególnych obiektów i regionalną tradycją,
- d) utrzymania zasadniczych elementów kompozycji założeń, osi widokowych, komunikacyjnych, form zieleni urządzonej w tym szpalerów drzew, [alei](#),
- e) utrzymania lokalizacji historycznych elementów małej architektury – krzyży, kaplic, etc. (wymienionych w wykazie w części uwarunkowania),
- f) stosowania, w szczególności w elementach zewnętrznych, takich jak elewacje, dachy, ogrodzenia, drogi, tradycyjnych materiałów budowlanych zgodnych z charakterem regionalnej zabudowy i stylem poszczególnych obiektów, [zwłaszcza materiały ceramiczne, tynki, drewno, kamień \(zakaz stosowania sidingów, blach trapezowych, blach falistych, dociepleń zewnętrznych, z zastrzeżeniem dopuszczenia pod warunkiem zachowania lub odtworzenia detali architektonicznych, okładzin z płytek gresowych\)](#),
- g) [lokowanie reklam, informacyjnych o usługach, w strefie parteru](#),
- h) w przypadku zdegradowanych, przebudowanych założeń dworsko – folwarcznych – utrzymania zasadniczych elementów kompozycji, kubatury obiektów, funkcji nawiązującej lub stanowiącej kontynuację historycznej.

2) **Dopuszcza się działania mające na celu (dopuszczenia do określenia w planie miejscowym):**

- a) likwidacje obiektu ze względu na zły stan techniczny i zagrożenie bezpieczeństwa - po wykonaniu wcześniejszej dokumentacji fotograficznej oraz inwentaryzacji, dokumentacja ta winna być dołączona do kart ewidencji gminnej - dokumentacja powinna zawierać rysunki rzutów wszystkich kondygnacji obiektu, wszystkich elewacji, więźby dachu, przynajmniej 2 przekroje, zdjęcia całej bryły obiektu, w miarę możliwości z czterech stron, zdjęcia elewacji, detalu architektonicznego zewnętrznego i wewnętrznego, opis konstrukcji, materiałów,
- b) realizacje nowych obiektów budowlanych a także wymiany zdekapitalizowanej historycznej zabudowy, z zachowaniem gabarytów i proporcji tradycyjnej zabudowy miejscowej, dostosowaniem w zakresie

- skali, bryły, podziałów architektonicznych, zewnętrznych materiałów budowlanych, ilości i wysokości kondygnacji, wysokości kalenicy,
- c) zmiany funkcji obiektów zabytkowych w sposób nie kolidujący kulturowo z funkcją historyczną (na przykład dopuszcza się zmianę budynku mieszkalnego na restaurację, muzeum, sklep) z zachowaniem zewnętrznej formy obiektu.
- 3) **Nie należy dążyć do działań mających na celu (zakazy do ustalenia w planie miejscowym):**
- a) przebudowy i rozbudowy zabudowy, z zastosowaniem widocznych w elewacji materiałów odmiennych od tradycyjnych,
 - b) przebudowy i rozbudowy obiektów w sposób zasadniczy i niezgodny z cechami stylowymi obiektu zmieniający ich wygląd zewnętrzny,
 - c) lokalizacji obiektów uciążliwych lub sprzecznych kulturowo z charakterem zagospodarowania w sąsiedztwie cmentarzy i miejsc pamięci.

4.4. Stefa „A” – ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Obejmuje obszar, na którym elementy dawnego układu przestrzennego zachowały się w stanie nienaruszalnym lub jedynie nieznacznie zniekształconym. Jest to obszar uznany za szczególnie ważny jako materialne dziedzictwo świadectwo historycznego. W strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej znajdują się obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków wraz z ich bezpośrednim otoczeniem. W strefie tej zakłada się nadrzędność wymagań konserwatorskich nad wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową.

Proponowany zakres przestrzenny:

- 1) założenie pałacowo – parkowe w Chałupkach (przy zabytkowym parku wpisanym do rejestru zabytków);
 - 2) założenie pałacowo – parkowe w Krzyżanowicach (przy zabytkowym pałacu wpisanym do rejestru zabytków), w granicach zachowanych historycznych założeń.
- 1) **należy dążyć do działań mających na celu (nakazy, ograniczenia do ustalenia w planie miejscowym):**
- a) zachowania historycznej struktury, w której dominują działania o charakterze konserwatorskim i rewaloryzacyjnym, zmierzające do utrwalenia historycznie ukształtowanych walorów obiektów i założeń urbanistycznych oraz jego funkcjonalnej i kompozycyjnej integracji z otoczeniem,
 - b) utrzymania obiektów historycznych w możliwie niezmienionym kształcie architektonicznym wraz z konserwacją substancji zabytkowej (z ewentualnym dopuszczeniem zmian formy i funkcji obiektów historycznych [zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami](#)),

- c) utrzymania lub odtworzenie historycznego układu przestrzennego – placów, kształtu i pokrycia dachów, kompozycji wnętrz urbanistycznych,
- d) zachowania i ochrona zieleni zabytkowej oraz układu przestrzennego parku;

2) **nie należy dążyć do działań mających na celu (zakazy, ograniczenia do ustalenia w planie miejscowym):**

- a) naruszania krajobrazowej kompozycji przestrzennej obszaru, lokalizacji funkcji uciążliwych,
- b) działania mogące powodować degradację walorów kulturowych, historycznych i krajobrazowych obszaru,
- c) wprowadzanie dysharmonizujących, zwłaszcza tymczasowych obiektów budowlanych, w szczególności kontenerów, przyczep i kiosków, przede wszystkim od strony przestrzeni publicznych,
- d) umieszczanie reklam wielkogabarytowych oraz o dużych płaszczyznach w jaskrawych barwach lub jaskrawego oświetlenia, poza sezonowymi aranżacjami,
- e) wprowadzanie ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych.

3) **Proponowany zakres działań:**

- a) bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich,
- b) zachowanie i ochrona zieleni zabytkowej, pozostałości starodrzewia , małej architektury oraz układu przestrzennego parku,
- c) zakaz naruszania krajobrazowej kompozycji przestrzennej obszaru,
- d) zakaz lokalizacji funkcji uciążliwych.

W granicach strefy „A” ustala się: zachowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków, wymienionych w punkcie 2.2. oraz obiektów posiadających szczególną wartość dla historii i kultury gminy proponowanych do objęcia ochroną indywidualną (ewidencja).

4.5. Stefa „B” – pośredniej ochrony konserwatorskiej.

W celu utrzymania, ochrony i zachowania pozostałych wartościowych obiektów zabytkowych wyznaczona została stefa pośredniej ochrony konserwatorskiej. Obejmuje ona obszary, w których elementy dawnego układu przetrwały w stosunkowo dobrym stanie (zaznaczone na mapie w skali 1:40 000).

Proponowany zakres przestrzenny:

- 1) centralne układy przestrzenne wsi Bieńkowice i Tworków;
- 2) zespół jednorodnej zabudowy w Chałupkach (ul. Powstańców) w granicach działek geodezyjnych;
- 3) założenia zieleni – cmentarze parafialne oraz obiekty sakralne – kościoły.

W granicach działek geodezyjnych w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej występuje:

- 1) w Rudyszwałdzie kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy;
- 2) w Zabelkowie kościół parafialny p.w. Świętej Jadwigi;

- 3) w Roszkowie kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca;
- 4) w Owsiszczech kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Jezusowego;
- 5) w Bolesławiu kościół parafialny p.w. Świętej Jadwigi.

Rejony wsi Bieńkowice i Tworków winny być wyznaczone na podstawie badań historyczno – archiwalnych w tym:

- 1) założenie parkowe w Tworkowie (przy ruinie zamku wpisanym do rejestru zabytków);
- 2) obiekty wpisane do ewidencji zabytków.

W zasięgu strefy „B” należy wprowadzić następujące zasady postępowania:

- 1) **należy dążyć do działań mających na celu** ([nakazy do ustalenia w planie miejscowym](#)):
 - a) utrzymania istniejących zasadniczych elementów układu urbanistycznego, historycznej sieci dróg, zachowania historycznego rozplanowania placów, parcelacji określonej historyczną zabudową, zabytkowej zabudowy, kompozycji zieleni, zwłaszcza parków i ogrodów przywillowych,
 - b) utrzymania linii ,typu i gabarytów zabudowy nawiązujących do historycznego układu zabudowy,
 - c) rewitalizacja istniejącej zabudowy zabytkowej oraz historycznych układów przestrzennych i elementów rozplanowania,
 - d) dostosowanie nowej, wymienianej i przebudowywanej zabudowy do historycznej kompozycji w odniesieniu do: linii zabudowy, wysokości, ilości i wysokości kondygnacji, wysokości kalenicy, sposobu kształtowania dachu, skali, proporcji otworów okiennych i drzwiowych do powierzchni ściany frontowej, z jednoczesnym nawiązaniem do lokalnej tradycji architektonicznej,
 - e) zachowanie, w miarę możliwości, podziału parcelacyjnego podkreślonego historyczną zabudową,
 - f) dążenia do dostosowania do kulturowego charakteru obszaru formy zewnętrznych elementów reklamowych i informacyjnych, jak szyldy, tablice informacyjne, neony, elementów małej architektury, zewnętrznego oświetlenia ulic i budynków,
 - g) dążenia do usunięcia lub odpowiedniej przebudowy obiektów dysharmonizujących,
 - h) dążenia do ujednolicenia i nadania stylistyki odpowiedniej dla kulturowego charakteru obszaru elementom oświetlenia ulic oraz elementom małej architektury i nawierzchni,
 - i) dążenia do odtwarzania historycznych kompozycji zieleni;
- 2) **nie należy dążyć do działań mających na celu** ([zakazy do ustalenia w planie miejscowym](#)):
 - a) działania mogących powodować degradację walorów kulturowych, historycznych i krajobrazowych obszaru,
 - b) wprowadzenia nowej zabudowy niezgodnej formą i gabarytami z istniejącą historyczną, dysharmonizującą historyczny krajobraz miasta,
 - c) wprowadzenia przy głównych ciągach komunikacyjnych prefabrykowanych obiektów tymczasowych, jak blaszane garaże, stragany, itp., zakłócających kompozycję wnętrza urbanistycznych,
 - d) umieszczanie wolnostojących reklam wielkogabarytowych.

W granicach strefy „B” ustala się: zachowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków, wymienionych w punkcie 2.2. oraz obiektów posiadających szczególną wartość dla historii i kultury gminy proponowanych do objęcia ochroną indywidualną (ewidencja).

4.6. Stefa „E” - ekspozycji (ochrona ekspozycji panoram).

Stefa ochrony ekspozycji (obiektów zabytkowych stanowiące pozytywne dominanty) Obejmuje obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o dużych wartościach kulturowych wskazanych do ochrony na mocy przepisów szczególnych lub prawem miejscowym. Wyznaczona graficznie na rysunku studium. (wyznaczona na mapie w skali 1:40 000).

W zasięgu strefy ochrony ekspozycji proponuje się ustalenia:

1) należy dążyć do działań mających na celu (fakultatywne opracowanie analityczne):

wykonanie analizy wpływu projektowanego obiektu, zalesień i zadrzewień na widoczność obiektu eksponowanego (kościół) od strony ciągów komunikacyjnych;

2) nie należy dążyć do działań mających na celu (ograniczenia do ustalenia w planie miejscowym):

- a) zabudowywania osi widokowych i przedpola kościołów,
- b) lokowania dodatkowych dominant..

4.7. Stefa „K” – ochrony krajobrazu.

Stefa ochrony Krajobrazu obejmuje obszar:

- a) doliny Odry i Psiny o dużym walorze krajobrazowym,
- b) „aleja Hajkowiec” w Tworkowie,
- c) „aleja Hroza” prowadząca z Tworkowa do Bieńkovic,
- d) „aleje Zamkową” w Tworkowie,
- e) „ aleja Lipowa” Nowa Wioska.

W zasięgu stref „K” należy wprowadzić następujące zasady postępowania:

1) należy dążyć do działań mających na celu (nakazy do ustalenia w planie miejscowym):

- a) ochronę walorów środowiska przyrodniczego, odtwarzanie i uzupełnianie zieleni śródpolnej, [z zastrzeżeniem lit. b i c,](#)
- b) dopuszczenie funkcji : z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, umożliwiających zachowanie szeregu naturalnych walorów środowiskowych i krajobrazowych doliny Odry,
- c) dopuszczenie funkcji : z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej,
- d) Ponadto: obiekty ruchome o walorach zabytkowych (kapliczki, krzyże, figury świętych);

2) nie należy dążyć do działań mających na celu (ograniczenia do ustalenia w planie miejscowym):

- a) działania mogące powodować degradację walorów kulturowych, historycznych i krajobrazowych obszaru,

- b) przekształcanie założenia w sposób zacierający historyczny układ kompozycyjny.

4.8. Zakres ochrony konserwatorskiej na terenach cmentarzy.

Zakres ochrony konserwatorskiej na cmentarzach obejmuje:

- 1) układ kompozycyjny(z układem alei),
- 2) zielen komponowaną (ochrona w ramach ogrodzenia układ drzewostanu),
- 3) krzyże, figury nagrobki z przed 1945r. [wskazane do wpisu do gminnej ewidencji zabytków](#) (wymienione w wykazie w części uwarunkowania).

Nie wymagają uzgodnienia nowe pochówki.

1) **należy dążyć do działań mających na celu** [\(nakazy do ustalenia w planie miejscowym\)](#):

- a) zachowanie, rewitalizacja i dążenie do odtworzenia:
 - historycznego układu alei i ścieżek,
 - historycznej kompozycji zieleni,
 - formy oraz (zalecane) funkcji obiektów architektury sakralnej związanych z założeniami zielonymi, w tym kaplic cmentarnych,
 - b) objęcie formami ochrony prawnej założeń kompozycyjnych o wartościach estetycznych, historycznych i kulturowych,
 - c) zachowanie na terenie dawnych cmentarzy, obiektów, w tym grobowców i kamiennych studni będących śladem po dawnym użytkowaniu,
 - d) ochrona i konserwacja pomników przyrody,
 - e) objęcie formami ochrony prawnej starodrzewu,
 - f) dążenie do ujednolicenia i nadania stylistyki odpowiedniej dla charakteru obszarów elementom oświetlenia, nawierzchniom oraz elementom małej architektury,
 - g) w przypadku wszystkich prac zakłócających równowagę przyrodniczą i walory krajobrazowe, zapewnienie kompensacji przyrodniczej, np. przez odtworzenie zniszczonych lub wprowadzenie nowych nasadzeń,
 - h) w przypadku rewitalizacji kompozycji zieleni stosowanie gatunków zgodnych z trendami panującymi w czasie powstania założenia zieleni lub jego generalnej przebudowy;
- 2) **nie należy dążyć do działań mających na celu** [\(ograniczenia do ustalenia w planie miejscowym\)](#):
- a) działania mogące powodować degradację walorów kulturowych, historycznych i krajobrazowych obszaru,
 - b) wprowadzanie do obiektów związanych z założeniami zielonymi, zwłaszcza dawnych kaplic cmentarnych, funkcji sprzecznych kulturowo z ich pierwotnym użytkowaniem,
 - c) przekształcanie założenia w sposób zacierający historyczny układ kompozycyjny.

4.9. Obiekty oraz zespoły, w tym przemysłowe o walorach zabytkowych.

W celu ochrony, utrzymania i zachowania układów oraz obiektów przemysłowych o wartościach zabytkowych wyznaczono obiekty:

- a) Młyn w Tworkowie – początek XX w. napędzany wodą w latach 1914 – 1927, czynny; obecne wyposażenie z lat 30 – tych,
- b) Budynek dawnego młyna w Bieńkowicach – koniec XIX w., spalony w 1971 r.;
- 1) **należy dążyć do działań mających na celu** (nakazy do ustalenia w planie miejscowym):
 - a) zachowanie i ochrona obiektu w tym wyposażenia technicznego,
 - b) modernizacja, tylko w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi,
 - c) zorganizowanie ekspozycji starego wyposażenia technicznego;
- 2) **nie należy dążyć do działań mających na celu** (zakazy do ustalenia w planie miejscowym):
 - a) działania mogących powodować degradację walorów obiektu,
 - b) umieszczanie wolnostojących reklam wielkogabarytowych.

4.10. Strefa „OW” – ochrony stanowisk archeologicznych.

1. Dla ochrony dziedzictwa archeologicznego zakłada się na terenie gminy zachowanie i ochronę wartościowych, rozpoznanych stanowisk archeologicznych, które podlegają ochronie konserwatorskiej. Ze względu na dużą ilość stanowisk proponuje się objąć teren całej gminy strefą „OW”, (ochrona do ustalenia w planie miejscowym). Niezależnie od ustaleń planu, w zakresie ochrony obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003.162.1568, ze zm.),
Dla obszarów objętych granicami opracowania planów miejscowych, na etapie prac planistycznych wskazana jest weryfikacja ustalonych wstępnie w studium: zasięgów obszarów objętych strefami ochrony konserwatorskiej oraz kwalifikacji obiektów zabytkowych przeznaczonych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków. Wprowadzone w wyniku weryfikacji zmiany zasięgów nie naruszają zgodności przyszłych planów z ustaleniami przedmiotowego Studium.

5. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz wytyczne do planów miejscowych.

5.1. Zasady zagospodarowania przestrzennego gminy.

1. W zmianie Studium zakłada się utrzymanie i rozwijanie następujących podstawowych funkcji gminy:
 - 1) usługowej o znaczeniu lokalnym dla potrzeb mieszkańców gminy,
 - 2) mieszkaniowej,
 - 3) rekreacyjno – sportowej,
 - 4) turystyczno – wypoczynkowej,

- 5) rolniczej,
 - 6) produkcyjno – usługowej i produkcyjnej.
2. Osiągnięcie założonego poziomu rozwoju gminy możliwe będzie poprzez uwarunkowanie działań w sferze gospodarki przestrzennej, co związane jest przede wszystkim z jakościowymi zmianami struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy. Zmiany te są następujące:
- 1) wyznaczenie w gminie obszarów dla lokalizacji pozarolniczej działalności inwestycyjnej, powodującej modernizację rolnictwa, a w szczególności:
 - zakładów produkcyjnych i przetwórczych,
 - drobnej wytwórczości,
 - obiektów i urządzeń związanych z obsługą gospodarczą i komunalną,
 - 2) ukształtowanie w gminie terenów otwartych i dążenie do zachowania ekologicznego systemu w/w terenów poprzez:
 - wyznaczanie obszaru rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączonej z zabudowy,
 - uwzględnienie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z przyjęcia racjonalnych rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, zapewniających warunki do zachowania szczególnie cennych zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego doliny Odry i Psiny.

6. Kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W zmianie Studium zakłada się:

- 1) ochronę gruntów najwyższych klas bonitacyjnych II i III. Gleby powyższych kategorii występują w dolinie Psiny między Tworkowem, Bolesławiem i Bieńkowicami oraz w dolinie Przykopy w Owsiszczech,
- 2) modernizację gospodarstw rolnych i przygotowanie ich do konkurencji na jednolitym rynku europejskim oraz dostosowanie wielkości gospodarstw i ich możliwości produkcyjnych do warunków ekonomicznych na zmieniających się rynkach zbytu,
- 3) powiększanie indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 4) upowszechnienie produkcji w małych gospodarstwach rolnych (warzywnictwo, szkółkarstwo, zielarstwo, ogrodnictwo ekologiczne itp.),
- 5) rozdysponowanie niewykorzystanych gruntów z zasobu Agencji Nieruchomości Rolnej poprzez dzierżawę, sprzedaż i przekazywanie nowym grupom producentów,
- 6) rozwijanie wyspecjalizowanej produkcji rolniczej w tym zwierzęcej oraz związanej z rynkiem biopaliw,
- 7) ograniczenie wielkości obsady w obiektach produkcji zwierzęcej zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakaz stosowania technologii bezściółkowej,

- 8) przeznaczenie niewykorzystanej do produkcji rolnej istniejącej zabudowy inwentarskiej i gospodarczej dla potrzeb nieuciążliwej produkcji, baz, składów,
- 9) **przeznaczenie dla obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych nowych terenów (w ramach terenów rolniczych),**
- 10) ograniczenie obsady w zabudowie zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

7. Kierunki kształtowania terenów leśnych.

1. Spośród zbiorowisk leśnych cenne w skali gminy są następujące obszary: lasy w dolinie Odry w rejonie Tworkowa i Zabełkowa oraz lasy w dolinie Przykopy między Owsiszczami i Bolesławiem.
2. W zmianie Studium zakłada się:
 - 1) ustalenie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki leśnej w planach urzędzeniowych,
 - 2) wprowadzenie dolesień na gruntach sąsiadujących z kompleksami leśnymi o niskiej klasie bonitacyjnej,
 - 3) zachowanie dotychczasowej lokalizacji istniejących osad leśnych oraz innych obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej,
 - 4) udostępnienie dla rekreacji i turystyki wyznaczonych do tego obszarów leśnych, w tym: wykorzystanie części dróg leśnych jako szlaków pieszych, rowerowych oraz wyznaczenie na terenach lasów zorganizowanych miejsc wypoczynku.

8. Kierunki rozwoju produkcji i usług.

1. Działalność produkcyjno – usługowa stanowi jedną z podstawowych funkcji rozwojowych gminy i rozwijana będzie przede wszystkim na terenie miejscowości położonych w głównych ciągach komunikacyjnych.
2. Dla rozbudowy terenów produkcyjno – usługowych i **produkcyjnych** zakłada się w zmianie Studium:
 - 1) zachowanie z możliwością rozbudowy istniejących zakładów produkcyjnych i usługowych;
 - 2) koncentrację lokalizacji zabudowy na wskazanych na rysunku zmiany studium terenach;
 - 3) dopuszczenie wprowadzenia funkcji mieszkaniowej towarzyszącej zabudowie produkcyjno – usługowej;
 - 4) pełne respektowanie przepisów sanitarno – epidemiologicznych dotyczących dopuszczalnych wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza, wód, gleby oraz hałasu;
 - 5) wprowadza się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w odrębnych przepisach. W przypadku obiektów

istniejących o przekroczonym dopuszczalnym poziomie hałasu, należy opracować program działań, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego.

9. Kierunki rozwoju obszarów dla lokalizacji pozarolniczej (zorganizowanej) działalności inwestycyjnej.

1. Wskazanie obszarów w sołectwie Bieńkowice i Tworków dla przedsiębiorstw w szczególności dla zaplecza i urządzeń towarzyszących eksploatacji kruszyw naturalnych żwiru ze złóż Krzyżanowice, Tworków Bieńkowice – Wschód, skojarzonej z projektowaną budową przeciwpowodziowego zbiornika Racibórz Dolny na rzece Odrze, woj. śląskie, przy linii kolejowej PKP (międzyregionalnej) relacji Kędzierzyn – Koźle – Racibórz – Chałupki – granica Państwa.
2. Wskazanie obszarów w sołectwach Roszków, Zabełków, Chałupki w sąsiedztwie drogi krajowej Nr 78 dla pozarolniczej (zorganizowanej) działalności inwestycyjnej jak: drobna wytwórczość, składy i bazy, magazyny, handel.
3. Wskazanie obszarów w sołectwach Tworków, Roszków, Rudyszwałd, Zabełków, w sąsiedztwie drogi krajowej Nr 45, dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, ponadto w sołectwie Roszków dla parku technologicznego, w rejonie linii kolejowej Nr 151 Kędzierzyn Koźle – Chałupki, dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (kontynuacja funkcji).

10. Kierunki rozwoju rekreacji i turystyki.

1. Działalność związana z potrzebami rozwoju różnorodnych form rekreacji i turystyki na terenie gminy stanowi jedną z jej podstawowych funkcji rozwojowych i będzie realizowana w sposób nie degradujący walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
2. W zmianie Studium zakłada się:
 - 1) wykorzystanie terenów dla turystyki weekendowej z wykorzystaniem akwenów wodnych;
 - 2) wykorzystanie istniejących rzek: Odry i Psiny na cele turystyki wodnej – spływy kajakowe;
 - 3) modernizację istniejącej oraz budowę nowych obiektów dla turystyki pobytowej, zlokalizowanej na terenach gminy;
 - 4) wzbogacenie oferty obiektów handlowych i gastronomicznych w miejscowościach położonych na trasach wędrówek pieszych, wodnych i samochodowych;
 - 5) rozwój turystyki rowerowej, konnej na obszarze całej gminy z wykorzystaniem szlaków i ścieżek turystycznych oraz poszerzonej oferty miejscowości położonych wzdłuż tych tras;
 - 6) utrzymanie ścieżek rowerowych w powiązaniu z siecią ścieżek rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym (w tym również transgranicznych);

- 7) realizacja funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej w granicy założenia parkowego w Tworkowie oraz utworzenie terenów wypoczynkowo – rekreacyjnych, obejmujących wyrobiska poźwirowe w rejonie „Łapacza” i Roszkowa;
- 8) wskazanie terenów położonych w obrębie projektowanego zbiornika suchego „Racibórz Dolny” oraz Polderu Buków dla funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnych, przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych.

11. Kierunki i sposoby zagospodarowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

1. Dla obszaru gminy ustala się sposoby zagospodarowania terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi zgodnie z ustaleniami, odrębnymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

Wyznacza się na terenie gminy obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w granicach określonych na rysunku zmiany Studium i oznaczonych symbolem ZZ (*w niniejszej zmianie studium zostały uwzględnione, dla rzeki Odry i rzeki Psiny, obszary szczególnego zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% – raz na 100 lat, w których zawierają się obszary szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 lat*).

2. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obejmujących tereny dolin rzek Odry i Psiny oraz potoku Bełk ustala się:
 - 1) utrzymanie i utrwalenie przeznaczenia podstawowego dla rolnictwa;
 - 2) zachowanie terenów *istniejącej* zabudowy w tym mieszkaniowej w dolinie rzeki Psiny i potoku Bełk oraz dolinie rzeki Odry (Łapacz), przy uwzględnieniu granicy realizowanego zbiornika Racibórz Dolny, zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego nr 1/2012 z dnia 26 listopada 2012r. o pozwoleniu na realizację inwestycji przeciwpowodziowej pn.: „Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder)”. W ramach kierunków zagospodarowania, dopuszczenie nowej zabudowy mieszkaniowej jako uzupełnienie istniejącej, w rejonie ul. Raciborskiej i Łąkowej w Bieńkowicach i dolinie rzeki Odry (Łapacz) oraz zabudowy usługowej (targowiska) w rejonie ul. Bogumińskiej w Chałupkach (zgodnie z ustaleniami studium – kierunki rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej), ponadto nowej zabudowy rolno – przemysłowej (na północ od gminnego składowiska odpadów komunalnych), w sołectwie Tworków, oraz przy ul. Odrzańskiej w sołectwie Bieńkowice, w sytuacji zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy, z zastrzeżeniem art.88l ust2 ustawy Prawo wodne (*dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów określonych w ust.1, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią*).
3. Zbiornik Racibórz Dolny mieści się w granicach województwa śląskiego na terenach należących do miasta Raciborza oraz gmin Krzyżanowice, Kornowac, Lubomia. Ogółem obiekt ten zajmie powierzchnię 2626 ha,

na której znajdować będzie się czasza zbiornika, obwałowania, kanał zrzutowy oraz obiekty melioracyjne regulujące stosunki wodne na przyległym terenie. Zbiornik Racibórz Dolny zajmuje tereny od mostu drogowego w Krzyżanowicach, aż za rozgałęzienie rzeki Odry na Odrę Miejską i Kanał Ulgi w Raciborzu. Na obszarze tym znajdują się użytki rolne, lasy, użytki kopalne oraz tereny po wysiedlonych wsiach Nieboczowy i Ligota Tworkowska.

4. Realizacja w/w inwestycji zapewni skuteczną ochronę przeciwpowodziową Doliny Odry na odcinku od Raciborza aż za Wrocław. Według przeprowadzonych obliczeń możliwe będzie zredukowanie przepływów katastrofalnych do wielkości, które przy współdziałaniu projektowanego zbiornika i istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej nie będą zagrażały aglomeracjom miejskim i zabudowaniom wiejskim poniżej tego obiektu. W niniejszym studium uwzględniono (w ramach ustaleń studium – kierunki rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej):

- granicę realizowanego zbiornika Racibórz Dolny, zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego nr 1/2012 z dnia 26 listopada 2012r. o pozwoleniu na realizację inwestycji przeciwpowodziowej pn :”Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder),
- obszar niezbędny do funkcjonowania zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze w stosunku do którego trwale ogranicza się sposób korzystania.

12. Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym dla terenów objętych zmianą Studium.

W celu ochrony komfortu życia mieszkańców, a także tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju funkcjonalnego w granicach opracowania wyznaczone zostają następujące kategorie terenów o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania:

Tereny zabudowy mieszkaniowej:

- 1) **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem funkcji usługowej;
- 2) **MNU/U** – tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowo – usługowej, alternatywne usługi;
- 3) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, z dopuszczeniem funkcji usługowej;
- 4) **Mr** – tereny zabudowy mieszkaniowej rekreacyjnej;
- 5) **RM** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych z dopuszczeniem funkcji usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, **RMe** – teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwie rolnym, hodowlanym, ogrodniczym, z dopuszczeniem funkcji usługowej, w szczególności w zakresie edukacji i turystyki.

Tereny zabudowy usługowej:

- 6) **U** – tereny zabudowy usługowej;
- 7) **US** – tereny sportu i rekreacji;

Tereny użytkowane rolniczo:

- 8) **R** – tereny rolnicze;
- 9) **RU** – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych i rybackich;

Tereny zabudowy przemysłowej i produkcyjnej:

- 10) **P** – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
- 11) **PE** – obszary i tereny przeznaczone dla eksploatacji powierzchniowej użytków kopalnych wraz z funkcjami obsługowymi i towarzyszącymi;

Teren parku technologicznego z możliwością realizacji usług sportowo – rekreacyjnych.

- 12) **PT** – teren parku technologicznego z możliwością realizacji usług sportowo – rekreacyjnych (na części lub całości terenu);

Tereny lasów:

- 13) **ZL** – tereny lasów;
- 14) **ZLd** – tereny dolesień;

Tereny zieleni:

- 15) **ZP** – Tereny zieleni urządzonej;

Tereny cmentarzy:

- 16) **ZC** – tereny cmentarzy;

Tereny wód powierzchniowych:

- 17) **Ws** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;

Tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi:

- 18) **ZZ** – tereny zagrożenia powodzią;

Tereny dróg publicznych:

- 19) tereny dróg krajowych;
- 20) tereny dróg wojewódzkich;
- 21) tereny dróg powiatowych;

Tereny zamknięte:

- 22) **Tz** – tereny zamknięte.

Tereny, na których dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

Tereny, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych, o mocy przekraczającej 100kW (z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne mieścić się będą w ramach ww. terenów).

1. Dla wskazanych powyżej kategorii terenów określa się zakres przeznaczenia terenów, główne kierunki zagospodarowania oraz warunki i standardy wykorzystywania terenów. Uzupełnieniem dla tych ustaleń są treści ustaleń dla wyznaczonych stref związanych z ochroną kulturową, ochroną krajobrazu, ochroną przyrodniczą oraz ustalenia dotyczące rehabilitacji zabudowy mieszkalnej, rewitalizacji zabudowy przemysłowej, a także programów aktywizacji.
2. **Dopuszcza się etapowanie, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w zakresie przeznaczania poszczególnych terenów dla określonych funkcji, wskazanych w części rysunkowej Ustalenia Studium - kierunki rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej (w niniejszej części tekstowej, w ramach kierunków i zasady zagospodarowania przestrzennego określonych jako kategorie terenów o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania).**

Tereny zabudowy mieszkaniowej:

1. **Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MNU), wyznaczone na rysunku Studium, ustala się:**
 - 1) **Główne funkcje:**
 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
 - 2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**
 - kształtowanie funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem funkcji usługowej, rzemieślniczej, z zachowaniem i możliwością rozwoju istniejących **oraz nowych** obiektów usługowych, rzemieślniczych,
 - lokalizacja towarzyszącej zabudowy gospodarczej (wolnostojące garaże, budynki gospodarcze).
 - 3) **Warunki i standardy wykorzystania terenu:**
 - modernizacja, rozbudowa, przebudowa i utrzymanie istniejących obiektów oraz budowa nowych obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej usługowej i rzemieślniczej,
 - aktywacja nowo wyznaczonego terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną zlokalizowanego w Krzyżanowicach przy ul. Tworowskiej nastąpi po uruchomieniu **w pierwszej kolejności układu dróg obsługującego teren,**
 - zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,
 - urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 30%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 50%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,5,
- wysokość zabudowy – nie więcej niż 12,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – 1 mieszkanie lub dom jednorodzinny – nie mniej niż 1 miejsce postojowe, w odniesieniu do usług – w dostosowaniu do rodzaju działalności usługowej.

2. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zbiorowej (MW), wyznaczone na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zamieszkania zbiorowego;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- kształtowanie funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego z dopuszczeniem funkcji usługowej i rzemieślniczej oraz zachowanie istniejących obiektów usługowych z możliwością ich rozwoju,
- obiekty i urządzenia usług komercyjnych, służące zaspokojeniu potrzeb mieszkańców,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy gospodarczej (wolnostojące garaże, budynki gospodarcze);

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- modernizacja, rozbudowa, przebudowa i utrzymanie istniejących obiektów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- uzupełnienie istniejącej zabudowy obiektami kubaturowymi przy zachowaniu gabarytu budynków oraz zasad kompozycji urbanistycznej,
- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna,
- dla działek nr: 488, 494, 496, 497, 498/2 tj. terenu byłej strażnicy w Chałupkach dopuszcza się wprowadzenie zabudowy jednorodzinnej.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 30%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 60%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 3,
- wysokość zabudowy – nie więcej niż 18,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – 1 mieszkanie – nie mniej niż 1 miejsce postojowe.

3. **Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, alternatywnie usługi (MNU/U), wyznaczone na rysunku Studium, ustala się:**

1) **Główne funkcje:**

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa usługowa (handlu, gastronomii, rzemiosła usługowego i produkcyjnego nieuciążliwego, w tym z zakresu obsługi komunikacji, za wyjątkiem stacji paliw);

2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**

- kształtowanie funkcji mieszkaniowej i usługowej,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy gospodarczej (wolnostojące garaże, budynki gospodarcze);

3) **Warunki i standardy wykorzystania terenu:**

- zapewnienie obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,
- urządzenia infrastruktury technicznej, komunikacja wewnętrzna,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – 25% (dla nowych działek wydzielanych dla ww. funkcji), maksymalna wysokość zabudowy nie więcej niż 15,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania w dostosowaniu do rodzaju usług.

4) **Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:**

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 15%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 60%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,8,
- wysokość zabudowy – nie więcej niż 12,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w dostosowaniu do rodzaju działalności usługowej.

4. **Dla terenów zabudowy mieszkaniowej rekreacyjnej (Mr), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:**

1) **Główne funkcje:**

- zabudowa mieszkaniowa rekreacyjna;

2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**

- kształtowanie obiektów służących wypoczynkowi indywidualnemu – celem uzupełnienia funkcji turystycznej,
- usługi związane z agroturystyką, małą gastronomią,
- wyklucza się lokalizację obiektów zabudowy rzemieślniczej i produkcyjnej;

3) **Warunki i standardy wykorzystania terenu:**

- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

5. Dla terenów zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (RM, RMe), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- kształtowanie zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem funkcji usługowej, rzemieślniczej i drobnej produkcji z zachowaniem i możliwością rozwoju istniejących oraz nowych obiektów usługowych, rzemieślniczych i produkcyjnych, w szczególności na terenie RMe funkcji usługowych z zakresu edukacji i turystyki,
- lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

3) Warunki i standardy zagospodarowania terenu:

- zachowanie istniejącej zabudowy z możliwością przebudowy i rozbudowy,
- możliwość zmiany przeznaczenia budynków mieszkalnych i gospodarczych odpowiednio na budynki jednorodzinne oraz usługowe z utrzymaniem dotychczasowych niezabudowanych (dopuszczalne przekształcanie zabudowy zagrodowej na zabudowę jednorodzinną),
- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 20%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 50%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,5,
- wysokość zabudowy (budynki) – nie więcej niż 12,00m, urządzenia i budowle rolnicze – nie więcej niż 20,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w dostosowaniu do rodzaju działalności gospodarczej.

Tereny zabudowy usługowej:

6. Dla terenów zabudowy usługowej (U), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- zabudowa usługowa;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- kształtowanie funkcji usługowej poprzez lokalizację i adaptację różnego typu usług komercyjnych: handlu, gastronomii, biur, usług różnych (w tym rzemiosła nieprodukcyjnego), usług administracji publicznej: bibliotek, żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i ponad podstawowych, lecznic, gabinetów lekarskich, usług ogólnospołecznych w tym: administracji samorządowej, gospodarczej, finansowej, straży pożarnej, komisariatu policji, usług kultury: kościołów, kapliczek, [usług sportu](#), [usług publicznych](#), terenów obsługi komunikacji i transportu, np.: parkingów, stacji paliw, garaży, terenów usług rzemieślniczych oraz zachowanie istniejących obiektów w tym mieszkalnych, produkcyjnych i usług rzemiosła wraz z możliwością ich rozbudowy;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- modernizacja, utrzymanie, rozbudowa i podniesienie standardów w/w obiektów,
- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- zapewnienie miejsc parkingowych liczonych wg wskaźnika określonego w przepisach odrębnych,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 10%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 90%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,8,
- wysokość zabudowy – nie więcej niż 18,00m,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w odniesieniu do rodzaju działalności usługowej.

7. Dla terenów sportu i rekreacji (US), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny sportu i rekreacji;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- kształtowanie funkcji usług sportu i rekreacji w tym: obiektów kubaturowych, obiektów i urządzeń otwartych, terenów sportowo – rekreacyjno – wypoczynkowych, np.: boisk otwartych, obiektów typu hale sportowe, amfiteatrów, basenów kąpielowych, lodowisk sezonowych, kortów tenisowych, torów do jazdy na wrotkach, stoków narciarskich, itp.,
- dopuszcza się lokalizację usług towarzyszących w tym: handlu i gastronomii związanej z główną funkcją oraz organizację imprez masowych;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- utrzymanie istniejących i realizacja nowych obiektów kubaturowych związanych z funkcją podstawową i uzupełniającą, lokalizacja obiektów tymczasowych okazjonalnych, towarzyszących lub związanych z funkcjami wypoczynkowymi i rekreacyjnymi (przy zachowaniu warunków technicznych związanych z ich lokalizacją i użytkowaniem),
- zapewnienie miejsc parkingowych liczonych wg wskaźnika określonego w przepisach odrębnych,
- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 20%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 80%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,6,
- wysokość budynków i budowli ustalana w projekcie miejscowego planu, wynikająca ze specyfiki obiektu sportowo – rekreacyjnego,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w dostosowaniu do rodzaju obiektu lub funkcji sportowo - rekreacyjnej.

Tereny użytkowane rolniczo:

8. Dla terenów rolniczych (R), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny rolnicze;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- utrzymanie i rozwój funkcji rolniczej w tym: upraw polowych, łąk i pastwisk, upraw sadowniczych, ogrodniczych wraz z występującą zielenią śródpolną, drogami, ścieżkami śródpolnymi, sezonowymi ciekami powierzchniowymi i punktowymi obiektami infrastruktury technicznej i obiektów ochrony p/powodziowej;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- użytkowanie obszarów rolniczych, przestrzeni produkcyjnej w sposób racjonalny z uwzględnieniem klasy bonitacyjnej gleb,
- funkcje produkcyjne przyjmuje się na zasadzie dotychczasowego przeznaczenia lub użytkowania terenów rolniczych,

- ochrona gruntów rolnych, poprzez wprowadzenie w planie miejscowym zakazu lokalizacji **budynków** w granicach terenów rolniczych należy dążyć do ochrony istniejącej zieleni wysokiej – leśnej i śródpolnej,
- ochrony istniejących okazów zieleni: pojedynczych, grup i alei,
- wprowadzenie nowej zieleni śródpolnej, jako ochrony przed erozją gleb,
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej z układu dróg wewnętrznych i śródpolnych,
- utrzymanie istniejących cieków o charakterze melioracyjnym z możliwością ich rozbudowy,
- utrzymanie istniejących cieków wodnych powierzchniowych.

9. Dla terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (RU), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- produkcja i obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- dopuszczenie lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jako towarzyszącej funkcji podstawowej;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.
- uciążliwość związana z działalnością prowadzoną na tym terenie należy ograniczać poprzez zastosowanie odpowiednich środków technicznych w celu ograniczenia obszaru uciążliwości.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 10%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 60%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,2,
- wysokość budynków nie więcej niż 15,00m, urządzenia i budowle dla obsługi i produkcji rolniczej nie więcej niż 30,00m.
- minimalna liczba miejsc do parkowania –w dostosowaniu do rodzaju działalności gospodarczej.

Tereny zabudowy przemysłowej i produkcyjnej:

10) Dla terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) **Główne funkcje:**

- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;

2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**

- funkcja produkcyjna – składy i magazyny w tym: przemysł lekki, spożywczy, budowlany, warsztaty i hale produkcyjne, tartaki wraz z funkcjami towarzyszącymi,
- modernizacja istniejącej zabudowy przemysłowej oraz wprowadzenie nowych obiektów produkcyjnych,
- dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych;

3) **Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:**

- zapewnienie miejsc parkingowych,
- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna,
- „uruchomienie”, poprzez przeznaczenie w planie miejscowym, terenów wyznaczonych w Studium dla funkcji produkcyjnej, składów i magazynów (kierunek), w szczególności dla działek nr: 15/2, 15/3, 15/4 zlokalizowanych w Tworkowie przy drodze krajowej nr 45 wraz z adaptacją zjazdu z drogi krajowej nr 45.

4) **Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:**

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 15%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 70%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,4,
- wysokość budynków i budowli – ustalana w projekcie miejscowego planu, wynikająca ze specyfiki obiektu produkcyjnego, składu, magazynu,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w dostosowaniu do rodzaju działalności gospodarczej.

Tereny eksploatacji powierzchniowej

11) Dla obszarów i terenów przeznaczonych dla eksploatacji powierzchniowej użytków kopalnych wraz z funkcjami obsługowymi i towarzyszącymi (PE), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- eksploatacja powierzchniowych użytków kopalnych wraz z funkcjami obsługowymi i towarzyszącymi;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- przeznaczenie terenu na cele eksploatacji kopaliny pospolitej wraz z zakładem przeróbczym, obiektami i urządzeniami towarzyszącymi;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

Teren parku technologicznego

12) Dla parku technologicznego, z możliwością realizacji usług sportowo – rekreacyjnych, na części lub całości terenu (PT), wyznaczonego na rysunku studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- usługi naukowe, naukowo – technologiczne, badawcze,
- rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- usługi sportowo – rekreacyjne;

2) Główne kierunki zagospodarowania:

- kształtowanie usług, w szczególności w zakresie doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii,
- działalność małych i średnich przedsiębiorstw,
- usługi sportowo – rekreacyjne, w szczególności w formie parku wodnego;

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,
- urządzenia i sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacja wewnętrzna.

4) Wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów objętych zmianą studium:

- wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej – nie mniej niż 15%,
- wskaźnik powierzchni zabudowy w odniesieniu do działki budowlanej – nie więcej niż 70%,
- maksymalna intensywność zabudowy (jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej) – 1,4,
- wysokość budynków i budowli ustalana w projekcie miejscowego planu, wynikająca ze specyfiki obiektu usługowego lub produkcyjnego lub obiektu sportowo – rekreacyjnego,
- minimalna liczba miejsc do parkowania – w dostosowaniu do rodzaju działalności usługowej.

Tereny lasów:

13) Dla terenów lasów (ZL), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny lasów;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- zagospodarowanie lasów zgodnie z ich ochronnymi funkcjami na podstawie planów urządzenia lasów,
- urządzenie lasów jako terenów rekreacyjnych w zakresie nie kolidującym z zasadami gospodarki leśnej, nie zagrażającym walorom przyrodniczym,
- zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną zgodnie z przepisami ustalonymi dla tych terenów oraz planami ochrony,
- objęcie ochroną prawną lasów o najwyższych walorach.

14) Dla terenów dolesień (ZLd), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny zalesień;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- tereny przewidziane do zalesień stanowiące o uzupełnieniu [obszarów](#) istniejących lasów.

Tereny zieleni:

15) Dla terenów zieleni urządzonej (ZP), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

1) Główne funkcje:

- tereny zieleni urządzonej;

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- ogólnodostępne tereny otwarte, wyposażone w ciągi spacerowe, ciągi pieszo – jezdne, place, boiska, ścieżki rowerowe, terenowe urządzenia sportu i rekreacji (place zabaw), ciek i zbiorniki wodne,
- dopuszcza się wprowadzenie usług gastronomii, handlu i usług hotelarskich z wykorzystaniem istniejącej zabudowy,
- zachowanie istniejącej zabudowy usługowej z możliwością przebudowy i rozbudowy przy uwzględnieniu warunków działań rewaloryzacyjnych dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków;

3) Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:

- kształtowanie systemu zieleni publicznej w oparciu o istniejące zasoby przyrodnicze,

- urządzenie terenów zieleni jako przestrzeni publicznych o wysokich walorach estetycznych, przyrodniczych, funkcjonalnych i krajobrazowych,
- zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną, zgodnie z ustalonymi dla nich przepisami oraz planami ochrony,
- objęcie ochroną prawną terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- rolnicze użytkowanie zespołów łąkowych i terenów rolnych pełniących jednocześnie funkcję zieleni publicznej,
- kształtowanie łączności przestrzennej ciągów pieszych i rowerowych,
- kształtowanie zespołów rekreacji nadwodnej,
- zróżnicowanie wyposażenia terenu w urządzenia parkowe (ścieżki, place, obiekty rekreacyjne) oraz urządzenia niezbędnej infrastruktury technicznej.

Tereny cmentarzy:

16) Dla terenów cmentarzy (ZC), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

- 1) **Główne funkcje:**
 - tereny cmentarzy,
 - miejsca pochówku zmarłych;
- 2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**
 - utrzymanie funkcji cmentarzy;
- 3) **Warunki i standardy zagospodarowania przestrzennego:**
 - w granicach terenu zapewnienie miejsc postojowych,
 - usytuowanie urządzeń dla krótkotrwałego gromadzenia odpadów.

Tereny wód powierzchniowych:

17) Dla terenów wód powierzchniowych, śródlądowych (Ws), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

- 1) **Główne funkcje:**
 - tereny wód powierzchniowych, cieków i zbiorników wodnych;
- 2) **Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:**
 - ochrona istniejących cieków wodnych wraz z otaczającą zielenią,
 - lokalizacja urządzeń sportu i rekreacji bez obiektów kubaturowych za wyjątkiem obiektów, których lokalizację dopuścił zarządca rzeki Odra,

- wprowadzenie nowych ciągów zadrzewień jak otulina cieku wodnego w odległości minimum 30 m od linii brzegowej,
- zakaz prowadzenia wszelkich działań grożących degradacją cieków wodnych, za wyjątkiem działań ratowniczych.

Tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych:

18) Dla terenów **szczególnego** zagrożenia powodzią (ZZ), wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

- utrzymanie i utrwalenie przeznaczenia podstawowego dla rolnictwa, oraz realizacja usług sportu i rekreacji, zgodnie z przeznaczeniem podstawowym; tereny usług bez zabudowy kubaturowej,
- zakaz zabudowy, za wyjątkiem drobnych obiektów sezonowych: gastronomii i handlu, pod warunkiem uwzględnienia ryzyka zalania, *z dopuszczeniem, w ramach kierunków zagospodarowania, usług handlu (targowiska) przy ul. Bogumińskiej w Chałupkach w sytuacji zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy, z zastrzeżeniem art. 88l. ust.2 Prawo wodne (dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji. zwolnić od zakazów określonych w ust.1, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią).*
- zachowanie terenów zabudowy w tym mieszkaniowej w dolinie rzeki Psiny wskazanych ustaleniami Studium z zastrzeżeniem *dopuszczenia, w ramach kierunków zagospodarowania, nowej zabudowy jako uzupełnienie istniejącej, w rejonie ul. Raciborskiej i Łąkowej w Bieńkowicach oraz dolinie rzeki Odry (Łapacz), ponadto dopuszczenia zabudowy rolno – przemysłowej (na północ od gminnego składowiska odpadów komunalnych), w sołectwie Tworków, oraz w rejonie ul. Odrzańskiej w sołectwie Bieńkowice, w sytuacji zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy, zastrzeżeniem art. 88l. ust.2 Prawo wodne (dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji. zwolnić od zakazów określonych w ust.1, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią) oraz w stosunku do zabudowy w dolinie rzeki Odry (Łapacz) przy uwzględnieniu granicy realizowanego zbiornika Racibórz Dolny, zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego nr 1/2012 z dnia 26 listopada 2012r. o pozwoleniu na realizację inwestycji przeciwpowodziowej pn: "Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim (polder)".*
- dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy wraz z możliwością wykonywania remontów oraz podwyższenia standardów pod warunkiem uzyskania pozwoleń wymaganych przepisami odrębnymi, z zastrzeżeniem *granicy realizowanego zbiornika Racibórz Dolny.*

17.A. Dla terenów osuwania się mas ziemnych, wyznaczonych na rysunku Studium, ustala się:

- niezwłoczne podjęcie prac inżynierskich mających na celu zabezpieczenie szkód oraz stabilizację i odwodnienie zbocza aktywnego osuwiska nr 5/Ky w Krzyżanowicach. Osuwanie się jego kolumium powoduje zasypywanie podwórza położonego niżej gospodarstwa i zagraża dostępowi do posesji znajdującej się przed jego czołem oraz położonym na niej budynkom,
- ograniczenie zabudowy, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowo – usługowej na północny – wschód od zwartej zabudowy wsi Owsiszczce (teren zagrożony ruchami masowymi), z zastrzeżeniem, w szczególności wyprzedzających badań geologiczno – inżynierskich (przesądzających o możliwości realizacji ww. zabudowy).

Tereny dróg publicznych:

18. Kierunki rozwoju komunikacji.

- 1) w zmianie Studium uwzględnia się następujące kategorie dróg publicznych:
 - tereny dróg krajowych,
 - tereny dróg wojewódzkich,
 - tereny dróg powiatowych;
- 2) w zakresie systemu komunikacyjnego w zmianie Studium uwzględnia się utrzymanie i modernizację następujących dróg:
 - droga krajowa Nr 45,
 - drogi krajowej Nr 45a,
 - droga krajowa Nr 78,
 - drogi krajowej Nr 78a,
 - budowa obwodnicy dla Krzyżanowic oraz miejscowości Roszków,
 - utrzymanie i modernizacja nawierzchni dróg powiatowych,
 - utrzymanie, modernizacja i budowa dróg gminnych, które stanowią ważny element w kołowej komunikacji wewnętrznej, ułatwiają połączenie pomiędzy wsiami oraz stanowią równocześnie trasy transportu produktów rolnych;
- 3) w planach inwestycyjnych na najbliższe lata wymagane jest podjęcie działań związanych z modernizacją inwestycyjnego układu drogowego gminy w zakresie dostosowania jego parametrów techniczno – użytkowych takich jak: szerokość pasa drogowego, szerokość jezdni, jakość nawierzchni jezdni, budowa zatok autobusowych, przy drogach krajowych, z wykorzystaniem środków pomocowych z Unii Europejskiej;
- 4) należy uwzględnić przebieg dróg krajowych Nr 45, 45a, 78, 78a, ich klasę oraz parametry techniczne;

- 5) należy dążyć, aby obsługa komunikacyjna terenów graniczących z drogami krajowymi Nr 45, 45a i 78, 78a była zapewniona od strony istniejącego układu drogowego lokalnego, z zastrzeżeniem dopuszczenia, zgodnie z przepisami odrębnymi, skrzyżowań, zjazdów publicznych dla terenów zabudowy przemysłowej i produkcyjnej w rejonie Roszkowa oraz zespołu zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Nowej w Tworkowie.
- 6) projektowana nowa zabudowa w stosunku do przebiegu drogi krajowej nr 45, 78 winna być zlokalizowana w odległości min. 10,0 m od krawędzi jezdni, przy czym budynki przeznaczone na stały pobyt ludzi (np.: budynki mieszkalne, przedszkola, szpitale itp.) należy lokalizować w odległości min. 30,0 m od krawędzi jezdni;
- 7) nie należy projektować terenów zabudowy w obszarze położonym w rejonie oddziaływania skrzyżowania;
- 8) rozwój zaplecza komunikacji drogowej:
 - modernizacja dworca i przystanków autobusowych,
 - budowa zatok autobusowych,
 - budowa stacji benzynowych w ciągu drogi krajowej nr 45,
 - budowa i uporządkowanie parkingów w rejonie usług dla rekreacji i wypoczynku oraz przy cmentarzach.

Tereny zamknięte:

19. Dla terenów zamkniętych (Tz), wyznaczonych na rysunku Studium ustala się:

Główne funkcje: tereny kolejowe, z dopuszczeniem komunikacji i infrastruktury technicznej, a także zmiany przeznaczenia obiektów kubaturowych, w szczególności na działkach na których usytuowane są budynki dworców kolejowych w Chałupkach i Tworkowie, dopuszczenie funkcji usługowej.

13. Zaopatrzenie w wodę.

1. Gmina Krzyżanowice jest w pełni wyposażona w system dystrybucji wody. Z sieci wodociągowej korzysta około 98% mieszkańców gminy. Gmina Krzyżanowice jest zasilana z własnych ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Borucinie oraz Rudyszwałdzie. Sieć rozdzielcza wykonana w systemie pierścieniowo – rozgałęźnym połączona jest z ujęciem wody w Borucinie, które stanowi ujęcie rezerwę dla miasta Raciborza. Istniejące ujęcia są spięte ze sobą, co zwiększa bezpieczeństwo zasilania w wodę dla całej gminy. Rurociągi rozprowadzające wykonane są wg nowej technologii z PCV, gwarantującej dużą ich żywotność. Sieć posiada zbiorniki z przepompowni oraz stację uzdatniania wód.

2. Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - utrzymanie i modernizację istniejącej sieci wodociągowej (w tym modernizacja) wraz z urządzeniami,
 - uzupełnienie istniejących sieci wodociągowych dla terenów, na których ustalenia zmiany Studium wprowadzają nową zabudowę,
 - wprowadzenie uzupełniających sieci wodociągowych w liniach rozgraniczających dróg,
 - wymiana wodociągu w Bieńkowicach na PCV, PE – (gmina Krzyżanowice),
 - budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy,
 - [dopuszczenie alternatywnego źródła zaopatrzenia w wodę.](#)

14. System odprowadzania i oczyszczania ścieków.

W ramach odprowadzenia i oczyszczania ścieków komunalnych oraz przesyłania ścieków deszczowych, ustala się:

- 1) utrzymanie i modernizację oraz rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji rozdzielczej (deszczowej);
- 2) [budowa kanalizacji dla obszaru gminy Krzyżanowice i odprowadzenie ścieków sanitarnych poprzez system grawitacyjno – tłoczny i pompowni ścieków do oczyszczalni ścieków przewidzianych do realizacji na terenie gminy Krzyżanowice: oczyszczalni w części południowej gminy \(na terenie jednego z sołectw: Zabełków, Rudyszwałd, Chałupki\) oraz oczyszczalni \(co najmniej jednej\) w części północnej gminy \(na terenie jednego z sołectw Krzyżanowice, Tworków, Bieńkowice, Owsiszcze\). Dopuszcza się również oczyszczanie ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach ścieków i oczyszczanie ścieków bytowych i technologicznych w oczyszczalniach sytuowanych w ramach lokalizowanych funkcji usługowych i przemysłowych \(„lokalne oczyszczalnie ścieków”\). W sytuacji zrealizowania jednego z rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków \(dla obszaru gminy lub części gminy\), dopuszcza się utrzymanie „lokalnych oczyszczalni ścieków”, jak również przydomowych oczyszczalni ścieków \(w kontekście racjonalności i opłacalności prowadzenia przewodów i urządzeń w ramach przyjętego rozwiązania\);](#)
- 3) przesyłanie ścieków deszczowych do rzeki Odry i Psiny z zastrzeżeniem zainstalowania urządzeń oczyszczających.

15. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

1. Obszar gminy Krzyżanowice zasilany jest w energię elektryczną z GPZ Racibórz - [Studzienna 110/15](#) liniami napowietrznymi i kablowymi o średnim napięciu 15kV, za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/04 kV.
2. Zmiana Studium zakłada:

- 1) utrzymanie, modernizację istniejących przebiegów sieci elektroenergetycznych średniego napięcia, w tym stopniową wymianę napowietrznych linii 15kV na linie kablowe w obszarach silnie zurbanizowanych;
- 2) rozbudowę rozdzielczych sieci elektroenergetycznych wraz z urządzeniami;
- 3) budowę nowych obiektów elektroenergetycznych w zależności od potrzeb dla terenów których ustalenia zmiany Studium wprowadzają nową zabudowę;
- 4) prowadzenie uzupełniającej sieci elektroenergetycznej w liniach rozgraniczających dróg;
- 5) dopuszcza się przebudowę istniejących rozdzielczych sieci elektroenergetycznych w przypadku zaistnienia kolizji z nowo projektowanymi obiektami;
- 6) przewiduje się rozwój energii odnawialnych, w tym zwłaszcza produkcji biomasy i jej gospodarczego wykorzystania dla celów energetycznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepłych, fotowoltaiki (mikro instalacje fotowoltaiczne, małe instalacje fotowoltaiczne o mocy nie przekraczającej 100kW), z zastrzeżeniem pkt. 7.
- 7) w zakresie lokalizacji energetyki wiatrowej, ustala się: zakaz lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej, za wyjątkiem dopuszczenia lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej na terenie wskazanym pod wiatraki prądotwórcze w południowo – zachodniej części gminy, wskazanym na planszy nr 1 (Ustalenia Studium - kierunki rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej);
- 8) dla terenu, o którym mowa w pkt.7 obowiązuje:
 - a) zakaz lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej w odległości mniejszej niż 500 m od granicy terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej wsi i funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnych,
 - b) zakaz lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej w odległości mniejszej niż 200 m od granicy terenów produkcji zwierzęcej,
 - c) zachowanie wymogów w zakresie hałasu emitowanego do środowiska na granicy obszarów chronionych, w szczególności osadniczego i innych funkcji związanych ze stałym lub czasowym pobytem ludzi,
 - d) zachowanie wymogów w zakresie hałasu emitowanego do środowiska na granicy terenów produkcji gospodarki zwierzęcej,
 - e) każdorazowo w sytuacji prowadzenia wysokości 50 m nad poziomem terenu dokonanie uzgodnienia z Dowództwem Sił Powietrznych.

16. Zaopatrzenie w gaz.

1. Gmina Krzyżanowice jest w pełni zgazyfikowana gazem ziemnym wysokoprężnym, zasilana jest z gazociągu wysokoprężnego Ø 250mm relacji Świerklany – Racibórz – Opole, będącego obwodnicą

Raciborza od strony południowej. Gmina jest obsługiwana przez dwie stacje redukcyjno – pomiarowe pierwszego stopnia (SRP I) zlokalizowane w rejonie Bolesławia oraz Owsiszczy.

Sieć rozdzielcza wraz z przyłączami do budynków została wykonana w technologii PE jako średnioprężna. Gmina jest w pełni wyposażona w system zaopatrzenia w gaz przewodowy. Dla poprawy jakości życia mieszkańców konieczne są działania mające na celu pełne pokrycie zaopatrzenia w gaz.

2. Kierunki rozwoju zaopatrzenia w gaz obejmują:

- 1) rozbudowę, modernizację oraz remonty sieci gazowej,
- 2) rozszerzenie dotychczasowego zasięgu obsługi i systemu zaopatrzenia w gaz dla istniejącej i nowej zabudowy.

17. Kierunki rozwoju w zakresie gospodarki odpadami.

1. Gminne składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane jest w sołectwie Tworków wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi. [Na dzień uchwalenia niniejszej zmiany studium, zebrane odpady komunalne niesegregowane deponowane są w ramach instalacji regionalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.](#) Zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach, wszelkie działania z zakresu gospodarki odpadami powinny zmierzać do:

- 1) zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 2) zapewnienia zgodnego z zasadami ochrony środowiska, odzysku surowców wtórnych.

2. Kierunki rozwoju gospodarki odpadami obejmują:

- 1) realizację programu edukacji ekologicznej;
- 2) rozwijanie i wspieranie form utylizacji;
- 3) bieżącą likwidację dzikich wysypisk;
- 4) rozwój i wspieranie selektywnej zbiórki odpadów na terenie całej gminy.

18. Kierunki rozwoju w zakresie telekomunikacji.

1. Istniejący system telekomunikacyjny działający na terenie gminy Krzyżanowice to Telekomunikacja Polska S.A. Obecnie telefon stacjonarny posiada 97% gospodarstw domowych, co odpowiada liczbie 2 537 numerów. Dla zapewnienia poprawy warunków funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej zakłada się kontynuację rozwoju telekomunikacji przewodowej, która spowoduje dalszy wzrost abonentów na terenie gminy.

2. Studium ustala utrzymanie istniejącej sieci telekomunikacyjnej z możliwością jej przebudowy i modernizacji. Dla poprawy jakości życia mieszkańców konieczne będą działania mające na celu:

- 1) rozbudowę centrali telefonicznej oraz sieci abonenckiej z dopuszczeniem nowych operatorów;
 - 2) pełne pokrycie zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne dla mieszkańców gminy;
 - 3) ułożenie sieci telefonicznej na terenach istniejącej i projektowanej zabudowy w liniach rozgraniczających ulic;
 - 4) dopuszcza się budowę sieci telekomunikacyjnej nowych operatorów oraz stacji bazowych telefonii komórkowej;
 - 5) sytuowanie na wieży nadawczo – odbiorczych anten sektorowych oraz anten radiolinii, zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie, w szczególności tak, aby obszar występowania generowanych przez w/w układ antenowych pól elektromagnetycznych, będących źródłem elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego o wartościach przekraczających graniczną wartość dopuszczalną wynoszącą $0,1 \text{ W/m}^2$, znajdował się w miejscach niedostępnych dla ludzi (minimum na wysokości 60 m ponad poziomem terenu);
 - 6) każdorazowo, bezpośrednio po uruchomieniu stacji bazowej, obowiązek wykonania pomiarów kontrolnych pól elektromagnetycznych wytwarzanych przez układy antenowe, będące w eksploatacji (w aspekcie zachowania dopuszczalnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego);
 - 7) wprowadzenie nowoczesnych systemów transportowych i sygnalizacyjnych, a także zarządzanie i administrowanie sieciami. Nowe rozwiązania w dziedzinie dostępu abonenta do sieci telekomunikacyjnej zwiększą szerokość pasma przesyłanego sygnału i wykorzystają wszystkie znane media transmisyjne, począwszy od kabli miedzianych, poprzez łącza światłowodowe, na transmisji radiowej kończąc.
3. Dla obszarów objętych obowiązkiem opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na etapie prac planistycznych wskazana jest weryfikacja ustalonych wstępnie w Studium zasięgów obszarów zainwestowanych. Wprowadzone w wyniku weryfikacji zmiany zasięgów nie naruszają zgodności przyszłych planów z ustaleniami przedmiotowego Studium.

19. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

1. Tereny objęte zmianą studium nie leżą w obszarach, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

20. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

1. Nastąpi budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Kędzierzyn Hat (Czechy), w ramach specustawy „terminalowej” tj. ustawy z dnia 30 maja 2014r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z dnia 9 lipca 2014r. poz. 906). Jest to gazociąg o znaczeniu ponadlokalnym, strategiczny, stanowił będzie interkonektor łączący systemy przesyłowe państw UE w ramach korytarza Północ – Południe tj. gazociągi pomiędzy terminalami LNG w Świnoujściu i na wyspie Krk w Chorwacji. Koncepcja zrealizowana przez BSiPG dla Operatora Gazów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach, zakładała budowę tłoczni w Kędzierzynie, Stacji Pomiarowej Gaz – transgranicznej w Owsiszczech i przebieg gazociągu Kędzierzyn – Hat przez gminę Krzyżanowice w dwóch wariantach. Został wybrany wariant pierwszy – zachodni. W związku z toczącymi się pracami projektowymi i faktem, że ww. gazociąg ma zostać wybudowany w ramach ww. specustawy „terminalowej” nie wskazano jego przebiegu w części rysunkowej – Ustalenia Studium - kierunki rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej (uwzględniono w aspekcie dokonywanych zmian).

21. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym, obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a także rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznych.

1. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości:
na terenach objętych zmianą studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.
2. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².
 - 1) tereny, objęte zmianą studium przeznaczone na obiekty produkcyjne, składy i magazyny wyznacza się jako obszary, na których mogą być lokalizowane wielkopowierzchniowe obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² i oznacza w części rysunkowej (ustalenia – studium – kierunki rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej – plansza nr 1);
 - 2) zaleca się ustalenie, w m.p.z.p., rodzaju zabudowy, warunków kształtowania form zabudowy, wysokości zabudowy, w tym nie większą niż 1 kondygnacja, oraz zespołów zieleni i ograniczeń zagospodarowania terenów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

3. Obszary przestrzeni publicznych (do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego):
- 1) na terenach objętych zmianą studium do obszarów przestrzeni publicznych zalicza się teren publicznych usług sportu i rekreacji w sołectwie Krzyżanowice;
 - 2) przyjmuje się zasady zagospodarowania terenu będącego obszarem przestrzeni publicznej:
 - a) ustala się ogólną dostępność do przestrzeni publicznej, w tym dla osób niepełnosprawnych,
 - b) dopuszcza się grodzenie terenu,
 - c) obiekty budowlane zlokalizowane na terenie przestrzeni publicznej dopuszcza się w całości lub części jako ogólnie dostępne,
 - d) obiekty i elementy infrastruktury technicznej zlokalizowane na terenie przestrzeni publicznej ustala się jako ogólnie niedostępne;
 - 3) dopuszcza się wyznaczanie innych obszarów przestrzeni publicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
4. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze:
- na terenach objętych zmianą studium – tereny dla zabudowy (nierolniczej), wskazane w terenach rolniczych o klasach bonitacyjnych I÷III, w szczególności tereny przeznaczone dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów w sołectwach: Tworków, Roszków, Zabelków, teren przeznaczony dla zabudowy usługowej w sołectwie Zabelków.

Decyzje Rady Gminy Krzyżanowice w zakresie podejmowania planów miejscowych (poprzez przyjęcie stosownych uchwał), mogą dotyczyć całego obszaru gminy albo jej fragmentu.

22. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Utrzymuje się kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej ustalone w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice (Uchwała Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice), z zastrzeżeniem uwzględnienia zakresu przedmiotowego niniejszej zmiany studium – wskazanych terenów dla zabudowy, wymagających uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na cele nierolnicze, jak również uwzględnienia terenów obsługi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich wskazanych w terenach rolnych.

23. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych.

- 1) przez gminę Krzyżanowice przepływa rzeka Odra i rzeka Psina, które posiadają obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w granicach wyznaczonych w części rysunkowej studium (w ramach uwarunkowań „Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe” oraz ustaleń studium

„Kierunki rozwoju infrastruktury funkcjonalno – przestrzennej tekst jednolity”) – obszary o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 1% - raz na 100 lat. (obszary zostały wyznaczone na podstawie map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej – po sprawdzeniu i weryfikacji kompletności, opublikowane na Hydroportalu 15.04.2015r. – mapy w formie cyfrowej zostały przekazane jednostkom administracji publicznej do stosowania, zgodnie z art.88f ust. 3 i 4.). Na obszarach, o których mowa w ust.1 obowiązują zakazy wynikające z art.88l ust.1 ustawy Prawo wodne, zgodnie z ust.2 dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji. zwolnić od zakazów określonych w ust.1, jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią. Tereny objęte zmianą studium położone są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, z zastrzeżeniem dopuszczenia funkcji targowiska w rejonie przejścia granicznego (ul. Bogumińska) w Chałupkach;

- 2) na terenach objętych zmianą studium nie występują warunki do tworzenia się osuwisk;
- 3) na terenach objętych zmianą studium nie występuje zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych.

24. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Dla terenów objętych zmianą studium nie określa się obszarów i obiektów na powierzchni terenu, dla których należy wyznaczyć w złożach kopalin filar ochronny.

25. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.).

Na terenach objętych zmianą studium nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

26. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

Dla terenów objętych zmianą studium nie określa się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

27. Tereny zamknięte i obszary problemowe.

- 1) na terenach objętych zmianą studium nie występują tereny zamknięte wyznaczone przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych;
- 2) dla terenów objętych zmianą studium nie wyznacza się obszarów problemowych.

28. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- 1) określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego linie rozdzielające tereny o różnych kategoriach, mogą podlegać modyfikacji stosownie do potrzeb podyktowanych

szczegółowością map zasadniczych (lub katastralnych), gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym i rozwiązaniami projektowymi w zakresie szerokości linii rozgraniczających dróg i ulic oraz ich skrzyżowań i węzłów,

- 2) przeznaczenie terenu ustalone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uznaje się, iż nie narusza ustaleń studium w przypadkach:
 - a) jeżeli przeznaczenie terenu ustalone w projekcie miejscowego planu obejmuje jedną z głównych funkcji ustalonych dla danej kategorii terenów,
 - b) jeżeli przeznaczenie terenu ustalone w projekcie miejscowego planu nie obejmuje żadnej z głównych funkcji ustalonych dla danej kategorii terenów, natomiast obejmuje (jeden lub więcej) głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego (w tym dopuszczonych) ustalonych dla danej kategorii terenów,
 - c) jeżeli przeznaczenie terenu ustalone w projekcie miejscowego planu wyodrębnia istniejące elementy zagospodarowania, w wypadku gdy określenie innego przeznaczenia powodowałoby dla gminy skutki finansowe nie uzasadnione celem publicznym lub celami ładu przestrzennego; przy czym przez istniejące zagospodarowanie rozumie się także prawomocne decyzje o pozwoleniu na budowę,
 - d) określając przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów w projektach miejscowych planów dopuszcza się ustalanie, które spośród dopuszczalnych sposobów zagospodarowania terenu mogą być realizowane na samodzielnych działkach budowlanych, a które – wyłącznie jako towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu terenu, odpowiednio.

Uzasadnienie i synteza sporządzone na etapie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzyżanowice uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku.

28. Uzasadnienie. Objaśnienie przyjętych rozwiązań.

1. Realizacja postanowień ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przedstawiona w niniejszym tekście zmiany Studium obejmuje:
 - 3) charakterystykę uwarunkowań wynikających w szczególności ze stanu środowiska przyrodniczego oraz istniejącego zagospodarowania terenu gminy,
 - 4) określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego w szczególności zmian w strukturze przestrzennej, zasad ochrony środowiska przyrodniczego obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym oraz wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenu.
2. Kierunki polityki przestrzennej zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, są podstawą do działalności merytorycznej przy sporządzaniu planów miejscowych jak i wydawaniu decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych planami.
3. Ustalenia Studium traktuje się jako wytyczne do planów miejscowych, zapewniające przestrzeganie prawidłowego i planowanego rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy, ochrony interesów publicznych i zwiększenia skuteczności działalności administracyjnej. Zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami w Studium określone zostały tereny rozwojowe dla następujących funkcji: mieszkalnictwa, działalności gospodarczej, usług, rekreacji i infrastruktury technicznej. Część terenów rozwojowych pokrywa się z obszarami przewidywanymi pod wiodące funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z 1999 roku. Pozostałe tereny przewidywane pod rozwój to nowe obszary ustalone dla przyjętych kierunków.
4. Perspektywiczny rozwój gminy, polegający na wzroście jakościowym, będzie miał miejsce przede wszystkim na terenach już zainwestowanych, poprzez modernizację, rozbudowę, uzupełnienie luk budowlanych, a także wprowadzenie niekonwencjonalnego, uzupełniającego zainwestowania nawiązującego do otoczenia oraz powiązań komunikacyjnych.

29. Synteza uzasadnień przyjętych w Studium.

1. Uzupełnienie terenów zabudowy istniejącej budownictwem jednorodzinny i zagrodowy, w formie wypełnienia ciągów luk budowlanych we wszystkich sołectwach gminy.
2. Ukształtowanie zabudowy na terenach dotychczas nie zainwestowanych, nawiązującej do stanu istniejącego.

3. Przygotowanie pod względem formalno – prawnym i wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów dla budownictwa mieszkaniowego we wszystkich miejscowościach gminy.
4. Zapewnienie mieszkańcom możliwości znalezienia pracy w miejscu zamieszkania, przez umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej.
5. Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez podjęcie działań zmierzających do zwiększenia ilościowego i różnorodnego rynku pracy w gminie, przy preferencji strefy usługowej związanej z obsługą ruchu tranzytowo – turystycznego oraz działalnością produkcyjną związaną w szczególności z eksploatacją złóż żwiru i przetwórstwem rolno – spożywczym.
6. Zapewnienie mieszkańcom nowych warunków rozwoju poprzez wspieranie przedsiębiorczości i firm preferujących „czyste” technologie.
7. Zwiększenie atrakcyjności środowiska naturalnego oraz stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji.
8. Uporządkowanie funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej w granicach założenia parkowego i terenów sąsiadujących we wsi Tworków oraz utworzenie terenów wypoczynkowo – rekreacyjnych, obejmujących wyrobiska pożwirowe w rejonie „Łapacza” z uwzględnieniem występujących uwarunkowań przyrodniczych.
9. Realizacja ścieżek rowerowych w powiązaniu z siecią ścieżek rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym w tym również transgranicznych.
10. Wzmocnienie skuteczności ochrony terenów otwartych rolniczej przestrzeni produkcyjnej, uwzględniającej projektowane przedsięwzięcia z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Uzasadnienie, zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń niniejszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, uchwalonej Uchwałą Nr 0007.XI.55.2015 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29.09.2015 r. (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy).

30. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych w niniejszej zmianie studium rozwiązań.

Niniejszy dokument planistyczny stanowi zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice, przyjętą uchwałą Rady Gminy Krzyżanowice Nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzanym dla jej całego obszaru.

Sporządzona niniejsza zmiana studium (część tekstowa i część rysunkowa tekst jednolity), zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U.2015.199 j.t., ze zm.), rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U.2004.118.1233) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.199.1227, ze zm.), ma podstawę prawną w Uchwale Nr 0007.XXXIX.20.2014 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 29 kwietnia 2014r.

Niniejsza zmiana studium dotyczy:

1. weryfikacji przeznaczenia terenów (wskazanie wnioskowanego przeznaczenia terenu jako kontynuacji funkcji, zmiany funkcji, wprowadzenie nowej funkcji) w ramach poszczególnych funkcji, w tym w szczególności:
 - 1) przeznaczenie dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: pojedynczych terenów we wszystkich sołectwach gminy, (kontynuacja istniejącej funkcji), obszaru w sołectwie Tworków (kontynuacja istniejącej funkcji);
 - 2) przeznaczenie dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów terenów w sołectwach Roszków, Tworków (kontynuacja funkcji);
 - 3) przeznaczenie terenu dla parku technologicznego, z możliwością realizacji usług sportowo – rekreacyjnych (kontynuacja funkcji), w sołectwie Roszków;
 - 4) przeznaczenie terenu dla zabudowy usługowej w sołectwie Zabelków;
 - 5) przeznaczenie dla usług sportu i rekreacji terenu w sołectwie Krzyżanowice (nowa funkcja);
 - 6) przeznaczenie dla zabudowy rekreacyjnej terenu w sołectwie Roszków (nowa funkcja);
 - 7) przeznaczenie dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej, usługowej terenów w sołectwach Bieńkowice, Tworków, Krzyżanowice, Nowa Wioska, Rudyszwałd, Zabelków, Chałupki (kontynuacja funkcji, zmiana funkcji, wprowadzenie nowej funkcji);
 - 8) przeznaczenie dla obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych terenów w sołectwach Bieńkowice, Tworków (nowa funkcja w ramach terenów rolniczych),
 - 9) dopuszczenie, na wskazanych terenach (w szczególności zabudowy przemysłowej i produkcyjnej) urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100kW;
 - 10) dopuszczenie, na wskazanych terenach zabudowy przemysłowej i produkcyjnej, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

2. ujawnienia udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego na terenie gminy Krzyżanowice. Dnia 1 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa Prawo geologiczne i górnicze z 9 czerwca 2011r. (Dz.U.2011.163.981, ze zm.), która m. in. rozszerzyła dotychczasowy zakres ochrony złóż kopalin. W związku z powyższym udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne chroni się poprzez ich ujawnienie m. in. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
3. uwzględnienia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – w niniejszej zmianie studium zostały uwzględnione, dla rzeki Odry i rzeki Psiny, obszary szczególnego zagrożenia powodzią – prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% (raz na 100 lat, w których zawierają się obszary szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 lat).

Istotne uwarunkowania prawne („wyższego rzędu”), które winna uwzględniać polityka przestrzenna gminy, zdefiniowana w studium, to przede wszystkim:

1. Ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Uchwała Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004r., ze zmianą – Uchwała Nr III/1/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 września 2010r., gdzie generalny cel polityki określono jako: „kształtowanie harmonijnej struktury województwa śląskiego, sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi województwa”).
2. Strategia rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020+, przyjęta przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013r., zgodnie z którą Gmina Krzyżanowice położona jest w obszarze funkcjonalnym województwa – zachodnim, którego centrum stanowi Aglomeracja Rybnicka, w szczególności – Gmina Krzyżanowice usytuowana jest w obszarze przygranicznym, pełniącym szczególną rolę w procesach rozwojowych jak i politycznych. Ze względu na położenie ma możliwość stymulowania wzrostu gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości poprzez współpracę międzynarodową, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk. Współpraca w sieci transgranicznej obejmuje działania na rzecz rozwoju infrastruktury lokalnej, ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego, turystyki, wspólnego przeciwdziałania klęskom, etc.

31. Synteza ustaleń niniejszej zmiany studium.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzyżanowice ma charakter korygujący i porządkujący kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy.

Wprowadzenie ww. zmian zdeterminowały wnioski o zmianę studium, istotne dla rozwoju gminy Krzyżanowice (uwzględnione w aspekcie aktualnych uwarunkowań rozwoju) oraz przepisy ustawowe.